

PROGRAMA DE GOVERN

Perquè hi guanyem tots.

ÍNDIX

	Pàgs.		
I. LLUITAR CONTRA LES DESIGUALTATS PER TAL DE GARANTIR LA UNITAT I LA IGUALTAT DE TOTS ELS CIUTADANS DE CATALUNYA	4	5.2. Comerç exterior	27
1. Garantir el dret de tothom a l'educació	4	6. Política pressupostària i finançament de la Generalitat ...	28
2. La Salut	7	7. Política financera	28
3. Seguretat Social	9	8. Suport a la petita i mitjana empresa	29
4. Una entesa per a la modernització cultural de Catalunya .	9	9. Cooperativisme i Societats Anònimes Laborals	29
5. Política lingüística	11	10. Política laboral	30
6. Els Mitjans de Comunicació	11	11. Dur a terme una política de desenvolupament i d'infra-	
7. Esports a l'abast de tots els ciutadans	12	estructura que vertebrí el territori, i millori la qualitat de vida i	
8. Serveis Socials	14	la participació	31
9. La igualtat per a la dona	15	11.1. Política territorial	31
10. Els joves	15	11.2. Obres Públiques	32
11. Urbanisme i Habitatge	16	11.3. Transports	32
11.1. Urbanisme	16		
11.2. Habitatge	17	III. UNA GENERALITAT EFICAÇ I DESCENTRALIT-	
12. Medi Ambient	18	ZADA PER AVANÇAR EN L'AUTOGOVERN DE CATA-	
13. La defensa del consumidor	19	LUNYA	34
		1. Vertebrar una veritable Administració Autònoma, eficaç i	
II. APLICAR UNA ALTERNATIVA PROGRESSISTA ALS GRANS PROBLEMES DERIVATS DE LA CRISI ECONÒMICA I EN PRIMER LLOC A L'ATUR	20	descentralitzada, desplegada d'acord amb les necessitats que	
1. Prioritat en la lluita contra l'atur en la política global de		es derivin de l'organització territorial de Catalunya	34
la Generalitat	21	1.1. Una Administració Pública eficaç, territorialitzada i neu-	
2. Desenvolupar concepcions globals, models que fomentin		tra	34
polítiques coherents i eficaces, especialment en els camps de la		1.2. L'Administració Local a Catalunya	36
reindustrialització, l'energia, la recerca i la innovació	22	1.3. Una nova organització territorial que eviti la duplicitat	
2.1. Política industrial	22	d'Administracions i permeti vertebrar d'una forma eficaç l'or-	
2.2. Política energètica	23	ganització perifèrica de la Generalitat	36
2.3. Política científica i tecnològica	24	1.4. Una societat més lliure i solidària: la seguretat i l'Adminis-	
3. El sector agrari: l'agricultura, la ramaderia i la pesca	24	tració de Justícia	37
4. Turisme	26	1.4.1. La seguretat ciutadana i la protecció civil	37
5. Comerç	27	1.4.2. L'Administració de Justícia i les Institucions Penitencià-	
5.1. Comerç interior	27	ries	39
		2. Aprofundir la nostra autonomia política i desenvolupar una	
		política constructiva i solidària en relació amb l'Estat i amb	
		les altres Comunitats Autònomes	39
		3. La projecció europea i internacional de Catalunya	40

La propera elecció dels diputats del poble de Catalunya al Parlament, del qual n'ha de sortir un nou President i un nou Govern de la Generalitat de Catalunya pels propers quatre anys, es planteja en una situació caracteritzada per dos elements fonamentals que cal qualificar com a insatisfactoris. D'una banda, per l'intent d'il·lícita apropiació de la representativitat del sentiment catalanista per part de la dreta que ha governat Catalunya aquests darrers quatre anys. I, de l'altra, per una decepció generalitzada del funcionament de la Generalitat en aquest període. Les actituds exclusivistes del govern que ara acaba el mandat, i la manca d'eficàcia en la seva acció, han creat una situació de pèrdua de credibilitat del projecte autòndic.

Efectivament, aquests quatre anys passats s'han caracteritzat per la incapacitat del govern conservador de la Generalitat d'oferir un projecte atractiu i integrador per a Catalunya, capaç de donar perspectiva als continguts de l'acció política de govern i d'estimular la vitalitat de la societat per expressar-se i fer-se present en la vida pública, per despertar l'esperança, la solidaritat i l'esforç comú en lluita contra la crisi i les desigualtats socials.

El nostre país està sortint d'una etapa de quatre anys que ha significat un retrocés. D'una etapa d'oportunitats perdudes i d'afebliment de possibilitats. De retard i de desorientació en el procés de construcció del nostre autogovern. Avui existeix a Catalunya la sensació gairebé unànime de que en els diversos nivells el país està per sota de les seves possibilitats. Cada vegada és més evident que el resorgiment de Catalunya només serà possible en una nova situació política que permeti un esforç de conjunt.

Els problemes centrals amb els que avui s'enfronta la societat catalana són nombrosos i de tal naturalesa que exigeixen un canvi radical de l'orientació de la Generalitat i, per tant, del seu Govern.

Ens trobem en una situació en la qual els canvis de tot tipus que es produeixen en el país no són accidentals. Estem davant d'una transformació vasta i complexa de l'economia, de la societat, de la cultura, de les relacions entre els ciutadans i les institucions. Aquesta transformació pot significar un redreçament de Catalunya i una consolidació del seu autogovern a condició de ser capaços de posar en marxa un projecte global que impliqui la conjunció d'accions de govern i d'accions col·lectives, d'iniciatives de la societat. Per això els socialistes creiem que resulta imprescindible l'establiment d'un vincle ferm entre la Generalitat i la societat que possibiliti el redreçament de l'actual situació i que permeti fer front als grans reptes que tenim plantejats.

Aconseguir-ho exigeix les següents condicions:

En primer lloc, que la **Generalitat** actui i sigui apreciada com una cosa **de tots**. Això implica que s'ha de **garantir la unitat i la igualtat de tots els ciutadans**. La Generalitat ha de ser la Institució de tots els ciutadans i ciutadanes de Catalunya, dels nascuts aquí i dels vinguts d'altres terres germanes de l'Estat. I la nostra Institució ha de reflectir les característiques i la pluralitat de la Catalunya d'avui.

Una Generalitat de tots també implica, per part dels socialistes, un determinat estil de govern, unes determinades actituds del President, i uns criteris d'àmplia participació de les organitzacions de la societat en les tasques institucionals. El diàleg entre les institucions democràtiques de Catalunya i la societat catalana serà imprescindible per construir els models de futur del país: model industrial, model territorial, model energètic, model d'innovació i recerca.

En segon lloc, que el govern de la Generalitat desenvolupi un **programa de progrés**. El paper d'un govern d'esquerra ha de consistir en desenvolupar un projecte raonable i realitzable que tiri endavant un programa orientat vers el reequilibri social i territorial i vers la represa del desenvolupament. Elements indispensables d'aquesta política han de ser la modernització de l'aparell productiu, la formació i especialització dels homes i les dones, i les accions de sanejament i reforma indispensables.

Des de la nostra òptica, una política de progrés és aquella que afronta la qüestió de la desigualtat com a tema central, i no la considera com una qüestió residual que cal tractar en termes d'assistència als vençuts i a les víctimes de la crisi. **Pel socialisme democràtic, els objectius de justícia i d'emancipació social prioritaris**, compatibles amb una acció eficaç de govern, i garantia i condició d'aquesta eficàcia. **La lluita contra les desigualtats socials** és la condició per construir una Catalunya oberta al futur.

En tercer lloc que la Generalitat desenvolupi una **Administració eficaç**. La manera de complir les tasques per part de l'Administració autòndica afectarà Catalunya en el més profund i en definirà el seu futur. Necessitem una Administració que actui al servei dels ciutadans, no pas al servei d'ella mateixa o d'un determinat partit. El nostre país ha de demostrar en els propers quatre anys que, ultra la seva voluntat política d'autogovern, té la força i les capacitats per governar-se d'una manera eficient i amb un veritable sentit públic. Enfront de la improvisació que hem patit, cal recuperar el terreny perdut i emprendre el camí d'un plantejament de l'Administració pública de la Generalitat sota criteris de rigor, professionalitat i neutralitat.

Tot això facilitarà la decidida voluntat de consolidar i aprofundir el nostre autogovern i posarà Catalunya una altra vegada al capdavant de la construcció de l'Espanya de les Autònies.

Aquests són els criteris que han inspirat la confecció del nostre programa de govern i que han d'inspirar l'acció d'un govern socialista a la Generalitat. Hem treballat activament i en profunditat durant molts mesos en l'elaboració d'aquest programa, i hem tractat d'arribar ben lluny en la definició dels objectius a cobrir, i de les tasques a realitzar. Un programa que ha volgut assumir els valors de la tradició política del catalanisme d'esquerra, els valors reivindicatius i solidaris del sindicalisme democràtic, els valors emergents dels nous moviments socials, per tal de fusionar-los amb els valors del socialisme.

Un programa que té com a característica fonamental **fer que l'esforç conjunt i solidari de la societat catalana** participi en l'objectiu de fer de **Catalunya una democràcia exemplar**, fonamentada en una pluralitat de poders institucionals i socials però unificada en un projecte col·lectiu, democràtic, nacional i de progrés. Un projecte que faci avançar Catalunya i l'aglutini. Que li faci recuperar el pes específic propi i creixent dins l'Estat i perquè actui com a nacionalitat d'avantguarda i projecti la imatge d'un país que vol el progrés, la llibertat i la igualtat de tots els ciutadans d'Espanya.

Per tirar endavant aquest programa ens adrecem a tots els ciutadans de Catalunya que volen, com els socialistes, **un govern de progrés a la Generalitat** que propiciï l'inici d'una nova etapa d'eficàcia, de progrés i de modernitat, i que creï les condicions d'un nou resorgiment del país. Totes les energies, tots els sectors, totes les institucions de Catalunya som cridats a aquesta tasca.

I. Lluitar contra les desigualtats per tal de garantir la unitat i la igualtat de tots els ciutadans de Catalunya

Els socialistes entenen que la plena realització nacional de Catalunya passa per l'assoliment de **la unitat i la igualtat de** tots els ciutadans. Aquest és, per a nosaltres, un propòsit central que s'inscriu en la nostra concepció democràtica i socialista. També en la convicció de que només amb un ampli suport de tota la societat es podrà fer front als grans reptes que avui tenim plantejats.

El govern socialista es plantejarà com un objectiu bàsic aconseguir que **tots els ciutadans de Catalunya s'identifiquin amb el nostre autogovern**. Això es farà a través de polítiques que contemplin en primer terme la defensa dels interessos dels treballadors i del poble, i també la reducció de les grans desigualtats culturals i socials que avui presenta la nostra societat.

Podem afirmar que l'acció del govern conservador, que ara acaba el seu mandat a la Generalitat, ha fracassat en la necessària consolidació de l'autogovern de Catalunya, i en l'assoliment d'una autèntica identificació dels ciutadans, del conjunt de la societat, amb el projecte autonòmic. L'acció del govern conservador, amb una pràctica basada en un model catalanista d'inspiració neo-tradicional, ha posat en perill la credibilitat del projecte autonòmic, bàsicament per la seva incapacitat d'incorporar-hi els treballadors, sectors populars, i els catalans procedents de l'emigració. És una realitat que el projecte de la construcció d'una Catalunya autònoma ja no és avui un anhel sentit de la mateixa manera com ho era en els anys setanta. Totes les energies que aleshores es desplegaren amb aquest objectiu no han estat canalitzades en els quatre anys passats i s'han marginat aquelles que provenien dels sectors més nous o menys arrelats en la tradició, encara que fossin fonamentals per fer una Catalunya de futur, una Catalunya de tots.

L'acció del govern que ara acaba el mandat s'ha caracteritzat per la marginació de les classes populars en aquest procés. Bona mostra d'això és el seu estil polític. I també fets concrets, com la discriminació en la distribució territorial de la inversió de la Generalitat. Referint-nos a les dades menys espectaculars com són les del 1983, en els pressupostos d'aquest any, de la inversió dedicada a les comarques només un 40% anava dirigit a una zona que representa el 70% de la població. Però si ens referim a les primeres inversions, les de 1980, només un 3% de la inversió anava dirigida on hi ha el 50% de la població de Catalunya.

No s'ha practicat una política d'inversions comarcals que respongués als déficits de serveis dels nostres municipis i a les necessitats objectives de les comarques —territori, població, nivell de renda i atur. Així veiem com la major part de comarques tenen una inversió que no correspon a un repartiment equitatiu i fonamentat en el princi-

pi que propugnem els socialistes de lluitar contra les desigualtats socials i territorials. L'improvisació permanent i l'absència de plans d'actuació sectorial, junt amb la descoordinació dels Departaments, ha produït que el gran contingent de recursos pressupostaris d'inversió no hagin tingut criteris de prioritats sectorial ni tampoc territorial.

Aquesta no és una societat uniforme i cohesionada, sinó una societat fruit de profundes transformacions i fractures, agreujades, els darrers anys, per la virulència de la crisi econòmica. Només una política encaminada vers la cohesió social i la vertebració vital d'aquesta societat, pot garantir que la realitat nacional de Catalunya es consolidarà i persistirà en el futur. I, en aquest punt, cal ser conscient d'un problema central: la possibilitat de **cohesionar la societat catalana** i, per tant, de forjar una Catalunya per demà, depèn en gran part, i necessàriament, de la capacitat d'incorporar les classes populars, tots els catalans d'origen i de destí sense distincions, en el projecte de la Catalunya autònoma.

Els socialistes considerem que l'acceptació sense por i sense nostàlgies de la situació real de Catalunya és una premissa indispensable per fer un país sense escissions socials i per poder afrontar positivament els problemes col·lectius. Només si ens reconeixem com el que avui som, arribarem a ser el que volem.

La nostra concepció del catalanisme progressista està centrada en la construcció de Catalunya entorn d'un projecte que integri les aspiracions de tot el poble, que defensi a ultrança una visió oberta, integradora i de participació que conforma la història política de la Catalunya de progrés. Una Catalunya de llibertat i d'igualtat.

Els socialistes ens proposem fermament promoure el **paper institucional de la Presidència de la Generalitat com a factor d'unitat**. El President de la Generalitat és elegit per una majoria parlamentària i en funció d'un programa majoritari. Ha d'exercir amb ferma coherència el seu mandat. Ha de vetllar pel compliment exacte del programa de govern que ha rebut la confiança majoritària dels ciutadans i dels parlamentaris de Catalunya. Però el President és també el cap d'una Institució, la Generalitat, que aplega i representa la totalitat dels ciutadans i és al servei de tots ells, dels que l'han votat i dels que no l'han votat.

Cal, per tant, que des de la Presidència s'impulsi una política que mantingui una relació constructiva amb els partits de l'oposició, que els incorpori plenament a la Generalitat i que els reconegui com a elements vivificadors de la mateixa. **De la Presidència de la Generalitat sortirà un missatge permanent, de caràcter constructiu, envers totes les forces plurals que expressin la realitat viva de Catalunya.**

1. Garantir el dret de tothom a l'educació

Un ensenyament digne ha d'arribar a tots els nivells socials i a tots els racons de Catalunya. La quantitat i qualitat dels serveis educatius que rep una persona no ha de dependre de la seva capacitat econòmica, nivell social o lloc de residència. La Generalitat, amb la construcció i oferta de la xarxa escolar pública ha de fer que tot el sistema educatiu sigui un sistema a l'abast, conegut, estimat, sentit com a propi, útil i engrescador, al servei de cada noi i de cada noia, de cada família, població, comarca, al servei del país en general.

Els objectius del govern socialista en la reforma del sistema educatiu es plantegen en els següents àmbits:

1. La qualitat de l'ensenyament a tots els nivells.

El reconeixement, avaluació i potenciació de les experiències progressistes existents tant en el sector públic com en el privat: Moviments de Renovació Pedagògica, etc.; l'aprofundiment en la reflexió sobre els cicles educatius i el seu ajust; la preparació i realització de nous models institucionals; el desenvolupament de nous models de

formació inicial i de formació de professorat en exercici; l'increment de les dotacions de personal i de material; la dignificació del parc escolar existent, i la millora de les actuals instal·lacions.

2. L'augment quantitatiu de l'oferta pública a tots els nivells.

L'increment dels sistema escolar de Catalunya tendirà a eliminar el dèficit actual d'escoles de la Generalitat, acompanyat del reconeixement de l'oferta pública municipal tant d'Escola Bressol, com de Parvulari, d'EGB, de FP i «Escoles de Treball» o de centres municipals de batxillerat, de l'oferta de noves escoles a partir de l'aplicació de la llei del CEPEPC, i de l'establiment d'unes relacions específiques amb el sector privat que vulgui fer un servei públic.

3. L'acció de govern ha d'anar en la línia d'un **pla d'inversions**, amb un programa acurat d'ajustaments i flexibilització d'ús dels centres actualment existents, al costat d'un pla de confecció i localització de nous models de centre i alhora un esforç especial per sanejar les construccions escolars actuals, encara molt deteriorades. En relació amb aquest darrer aspecte, cal posar com a objectiu prioritari de la política inversora del Departament, la progressiva substitució de les (aproximadament) 2.000 aules habilitades existents a Catalunya.

4. La política d'inversions caldrà basar-la en la planificació, a partir del coneixement de la realitat i les perspectives d'evolució del sistema, i a partir d'una extensió compensatòria de la xarxa escolar, sense discriminacions geogràfiques i amb actuacions específiques a les Zones d'Acció Prioritària que es defineixin. Per poder complir aquest objectiu caldrà que es procedeixi d'immediat a la confecció del **Mapa Escolar i Universitari de Catalunya** que ha de subministrar les dades objectives necessàries. També s'hauran de definir les normes de **construccions escolars**.

5. Un darrer conjunt d'objectius és el que podem anomenar el de **«pas endavant» en l'educació**. Si l'educació sempre hauria d'haver anat un pas endavant, en les actuals circumstàncies nacionals i mundials, i en l'acceleració constant dels canvis que vivim, aquest pas es fa imprescindible. Certament el canvi d'enfocament dels objectius en els camps qualitatiu i quantitatiu, en el conjunt del sistema que propugnem, ja constitueix un veritable avenç però cal també la previsió de respostes a les noves demandes educatives i, encara més, la previsió de noves propostes educatives adequades a les noves perspectives de treball i oci.

Per a la realització d'aquests objectius cal construir una **administració educativa** catalana situada per damunt de les opcions partidistes, escrupulosa en el rigor administratiu, eficaç i transparent, per tal d'aconseguir l'objectiu de servir els interessos permanents de Catalunya i de cada un dels seus ciutadans. Una Conselleria responsable no sols de l'ensenyament d'uns determinats sabers sinó de la formació de ciutadans. **Una Conselleria d'Educació** capaç de conduir una profunda descentralització del sistema, de desenvolupar una relació oberta de col·laboració amb els Ajuntaments, dotada dels instruments tècnics imprescindibles per objectivar les decisions polítiques, capaç, sobretot, d'incorporar en els canals administratius, en la seva pròpia organització i en la seva política de personal, aquests objectius de millora qualitativa del sistema.

El govern socialista desenvoluparà el seu programa de govern amb tres **principis bàsics**; en primer lloc **la participació com principi rector de l'administració educativa**. D'acord amb la LODE, es presentarà el projecte de Llei del **Consell Escolar de Catalunya**, organisme format per representants dels professors, pares, alumnes, titulars de centres privats, centrals sindicals, moviments de renovació pedagògica i d'altres, com a màxima instància de participació dels diversos sectors que intervenen en l'educació a Catalunya. S'iniciarà també el desenvolupament d'una política de descentralització del

sistema amb «unitats de gestió» d'abast territorial, i es constituïran els primers **Districtes Escolars**. A cada un dels districtes escolars es formarà un **Consell de Districte Escolar**, amb similars criteris de representació, que haurà de fer possible la participació en la gestió escolar corresponent.

La participació no és simplement un problema administratiu ni de constitució de determinades institucions, sinó que és, fonamentalment, un fenomen social de compromís per part dels directament afectats en la millora del servei, alhora, un mecanisme democràtic de control de l'Administració Pública. Això implica una actitud per part de la Conselleria, d'impulsar aquest compromís, de fomentar les APAS, les associacions d'estudiants, els moviments de mestres i establir un estil de govern de diàleg i d'intercanvi de posicions constant i flexible.

Un segon aspecte bàsic de l'acció de govern socialista el constitueix **la necessitat de conversió de l'escola en un instrument útil per fer front al repte de la tecnologia, l'oci i l'atur**, tot relacionant el sistema educatiu amb altres serveis de Joventut, Treball, Seguretat Social, Salut, etc.

En tercer lloc **l'adequació del sistema educatiu a la diversitat territorial de Catalunya** mitjançant el disseny d'un model de descentralització que tingui en compte el protagonisme dels Ajuntaments.

El desenvolupament d'un nou model educatiu implica la consecució i l'aplicació dels següents **objectius i mesures**:

1. Una política per a la primera infància

— Considerar l'Escola Bressol com la primera institució educativa.

— Traspasar tots els recursos i serveis pertanyents a l'Escola Bressol, actualment dispersos en les Conselleries de Sanitat, Seguretat Social i Treball, en un únic Servei de la Conselleria d'Educació.

— Presentar al Parlament una «Llei d'Educació de la Primera Infància».

— Definir el Parvulari com un nivell amb entitat pròpia dins del sistema educatiu, i no com una pre-sala per a l'accés a l'EGB.

— Proveir les places de professorat dels parvularis públics amb personal especialitzat, i establir alhora un plà especial de formació permanent.

— Iniciar progressivament el nivell de parvulari a partir dels tres anys i augmentar els grups de 4 i 5 anys.

— Desenvolupar un programa d'adequació de les actuals «aules de pre-escolar» a les necessitats específiques d'espai i instal·lacions per a aquesta edat.

2. Modernitzar l'ensenyament bàsic

— Actualitzar les àrees clàssiques d'ensenyament amb programes més funcionals i que incorporin aspectes nous com: les noves tecnologies, l'educació sanitària, l'ecologia, l'educació per a l'oci, l'educació per al consum, etc.

— Incrementar progressivament la dotació de mitjans i equips didàctics, i flexibilitzar la normativa actual sobre l'adquisició de material per part dels centres.

— Incrementar progressivament el nombre de professors i especialistes per centre, tant a les escoles urbanes com rurals.

— Ordenació del transport escolar i dels serveis de Menjador Escolar.

— Incentivar la formació permanent dels mestres i la renovació tècnica i professional mitjançant el Pla de Formació Permanent.

3. Un Ensenyament Mitjà que promogui el desenvolupament personal i la preparació del joves per a una permanent adaptació al progrés tecnològic

— Assumir els problemes actuals de la joventut en relació a l'atur, l'oci, i al seu paper com població activa.

— Posar en primer pla la participació de Catalunya en la «Reforma de l'Ensenyament Mitjà».

— Establir un servei d'inspecció comú per al batxillerat i la formació professional en la perspectiva d'un cicle unificat en l'etapa de 14-16 anys.

— Reordenar les especialitats de FP I i FP II i escoles tècniques de grau mig en el marc d'una reflexió comuna amb les polítiques industrial, tecnològica, cultural i juvenil de la Generalitat.

— Establir un programa específic d'atenció als joves menors de 16 anys no escolaritzats, en relació amb l'INEM i el departament corresponent de política juvenil de la Generalitat.

— Especial atenció, pel que fa a la política d'inversions en el nivell mitjà, al dèficit crònic de la ciutat de Barcelona.

— Creació de «Centres Integrats», útils en la doble perspectiva de solució als problemes d'escolarització en zones de baix potencial demogràfic i d'alternativa al model de centre vigent.

4. Afavorir la integració dels nens deficientes en la xarxa ordinària d'escoles

— El pes de l'actuació en el camp de l'educació especial ha d'anar cap a les tasques de caràcter preventiu.

— Potenciar les tasques de prevenció a nivell prioritàriament municipal, amb una especial atenció als més petits i amb equips psicopedagògics i socials existents a la comunitat, coordinant-los i donant suport a les institucions educatives (famílies, escola, barri).

— D'acord amb les necessitats i les dades del Mapa Escolar, reestructuració de la xarxa pública, i privada subvencionada, de centres específics d'educació especial.

— Afavorir la integració dels nens amb dificultats a les institucions ordinàries. Paral·lelament un esforç en la dotació d'equips psicopedagògics de suport vinculats als Districtes Escolars. La formació del professorat per tal que aquesta integració sigui factible i positiva.

— Atenció específica a la preparació professional i laboral dels joves amb alguna deficiència, en el marc d'una política progressiva d'integració escolar.

5. Ordenar l'Educació Permanent d'Adults, com un veritable sistema de segona oportunitat

— Aplicació d'un pla motivador per a l'eradicació de l'analfabetisme.

— Servei eficaç de preparació per a la Graduació Escolar.

— Oferta de formació permanent de nivell mitjà, professional, cultural, etc..

— Accés a la Universitat per a majors de 25 anys i Extensió Universitària.

6. Desenvolupar els concerts amb el sector privat que desitgin col·laborar amb el servei públic d'ensenyament

— Mantenir una política oberta de diàleg amb els sectors privats que assumeixin l'educació com un servei públic i desitgin col·laborar en el manteniment d'una xarxa d'escoles gratuïtes per a tots els ciutadans.

— La Conselleria d'Educació prendrà les mesures per tal que la subscripció dels concerts a Catalunya es faci de forma que tinguin preferència els centres que donin satisfacció a les necessitats d'escolarització, que atenguin a poblacions de condicions socioeconòmiques desfavorables i que realitzin experiències d'interès pedagògic.

— Es vetllarà pel funcionament dels Consells Escolars, es reglamentaran les activitats complementàries i s'assegurarà el compliment de la normativa de matriculació.

7. Una política de suport als drets dels alumnes

— Es desenvoluparan campanyes d'informació i divulgació que assegurin el coneixement de la política de beques per a aquells que més ho necessitin.

— Es formentarà —d'acord amb l'organisme corresponent la política juvenil de la Generalitat— l'associacionisme estudiantil, la realització d'activitats esportives, culturals, de vacances escolars, etc. i es promocionarà el cooperativisme estudiantil que amb aquestes finalitats es pugui desenvolupar.

8. Una decidida política de formació del professorat

Un dels elements claus que ha de fer possible qualsevol reforma a l'ensenyament és comptar amb bons mecanismes de formació inicial i permanent del professorat.

— La Conselleria d'Educació impulsarà el «Pla de Reforma de Formació del Professorat», que tindrà com a objectiu fonamental la centralització, en una sola institució universitària, de la formació dels futurs mestres d'Escola Bressol, Parvulari, EGB, la formació psicopedagògica del professorat d'Ensenyament Mitjà (Batxillerat i Formació Professional), la realització dels cursos reglats de formació permanent, així com la dels cursos de reciclatge institucional dels professionals de l'ensenyament (innovació educativa, canvis de programes, normalització lingüística).

— En el camp de la formació permanent es tindrà en compte, d'una manera especial, l'acció dels Moviments de Renovació Pedagògica en Escoles d'Estiu, etc.

La Universitat, com a cim del sistema educatiu, ha de participar activament en el projecte de reconstrucció nacional de Catalunya amb una educació superior que respongui a les demandes pròpies d'una societat en transformació, i amb unes activitats docents i d'investigació que s'orientin cap a una major connexió amb el món del treball, la indústria i la tecnologia.

La Universitat ha de contribuir amb el seu servei educatiu a la tasca de fer una Catalunya més justa i solidària.

Els socialistes ens proposem l'objectiu d'aconseguir una Universitat autònoma i democràtica basada en la participació de tots els sectors de la comunitat universitària. En aquest sentit l'acció del govern se centrarà en els següents aspectes:

1. Desenvolupament del marc legal i institucional.

— Pel desenvolupament autòmic del marc institucional i legal

caldrà l'elaboració d'una **Lley de les Universitats de Catalunya**.

— Es definiran, especialment, criteris per a la realització de la programació i la coordinació entre les Universitats. S'establirà la composició i funcions del **Consell Interuniversitari de Catalunya** i del **Consell Social de cada Universitat**.

2.— La programació.

— La Conselleria d'Educació, d'acord amb el **Mapa Escolar i Universitari de Catalunya**, elaborarà la programació quadriennal sobre la base de les propostes presentades pels respectius Consells Socials, i determinarà la subvenció global a cada Universitat que es consignarà en els Pressupostos Generals de la Generalitat.

3.— La Coordinació de les Universitats.

— Les relacions entre l'Administració de la Generalitat i les

Universitats haurà de desenvolupar-se en un clima de **col·laboració i respecte mutu** a les respectives funcions i, en particular, a l'autonomia d'una i d'altres.

— Mereix una atenció especial la **coordinació** de les Universitats amb els altres nivells del sistema educatiu. En aquest context hauran d'emmarcar-se les actuacions respecte a la formació del professorat.

— Plantejament coordinat de les activitats desenvolupades pels ICE, sobretot a partir del projecte de reforma de les Escoles de Formació del professorat, i de l'assumpció, per part de les noves Facultats d'Educació, de les tasques de formació permanent, reciclatge i actualització dels professionals de l'ensenyament.

— El Consell Interuniversitari serà un lloc privilegiat per a l'intercanvi, avaluació i, en el seu cas, homogenització dels programes autònoms de cada Universitat.

2. La Salut

El programa socialista de salut es proposa la superació de les desigualtats socials i territorials per tal d'assolir que el dret a la salut per a tots els ciutadans sigui una realitat a la nostra societat catalana. Per això donarem prioritat a les activitats de **promoció de la salut i de prevenció de la malaltia, de forma individual i col·lectiva, junt a l'atenció primària**. Simultàniament consolidarem el sector hospitalari públic. Volem millorar l'eficàcia dels serveis sanitaris de Catalunya, fer que la sanitat funcioni de manera correcta i que les prestacions siguin de la màxima qualitat i quantitat per a tots els usuaris.

Els socialistes considerem que la millor manera d'assegurar els anteriors objectius serà fer la «**Reforma Sanitària**» a Catalunya durant els propers quatre anys per disposar finalment d'un Servei Català de la Salut que englobi tots els recursos públics en el camp de la sanitat.

La Reforma Sanitària permetrà avançar seriosament en la modernització de la sanitat i culminarà en la **Llei de Sanitat de Catalunya**. En aquesta línia impulsarem, abans d'un any, l'elaboració d'un **Pla de Sanitat (Mapa)** aprovat pel Parlament de Catalunya que contingui tots els aspectes assistencials i els de salut pública. Aquest Pla establirà l'ordenació dels serveis sanitaris en **Àrees de Salut** a la direcció de les quals hi haurà una àmplia participació dels Ajuntaments.

Pels socialistes l'**oferta pública** és la garantia per aconseguir la igualtat de tothom en l'aspecte sanitari. A Catalunya ens trobem que, en l'actualitat, aquesta oferta és insuficient i descoordinada. Mentre no es creï el Servei Català de la Salut, cal lograr, ja des d'ara, la coordinació funcional de les actuacions sanitàries de les diverses administracions públiques i d'aquelles que tinguin voluntat de ser-ho, com, per exemple, les institucions benèfico-privades amb participació municipal. A curt termini, elaborarem un pla de coordinació d'aquestes institucions amb vocació pública per facilitar llurs esforços en la millora de l'atenció sanitària de la població.

Els socialistes no acceptarem que la concertació subsidiària de l'oferta del sector públic sigui un mecanisme per a l'obtenció de lucre a càrrec de la Generalitat, i **establirem amb el sector concertat acords seriosos i clars** de col·laboració i de participació en les diver-

ses àrees de salut, quan així sigui precís. A totes les institucions públiques i privades, concertades o no, se'ls **exigirà unes mínimes condicions** per a la prestació dels serveis sanitaris.

Per aconseguir aquests grans objectius l'acció del govern socialista desenvoluparà els següents aspectes:

1. Donar prioritat a l'atenció primària de salut

La reforma sanitària, pel que fa a l'atenció primària, s'ha de millorar amb l'optimització i l'increment dels recursos que actualment s'hi dediquen, amb un apropament de l'atenció al ciutadà, amb una humanització de l'assistència i amb la construcció d'un nou sistema sanitari que equilibri l'atenció primària amb l'hospitalària. Per aconseguir-ho destaquen, entre d'altres les següents mesures:

— **Reduir les cues dels consultoris i ambulatoris**, tot programant les visites del metge de capçalera i dels especialistes i fent que el metge de capçalera pugui demanar totes les proves bàsiques de laboratori i de radiologia.

— **Facilitar la relació metge-malalt**, amb la creació de la Salut a les ciutats i a les zones rurals on s'hi desenvoluparan Unitats Sanitàries de control i seguiment de malalties cròniques.

— **Instaurar la cartilla individual de beneficiari i fer realitat la lliure elecció** del metge de capçalera.

— Tendir a **ampliar la dedicació horària, tot adequant els salaris dels metges dels centres de salut**. Reorganitzar els serveis d'urgència i vincular les actuals especialitats ambulatories no bàsiques als hospitals.

2. Modernitzar i racionalitzar l'atenció hospitalària

La reforma dels hospitals exigeix actuacions a curt i mig termini que es concreten en:

— La consolidació de la xarxa d'hospitals públics de Catalunya constituint inicialment consorcis o institucions similars, i posteriorment amb l'aplicació de la Llei de Sanitat de Catalunya.

— L'optimització dels hospitals de l'Institut Català de la Salut (Seguretat Social) i l'agilització de la seva gestió.

— La Coordinació de la xarxa comarcal d'hospitals generals, que constituïran el Consorci Hospitalari de Catalunya.

— Que el procés de planificació que defineixi el ritme d'expansió del sector hospitalari doni prioritat a solucionar el dèficit hospitalari de les comarques deprimides de Catalunya.

— Que els hospitals públics de Catalunya siguin considerats com a **Hospitals Generals**. Els serveis d'especialitat es distribuïran en els hospitals en funció de les necessitats epidemiològiques de l'Àrea de Salut, de la utilització òptima dels recursos existents i de la planificació sanitària global de Catalunya.

Amb els centres públics construïts i que no s'han posat en funcionament, com els hospitals de l'Institut Català de la Salut (Seguretat Social) de Vic, de la Mancomunitat Sabadell-Terrassa, i parcialment del de Badalona (Germans Trias), s'ha d'actuar establint unes fases de posta en marxa que no hipotequin l'aprofitament de la resta d'hospitals públics en funcionament, que alhora permetin racionalitzar l'atenció hospitalària que es presta per serveis a Catalunya, en els hospitals públics o concentrats.

La construcció de nous hospitals i la posta en marxa, en el seu cas, dels hospitals privats ja existents, ha de respondre a les necessitats de la pròpia Àrea de Salut on s'ubiquen, i del conjunt de Catalunya, avaluades pel Pla de Sanitat (Mapa) i per la disponibilitat de recursos.

3. Promoure la salut pública i el medi ambient en el conjunt del sistema sanitari

La construcció d'un sistema sanitari basat en la salut exigeix l'immediat desenvolupament de les accions de salut pública i medi ambient, amb la col·laboració estreta dels Ajuntaments, i integrant-se amb el conjunt del sector sanitari.

Per això proposem:

— L'elaboració d'un pla global de sanejament ambiental que coordini les accions de descontaminació de les grans ciutats i el control d'abocaments, el proveïment i cloració de l'aigua, la xarxa de clavagueres, la depuració d'aigües residuals, així com la recollida i el tractament de residus sòlids i orgànics.

— La coordinació dels Laboratoris de Salut Pública existents.

— Posar èmfasi en la higiene dels locals públics i en l'increment de les inspeccions sanitàries als establiments alimentaris i indústries.

— Millorar la disponibilitat d'equips de suport, material i personal necessaris a cada Àrea de Salut, per elaborar el diagnòstic del nivell de salut de la població, base imprescindible a partir de la qual es desenvoluparà la planificació i la programació dels serveis de salut.

Per corregir les desigualtats socials i territorials existents a Catalunya que es manifesten en les diferents possibilitats d'accés dels ciutadans als serveis sanitaris, però també, en les diferents causes i nombre de malalties i mortalitat, **promourem programes preventius comunitaris** a les zones més necessitades en funció de les condicions epidemiològiques observades.

Es començaran les **tasques educatives de la població en els temes sanitaris** des de l'escola. En aquest sentit es facilitarà la informació i els materials pedagògic-sanitaris necessaris als mestres i altres educadors. A més promourem que la informació i l'educació sanitària a la població es realitzi en el mateix moment en què utilitzi els serveis sanitaris. Les campanyes de salut, a través dels medis de comunicació social, seran emprades com a suport d'altres actuacions educatives i no com a situacions aïllades.

4. Crear una eficient Administració Pública Sanitària

Un dels grans reptes dels propers anys és el de crear a Catalunya una moderna Administració pública dels serveis de salut. Aquesta nova Administració ha de garantir la realització de les millores de la qualitat assistencial als ciutadans.

La docència i la investigació seran concebudes en aquest marc com a elements imprescindibles per mantenir una bona qualitat assistencial. La xarxa sanitària (hospitalària i extrahospitalària) és en realitat també una estructura docent per a les ciències de la salut. Caldrà establir una estreta col·laboració amb el Departament d'Educació de la Generalitat i les Universitats de Catalunya i reorientar l'actuació de l'Institut d'Estudis de la Salut i de l'Escola d'Administració Pública.

5. Utilització correcta dels medicaments

Com que els medicaments són béns de consum amb certa particularitat s'establiran **mesures que en garanteixin la seguretat i l'eficàcia** a un cost raonable. És prioritari millorar l'ús que es fa dels medicaments, disminuir llur consum irracional, millorar les pautes de tractament i augmentar el compliment de la prescripció. En aquest sentit serà fonamental augmentar la qualitat de la informació objectiva adreçada als professionals sanitaris i a la població en general. A més donarem suport i impulsarem **la implantació d'un sistema operatiu que detecti els efectes indesitjables dels medicaments** i informi i previngui sobre els mateixos.

6. Integració de la salut mental

Cal avançar en tot allò que fa referència al tema de la salut mental. El tractament dels malalts mentals s'ha d'integrar, en darrera instància, al Servei Català de la Salut, tenint en compte els recursos existents i utilitzant-los perquè actuïn com a elements modificadors dels factors biològics, psicològics i socials que desencadenen el trastorn psíquic.

3. Seguretat Social

Els socialistes propugnem una concepció solidària de la Seguretat Social a fi d'aprofundir en una política de redistribució de la renda per arribar a una societat més justa i igualitària. Davant les propostes neoliberals de privatització total o parcial de la Seguretat Social, cal reforçar el seu sentit solidari i reafirmar el seu caràcter públic, única fórmula que permet garantir la satisfacció de les necessitats socials, que en una època de crisi com l'actual creixen vertiginosament. La crisi econòmica ha augmentat extraordinàriament la demanda de protecció social minvant-ne alhora els recursos. És per això que **cal potenciar i gestionar, amb la major eficàcia possible, els limitats recursos públics de la Seguretat Social**, essent aquest el primer objectiu que ens proposem d'assolir.

La Constitució i l'Estatut de Catalunya assenyalen que correspon a la Generalitat el desenvolupament legislatiu i l'execució de la legislació bàsica de l'Estat en matèria de Seguretat i Previsió Social, llevat de les normes que configuren el règim econòmic. En aquests moments la Generalitat té una determinada capacitat legislativa pel que fa a Previsió Social i encara no s'han produït les transferències dels òrgans d'execució i gestió dels serveis de Seguretat Social, bàsicament del «Instituto Nacional de la Seguridad Social» (INSS).

El govern socialista treballarà en dos àmbits que són complementaris: el legislatiu i el de la gestió. En el primer s'elaborarà de manera prioritària el projecte de **Llei de Mutualitats de Catalunya** a fi de

regular i donar suport a una experiència viva i tan arrelada i sentida pel nostre poble com és el mutualisme de previsió social.

En l'àmbit de la gestió, el segon, caldrà diferenciar les actuacions en dos períodes: fins les transferències i després de les transferències. En el primer s'afavorirà una estreta **col·laboració de l'Institut Català de la Salut amb l'INSS** en els temes que són comuns: avaluació de les prestacions d'invalidesa, prestacions d'assistència sanitària, assignació de metges i d'altres. S'iniciarà una política de col·laboració del Departament de Sanitat i Seguretat Social amb l'INSS pel que fa a la determinació d'objectius i estudi de les necessitats i per donar, des d'ara, un millor servei al poble de Catalunya.

Es posaran en marxa tots els mecanismes de coordinació necessaris per preparar les transferències de manera que, en el moment en què es produeixin, la Generalitat estigui en condicions d'assumir immediatament la gestió dels serveis transferits i no es reproduïxin els greus problemes que varen sorgir amb les transferències dels serveis sanitaris. Per aconseguir un millor servei per als ciutadans de Catalunya s'afavorirà un clima d'enteniment i cooperació amb les Tresorereries Territorials de la Seguretat Social.

Una vegada s'hagin produït les transferències es posarà en marxa una reforma en els mitjans i procediments administratius i es potenciarà la creació de noves oficines de la Seguretat Social en els indrets més necessitats amb l'objectiu d'apropar el servei a l'usuari.

4. Una entesa per a la modernització cultural de Catalunya

Catalunya, carent del suport derivats d'unes Institucions d'auto-govern estables ha trobat en la cultura el principal fil conductor de la seva continuïtat nacional. Dues característiques de la cultura catalana han fet possible aquesta continuïtat: la seva capacitat integradora i la seva condició de cultura oberta als corrents més innovadors del món. Això ha permès, d'una banda, la incorporació al projecte nacional català de les freqüents onades immigratòries i d'altra la ubicació de Catalunya a l'avantguarda en relació als altres pobles d'Espanya. Aquests han estat els trets que han caracteritzat la cultura catalana al llarg dels anys i sense els quals Catalunya no mantindria les seves característiques com a nació.

Els socialistes ens proposem impulsar un projecte cultural ampli i integrador que sigui autènticament l'expressió de la societat catalana d'avui.

Urgeix una acció de govern capaç d'obrir un procés d'implicació de tots els ciutadans de Catalunya en un projecte de reconstrucció nacional que estableixi, definitivament, els perills de divisió de la societat civil catalana.

Aquest objectiu sobrepassa evidentment els límits d'una Conselleria de Cultura. Allò que cal és que esdevingui el nexa que impregni i articuli el conjunt de la política de govern en un projecte de convivència motivador, basat en la llibertat i la tolerància, que garanteixi tant el dret a la identitat com el dret a la diferència i que estigui a l'alçada de la Catalunya d'avui.

És condició necessària d'aquest procés la mobilització de tots els sectors creatius de la societat catalana en un projecte comú. Per això, l'obra de govern s'ha de basar en el diàleg permanent, en l'assoliment d'una **entesa cultural**, d'un acord ampli sobre els mínims que han de fer possible la normalització cultural del país. Aquest diàleg

permanent ha d'abarcàr totes les energies del món del pensament i de la creació, així com la infinitat d'iniciatives relacionades amb la producció i la distribució de la cultura, amb la inclusió dels sectors industrials implicats (editorial, cinematogràfic, etc.) i les institucions financeres amb incidència cultural (obres socials i culturals de les Caixes, etc.).

És urgent i inexcusable, també, que aquesta entesa cultural impliqui unes línies clares de cooperació entre les diverses institucions públiques del país (Generalitat i Administració Local), que s'han de basar en l'aclariment de les respectives funcions i que han de permetre la rendabilització d'esforços i la concertació d'accions que donin resposta als grans dèficits actuals.

Sobre la base d'aquesta entesa cultural, caldrà emprendre un **gran impuls de modernització** que posi al dia els conceptes i els instruments dels quals depèn la dinàmica cultural en el nostre país. Només aquest esforç modernitzador farà possible una resposta efectiva a les pressions colonitzadores d'arrel multinacional i donarà capacitat d'incidència i competència a les iniciatives sorgides de les coordinades culturals del país.

En aquest sentit es fa imprescindible desenvolupar un concepte ampli de cultura, que superi els límits convencionals i incorpori tant la cultura de la vida quotidiana com els fenòmens derivats de les noves tecnologies. S'imposa també un esforç de modernització tècnica de les eines de la cultura, tant de les públiques com de les que tradicionalment han estat el suport d'infinitat d'iniciatives culturals de la societat civil i que, avui, en molts casos, pateixen una crisi d'inadequació.

La modernització de les estructures culturals catalanes ha de poder beneficiar al conjunt dels sectors implicats en els processos de

creació i difusió culturals, és a dir: institucions públiques, institucions semipúbliques, empreses privades productores i distribuïdores de cultura i entitats culturals de base.

Aquest impuls modernitzador ens ha de permetre sortir del parèntesi en què avui ens trobem i donar resposta a molts problemes que semblen insolubles des dels plantejaments actuals. També ha de fer possible que la cultura catalana recuperi el seu paper protagonista a l'Estat i obtingui un lloc consistent i una projecció efectiva en el context internacional, principalment a les àrees mediterrània i europea.

La Generalitat ha d'assumir un paper central en la vertebració de l'**entesa cultural** i de l'**impuls de modernització** que els socialistes propugnem. Aquesta política haurà de fer possible avançar decidivament cap als objectius bàsics dels socialistes:

— Compensar i garantir a tots els territoris unes condicions adequades a les necessitats de la seva població, fins a resoltre definitivament els greus desequilibris territorials existents en infraestructura cultural.

— Garantir la democratització de la cultura, creant les condicions perquè tothom tingui accés als béns culturals.

— Promoure les condicions que han de fer possible que tothom pugui desenvolupar les seves capacitats expressives i creatives, i obrir canals i posar en funcionament mecanismes que facin possible la participació activa de tothom en la dinàmica cultural.

— Promoure la maduració i consolidació de les iniciatives culturals del teixit social i el seu paper vertebrador de la societat civil, de manera que se'n garanteixi l'autonomia respecte de l'Administració Pública.

En la perspectiva d'aquests objectius irrenunciables, la política cultural dels socialistes es materialitza en un entramat de mesures concretes de les que destaquem:

1. A partir d'un inventari rigorós caldrà procedir a la redacció d'un **Pla d'Equipaments Culturals** que, integrant els ja existents i modernitzant-los, racionalitzi la creació de nous equipaments en base a criteris comarcals, territorials i de població, mitjançant la concertació amb els diversos sectors públics i privats implicats. Aquesta acció planificada i conjunta ha de ser decisiva per a l'estructuració social i cultural del país.

2. L'esmentat Pla d'Equipaments serà un dels eixos de la **Xarxa Cultural Pública de Catalunya**, entesa com el conjunt d'institucions, locals i equipaments pertanyents a institucions públiques, semipúbliques o privades amb voluntat pública, i en les quals hi tinguin lloc activitats culturals adreçades a la població. L'adscripció a la Xarxa no ha de suposar cap qüestionament de la propietat i ha de permetre l'adopció d'una política adequada i coordinada d'inversions i de manteniment, de plans conjunts o complementaris relatius a investigació, educació, formació professional, difusió, etc. També es tindrà en compte la rendibilitat dels diners públics.

3. La Generalitat potenciarà la **creació artística i intel·lectual** com a eix essencial per a la vertebració i la renovació de la cultura del país. En aquest sentit caldrà emprendre: una nova política de beques i ajuts a la creació mitjançant criteris objectius i rigorosos. La implicació dels creadors en una política de difusió cultural concertada amb l'Administració Local. Un procés d'acostament de la creació a la nova realitat tecnològica i econòmica, implicant els creadors en els processos industrials. El replantejament de les actuals escoles d'Arts i Oficis, conservatoris de Música, Belles Arts, etc. El foment de la creació artística a les escoles. Caldrà una acció, coordinada amb les diverses Conselleries implicades, per a la realització d'un programa de modernització de les institucions acadèmiques i científiques de

forma que esdevinguin instruments útils a la societat catalana d'avui.

4. Mitjançant la concertació amb els Ajuntaments la Generalitat impulsarà una política d'**acció sociocultural** que incentivi la dinàmica cultural comunitària (barris, pobles, etc.) i que promogui les formes creatives i expressives sorgides de la base de la societat. En aquesta direcció i en el marc del Pla d'Equipaments Culturals, caldrà fer especial atenció a la creació de cases de cultura, centres cívics o altres instàncies que es configuren com a marc de l'acció comunitària.

5. Acció d'ordenament i coordinació del **patrimoni cultural material** mitjançant l'elaboració i promulgació d'una **Llei del Patrimoni Cultural**. Creació de la **Junta de Museus de Catalunya** com a instància coordinadora on s'ha de materialitzar la concertació entre les diverses institucions implicades.

6. Introducció de la informàtica als **arxius històrics i documentals** de Catalunya, per tal de possibilitar l'existència d'un banc de dades comú i l'accés immediat a tots els materials arxivats.

Planificació d'una Xarxa de **biblioteques**, i integrar les xarxes ja existents (Generalitat, Diputacions, Ajuntaments, Caixes, etc.) en una acció concertada que s'adapti a les necessitats de la població i que s'organitzi en un sistema territorial coherent.

7. Creació d'un servei de catalogació i recull sistemàtic de les formes vives del **folklore**, costums i tradicions, incloses les noves aportacions sorgides de les formes de vida urbanes i les procedents de les cultures d'origen de la població immigrada.

8. Ordenament de l'**activitat teatral** mitjançant l'elaboració i promulgació d'una **Llei del Teatre**. Creació d'instituts del teatre i de centres dramàtics als principals nuclis d'irradiació cultural, com ja existeixen a Barcelona. Consolidació de les instàncies locals de programació estable i planificació concertada de circuits de difusió de les arts escèniques.

9. Renovació pedagògica de l'ensenyament musical amb la progressiva incorporació efectiva de la **música** a l'escola primària. Consolidació de les instàncies locals de programació musical estable i planificació concertada de circuits de difusió musical.

Promoure l'existència d'una orquestra simfònica de nivell internacional.

10. Creació d'uns estudis **cinematogràfics** de caire competitiu mitjançant la concertació d'iniciatives públiques i privades.

Política de promoció i protecció de la producció cinematogràfica i audiovisual a Catalunya, amb la incorporació dels sectors creatius i industrials implicats.

Establir la relació del cinema amb el mitjà televisiu, com a forma de promoció i difusió, i procurar que la televisió tingui en compte la producció pròpia, i en destini suficients recursos.

11. En el camp de les **arts plàstiques**, institucionalització del Museu d'Art Contemporani de Catalunya, sobre la base de completar les col·leccions i aportacions ja existents (Fundació Miró, Museu Picasso, Museu Dalí, Museu d'Art Modern de Barcelona, etc.). Propiciar el funcionament d'un centre d'estudis d'art contemporani. Promoure, d'acord amb altres departaments, la participació de la creació plàstica en els projectes d'urbanisme i habitatge.

12. Política d'ajut al **sector editorial** amb mesures tècniques, econòmiques i de foment de l'exportació.

Creació de l'**Institut de les Lletres Catalanes** amb les següents funcions: promoure la producció d'obres d'interès especial amb escasses possibilitats comercials, promoure la lectura mitjançant accions d'animació lectora especialment a través dels mitjans de comunicació, promoure el coneixement internacional de la literatura catalana i propiciar les traduccions, les relacions editorials i l'elaboració d'antologies.

5. Política lingüística

El govern socialista farà un gran esforç perquè la llengua catalana continui jugant el paper que tradicionalment ha tingut en la societat catalana, com a eina natural de comunicació i com a instrument integrador, i facilitarà la participació dels ciutadans en la nostra convivència. Aquest esforç implica accions adreçades en una doble vessant: per una part, garantir els drets de tots els ciutadans a fer servir la seva llengua, i per l'altra, prendre les mesures que permetin estendre el coneixement de la llengua catalana, fet que obligarà a fer un major esforç a les comarques amb un baix nivell de coneixement del català. Hem de cobrir, doncs, dos objectius difícilment separables i, per a nosaltres, complementaris: normalitzar l'ús de la llengua catalana i fer-ne un instrument integrador i d'unitat dels ciutadans de Catalunya, no de separació. Per això és absolutament imprescindible involucrar el conjunt dels ciutadans de Catalunya en la normalització lingüística.

Aquesta política suposarà l'aprofitament al màxim dels instruments que tenim al nostre abast —especialment l'escola, l'Administració i els mitjans de comunicació— sota una concepció que tendeixi a l'aprofitament real dels instruments mitjançant l'aplicació de les següents mesures:

1.— Ple i immediat desenvolupament reglamentari de la **Llei de Normalització Lingüística**.

2.— En el camp de l'**ensenyament** caldrà:

— Garantir la definició inequívoca d'una única xarxa escolar que eviti la divisió de la població per raó de llengua.

— Planificació del professorat en funció de les necessitats de cada centre o zona. Això suposarà, entre altres coses, la consideració de la llengua del mestre en el moment dels trasllats.

— Donar prioritat a l'objectiu de cobrir la totalitat del preescolar i la primera etapa d'EGB amb professors capaços d'ensenyar en les dues llengües.

— Posar en marxa centres experimentals que recullin les experiències ja portades a terme a Catalunya i aprofundeixin en la problemàtica de l'ús de la llengua com a vehicle d'ensenyament en les diferents situacions que es produeixen en el nostre país.

— Als centres experimentals i a les zones amb major desconeixement del català, estudiar l'inici de l'escolarització un any abans.

3.— Promoure, d'acord amb els Ajuntaments, una **xarxa** de centres d'abast comarcal que fomentin el coneixement, l'ús i la divulgació de la llengua catalana, i que facin funcions d'assessorament i traducció.

4.— Política transparent de **suport econòmic** als diversos vehicles de la llengua catalana ja siguin totalment o parcialment en català: publicacions periòdiques, ràdio, teatre, cinema, llibre i publicitat entre d'altres.

5.— Regular l'ús del català a la **ràdio i televisió autonòmiques**, i promoure una major presència del català a la **televisió i a la ràdio estatal**. Preveure realitats futures com la televisió per cable i per satèl·lit.

Col·laboració amb les ràdios municipals cara a la tasca comuna de normalització.

6.— Potenciació de l'**Escola d'Administració Pública** per tal de garantir l'ensenyament de la llengua catalana als funcionaris públics de les diferents administracions.

7.— Promoure acords amb l'**Administració de Justícia** i proporcionar mitjans que permetin que l'ús de la llengua catalana sigui una realitat en aquest àmbit.

8.— Elaboració del **Mapa Sociolingüístic de Catalunya** que permeti conèixer la realitat de la llengua a cada zona, així com l'evolució i l'eficàcia de la política lingüística.

9.— Complementar el procés de normalització lingüística de l'aranès.

10.— La realitat del coneixement de la llengua a Catalunya exigeix portar a terme una acció especial en les comarques on la llengua catalana és menys coneguda.

Els socialistes posarem en marxa, amb la col·laboració dels Ajuntaments, un pla de **normalització lingüística per al cinturó industrial** que potencii el nivell de coneixement del català a la zona i que impedeixi les possibles discriminacions provinents del desconeixement de la llengua.

6. Els Mitjans de Comunicació

Els Mitjans de Comunicació de Masses constitueixen una eina bàsica per a la reconstrucció nacional de Catalunya i la consolidació de l'autogovern. No ho seran, però, si els poders públics, i de forma molt especial la Generalitat, no fomenten llur catalanització i el pluralisme en aquest sector, i no corregeixen amb mesures pertinents les tendències que cristal·litzen quan les pures lleis de mercat s'imposen.

Una autèntica política de Mitjans de Comunicació a Catalunya s'ha de basar en la garantia de la llibertat d'expressió que contempla la Constitució i en el desenvolupament de les competències legislatives que, tant en matèria de premsa com de ràdio i televisió, contempla l'Estatut de Catalunya. Això comporta, entre altres coses, la defensa del dret que tots els ciutadans tenen d'informar i d'ésser informats amb la introducció dels elements correctors necessaris que ajudin a superar l'actual situació sociolingüística.

1. Corporació Catalana de Ràdio i Televisió

Cal crear i desenvolupar les condicions necessàries perquè la CC-RTV pugui assolir, plenament i amb rigor, les funcions que li atorga la seva llei de creació i vigilar especialment la seva independència del Consell Executiu. **Institucionalitzar** les funcions del seu Consell d'Administració, **democratitzar** les seves estructures directives i **potenciar** les empreses filials: Televisió de Catalunya y Catalunya Ràdio, com a mitjans d'informació, formació i entreteniment al servei de tots els ciutadans. Com a eina que és per a la reconstrucció nacional i la normalització cultural i lingüística, s'han de millorar els seus nivells de qualitat en tant que serveis públics. També s'ha de promoure la producció pròpia de manera que es reflecteixi la realitat plural de la Catalunya d'avui.

2. Radiotelevisió Espanyola

Els socialistes volem consolidar el paper del Consell Assessor de RTVE a Catalunya i proposar el nomenament del Delegat Territorial de l'Ens Públic. Potenciar la descentralització de les emissores catalanes que en depenen i promoure llur producció en català, sobretot mitjançant un increment de la programació del circuit català de TVE i amb l'ocupació d'una franja horària de major audiència. L'augment de la participació de les emissores catalanes de RTVE en la programació estatal, i el manteniment i potenciació de Ràdio-5 com emissora d'ona mitja.

Desenvoluparem l'Estatut de la Ràdio i la Televisió en els seus aspectes de descentralització i impulsarem, directament o mitjançant el ja esmentat Consell Assessor, la negociació que faci possible la descentralització de Ràdio Cadena Espanyola a Catalunya. També cercarem una progressiva participació de les institucions públiques catalanes en la gestió d'aquesta societat.

3. Acord radiotelevisiu

Cal treballar a favor d'un acord institucional radiotelevisiu que sigui racional i que serveixi per superar els conflictes de competència existents entre diferents empreses públiques de comunicació. Així com per la creació d'una xarxa única d'enllaços i reemissors que permeti racionalitzar les despeses públiques i les diferents inversions, i que garanteixi una millor recepció i cobertura de tot el territori de Catalunya, tant de TV-3 com del segon canal de TVE, Catalunya Ràdio, Ràdio Cadena Espanyola, Ràdio-4 i Ràdio-5.

Cal desenvolupar la llei dels Tercers Canals per tal de regular la participació del canal autonòmic TV-3 en els organismes internacionals.

Afavorirem una política racional en el tema de les infraestructures mobiliàries per tal que Catalunya tingui una oferta radiotelevisiva de màxima actualitat i competitiva cara al repte de les Olimpíades del 1992.

Potenciarem al màxim la recerca i aplicació a Catalunya de les noves tecnologies de la comunicació, com ho són la televisió per cable, videotext, teletext, etc., i promourem llur utilització en favor de la comunicació local o comarcal amb la participació dels Ajuntaments i organismes supramunicipals en llur gestió.

4. Ràdio

En aquest àmbit ens proposem impulsar la ràdio pública catalana mitjançant la legalització de les emissores municipals, que hauran de rebre suport i regulació per poder desenvolupar amb eficàcia llurs tasques de serveis públics. S'haurà de determinar l'oferta radiofònica pública a Catalunya a efectes d'una clarificació que afavoreixi una competència ordenada entre emissores d'ona mitja i emissores de freqüència modulada, entre una oferta de ràdio local.

Potenciarem en les emissores públiques de ràdio els serveis educatius i formatius, fruit d'una cooperació entre aquests mitjans i les conselleries d'Ensenyament i de Cultura i tractarem de fer extensiu, en la mesura que sigui possible, aquest potenciament a les emissores privades.

5. Premsa

Es procedirà a la regulació del suport institucional a la premsa amb l'aprovació de la llei corresponent. Abans, i amb caràcter transitori i urgent, els ajuts a la premsa seran ordenats i racionalitzats mitjançant una normativa basada en l'estricta i permanent control parlamentari.

Es promourà la normalització **lingüística i cultural** a través de la premsa i es garantirà el pluralisme ideològic en el sector. Es donarà suport a les iniciatives empresarials orientades a la racionalització en la distribució de premsa i a la promoció de les iniciatives periodístiques locals, comarcals, infantils, juvenils i especialitats. I es crearan, a més, fórmules especials d'ajut a la premsa escrita, totalment i/o parcialment, en català.

7. L'Esport a l'abast de tots els ciutadans

Que l'augment de la pràctica de l'esport, i que **l'esport sigui a l'abast de tothom** arribin a ser una realitat viva a la nostra societat és un objectiu fonamental pels socialistes.

L'esport és un **servei públic** que la Generalitat ha de facilitar als ciutadans perquè té uns valors positius irrenunciables. Per aconseguir una pràctica esportiva generalitzada cal reduir les desigualtats i desequilibris existents per raons socials i territorials. Aquesta tasca s'ha de fer, sobretot, mitjançant els Ajuntaments, Consells Comarcals, Federacions, Clubs, i entitats i associacions esportives. Cal reorientar la política esportiva de la Generalitat cap a un projecte ampli on hi pugui participar tothom que estigui interessat en l'esport a Catalunya, de manera que pugui col·laborar amb el govern en la consolidació de l'esport català i en la recuperació del pes que històricament ha tingut en l'Estat, tot això amb una clara voluntat de lideratge i solidaritat en la consolidació de l'Estat autonòmic.

Els socialistes som conscients que **l'educació física** és part fona-

mental de la formació integral de les persones i que Catalunya no gaudirà d'una base esportiva sòlida mentre persisteixi l'actual dèficit. És per això que el reconeixement de l'Educació Física i la dignificació del seu personal docent serà una de les nostres fites principals. Aspirem a que es converteixi en una assignatura com les altres i que els seus professors tinguin també la corresponent consideració.

El govern socialista desenvoluparà una política de pràctica de l'Educació Física i de l'Esport a l'escola i a la Universitat, fet que implicarà:

1.— Assegurar un personal qualificat per a l'exercici professional. Per a Pre-escolar i en la primera fase de l'EGB serà el mateix mestre, i en la segona fase d'EGB considerem hauria d'ésser un professor d'EGB especialitzat en la branca d'Educació Física.

Per a BUP, FP i Universitat han d'ésser professors llicenciats en Educació Física. En aquesta fita és fonamental la funció de L'INEF de Catalunya integrat a la Universitat.

2. Assegurar uns equipaments mínims que cobreixin les necessitats escolars per a la pràctica de l'educació física i esportiva.

Deixant ben clar el principi bàsic del dret dels ciutadans a la pràctica esportiva és conseqüent que la Generalitat **fomenti la participació** generalitzada dels ciutadans i faciliti els mitjans tècnics i materials adients. La societat catalana genera una immensa quantitat d'activitats esportives que els socialistes proposem coordinar i enriquir, bàsicament, a través de l'estreta relació entre les Administracions autonòmica i municipal. Les subvencions per a activitats es faran per programes convinguts amb institucions i entitats, i també per la promoció i pràctica de les diferents modalitats esportives, especialment les considerades bàsiques i de més rendiment social. Es fomentaran convenis municipals i comarcals amb clubs i federacions per a la promoció localitzada del esports que sol·licitin els ciutadans. Es farà necessari reciclar monitors per augmentar llur nivell de coneixements i poder iniciar la pertinent convalidació.

En la pràctica esportiva hi ha **membres de la societat que mereixen una especial atenció**. Són la tercera edat i els disminuïts físics, psíquics i sensorials. El govern socialista elaborarà programes per aquests, prepararà el personal necessari i donarà suport als organismes públics o privats que els duguin a terme.

La Generalitat instarà als **mitjans de comunicació** perquè les retransmissions de proves esportives tinguin un caràcter pedagògic destinat a fomentar la pràctica de l'esport i formar els ciutadans en cada modalitat esportiva.

En el moment actual de consolidació de l'Estat de les Autonomies es fa necessària la clarificació de les competències de les **federacions catalanes** i les espanyoles. Els socialistes defensem la plena autonomia de les federacions catalanes, que indiscutiblement tenen una responsabilitat de primer ordre en aquest procés, fugint de postures sectàries, tot cercant solucions als problemes que vagin sortint. En llur funció de proporcionar un esport concret i de forjar esportistes d'alt rendiment, les federacions catalanes tindran l'ajut de la Generalitat mitjançant convenis per programes i previ dictamen de l'auditoria corresponent. Els socialistes, que fomentem la pràctica esportiva com a mitjà de desenvolupament individual i col·lectiu dels ciutadans, ens abstindrem d'ajudar a aquells esports contraris a aquests principis o que són clarament violents o agressius.

Les proves de relleu **internacional** que se celebrin a Catalunya tindran el suport de la Generalitat per tal de fomentar la presència de l'esport català arreu del món.

Les funcions de l'**Escola Catalana de l'Esport** s'han de reforçar en quant a l'assistència tècnica i programació de cursos, seminaris, etc. (de direcció i gestió dels equipaments esportius, organització administrativa, dirigents, etc.) per a municipis, clubs i federacions. En col·laboració amb l'INEF s'elaboraran programes per a tècnics esportius especialitzats i, mitjançant convenis amb les Federacions Esportives, es potenciaran les ajudes per a programes d'investigació i realització de convenis d'investigació amb altres organismes nacionals i internacionals.

A l'hora de programar una actuació de govern en **instal·lacions esportives** s'imposa, en primer terme, el coneixement de la infraestructura actual i les necessitats més importants. En una situació de recursos limitats i de manca d'equipaments, és fonamental una actuació d'ajuts acurada i ben planificada a fi de rendibilitzar al màxim aquest important esforç econòmic. Es fa del tot necessari, doncs, endegar un cens de les instal·lacions i de les necessitats existents per programar les actuacions a curt, mig i llarg termini. S'imposa, per racionalitat, la coordinació entre les diferents institucions a l'hora de planificar i subvencionar els equipaments, a fi d'evitar duplicitat de funcions. Paral·lelament al treball de confecció del **Mapa de l'Esport a Catalunya**, els socialistes ens proposem ajudar a la construcció, remodelat i condicionament d'equipaments esportius en base a criteris d'utilització oberta per part de tots els ciutadans i d'eliminació dels desequilibris territorials. En primer lloc s'han de condicionar els existents, especialment els docents, per donar-hi la major rendibilitat d'utilització. Les noves construccions per a l'ús de tots els ciutadans han d'ésser fetes amb una garantia d'utilització oberta a tots i en la perspectiva d'anar reduint el dèficit d'equipaments esportius existents en les comarques de Catalunya.

En una situació de recursos econòmics limitats, l'òptima utilització dels recursos humans, tècnics i materials constitueix una necessitat. El futur de l'esport a Catalunya depèn, en gran mesura, de la formació i la qualificació professional dels tècnics esportius de tots els nivells, de l'estudi i l'anàlisi de tots els elements científics i tècnics que intervenen en el fenomen esportiu, i de la recerca activa a totes les àrees de l'educació física i l'esport. Lluny, doncs, de ser aspectes secundaris en la consecució d'altres objectius, **la formació de tècnics i la recerca científica** són una inversió indispensable i absolutament prioritària pel correcte desenvolupament de la cultura física i l'esport a Catalunya.

Després de la iniciativa de l'Ajuntament de Barcelona de sol·licitar al COI ésser seu dels **JJ.OO. pel 92**, i valorant el poder d'aquesta fita com a catalitzadora d'actuacions que permetin augmentar el nombre de practicants de l'esport, els socialistes entenem que s'ha d'elevat el nivell de preparació dels esportistes, la qualitat i quantitat de les instal·lacions, i procurar la màxima coherència entre la política esportiva i aquest projecte. En aquest sentit, i sense ambigüitats, els socialistes hem donat suport a la iniciativa de l'Ajuntament de Barcelona, i assumit que, malgrat la unànime voluntat de gairebé tots els catalans en aconseguir-ho, el procés serà llarg i farà falta posar-hi l'esforç de tothom. La funció de la Generalitat en aquest tema ha d'ésser el suport actiu i cercar una major participació conjunta de totes les entitats polítiques, socials, culturals i esportives per a aconseguir aquesta fita. El govern socialista, en col·laboració estreta amb l'Ajuntament de Barcelona, impulsarà el fet que aquest projecte, partint de bases racionals i factibles, pugui tenir la màxima repercusió en el territori català.

8. Serveis Socials

Els socialistes concebem l'acció dels Serveis Socials com un instrument per a la millora de les condicions socials de les persones, grups o comunitats, mitjançant el desenvolupament de recursos, la potenciació de la solidaritat i l'ajuda mútua. Per a nosaltres, la concepció dels Serveis Socials és la d'un sistema públic, a partir del qual es podrà garantir l'accés de tots els ciutadans a aquests.

En la mesura que existeixen col·lectius marginats, la prevenció de les causes de la marginació serà un dels objectius generals de l'acció dels Serveis Socials. Tanmateix caldrà fer una política de normalització dels recursos socials que potencii els canals normals que la societat utilitza, així com la creació i potenciació de Serveis Socials en les àrees geogràfiques (suburbials o rurals aïllades) menys dotades.

Els socialistes entenen que són principis d'actuació prioritària per l'ordenació administrativa i funcional dels Serveis Socials:

— La **planificació i la programació** que estableixin i justifiquin prioritats i la coordinació amb la política dels ens locals.

— La **participació** que permeti la incidència dels usuaris, grups socials i organitzacions cíviques.

— La **sectorització** que apropi els centres de decisió i de l'administració als usuaris.

— La **descentralització** als Municipis o districtes de les grans ciutats.

— L'**acreditació** que afavoreixi l'ordenació del sector privat no lucratiu en la prestació dels Serveis Socials.

El Govern socialista desenvoluparà les competències exclusives que en matèria de Serveis Socials l'Estatut estableixi i presentarà al Parlament de Catalunya per a la seva aprovació, una **Llei de Serveis Socials** que suposarà el desenvolupament del marc legal necessari per definir els deures de l'administració i els drets dels ciutadans.

L'eix general del programa socialista de Serveis Socials el constitueix la **potenciació de l'Atenció Primària**. Aquest és el primer graó del sistema de Serveis Socials, el més proper al ciutadà. La seva orientació és universal i té com a tasca fonamental prevenir el risc social, detectar possibles situacions que el provoquen, potenciar i animar la vida de la comunitat, desenvolupar un primer nivell d'atenció i orientació social, i procurar la possible reinserció de persones o grups en el marc comunitari.

També potenciem els **Serveis d'Ajuda a la Llar**, que tenen com objectiu atendre a persones i famílies en el seu entorn propi, per evitar l'internament i el conseqüent aïllament del seu medi natural. El Servei d'Ajuda a la Llar suposa una solució als problemes que pot generar la vida quotidiana, a fi de millorar-la i evitar possibles aïllaments.

A fi de defensar de manera operativa el desenvolupament dels Drets de l'Infant i superar els tractaments marginals i discriminatoris, la política de la infància i l'adolescència serà un dels eixos fonamentals de l'acció de govern. Els **Serveis Socials per als Menors**, s'orientaran cap a la prevenció de situacions de carència o risc que poden afectar llur desenvolupament integral. És per això que impulsarem, en el decurs dels quatre anys de govern, el creixement dels recursos socials (centres diürns, petites comunitats, pre-tallers) i durem a terme aquelles actuacions socials que, de forma global, s'orientin a millorar l'entorn del menor i facin front a les situacions de risc que el medi pot desencadenar.

En relació als infants interns a les diferents institucions públiques, i amb l'objectiu que aquests es puguin integrar paulatinament a

llur comunitat d'origen, s'establirà una política de reconversió socio-educativa de les Institucions asilars, i es potenciaran mesures alternatives a l'internament en col·laboració amb els ens locals.

La integració en una xarxa única de serveis és un objectiu fonamental per superar la dispersió administrativa i per a no perpetuar actuacions que separen els programes per a la infància i adolescència considerades normals d'aquells que han estat tractats en institucions especials.

La **política socialista envers la vellesa** evitarà que les diferents actuacions socials perpetuïn els tractaments únicament palliatius dels problemes. A tal fi, i mentre la persona gran disposi de bona salut, els Serveis d'Atenció Primària atendran els ancians per mitjà de la xarxa general, a fi de restablir els mínims nivells de benestar de què disposen els ciutadans laboralment actius. També s'evitarà l'internament o l'asil i es potenciarà llur participació en els diferents serveis, es desenvoluparan els programes necessaris per facilitar l'eliminació de barreres arquitectòniques i per mantenir cobertes les necessitats més primordials de llur entorn habitual.

Les residències s'orientaran a persones amb carències i a aquelles que no es valguin per si mateixes. Es crearan places temporals per a casos d'emergència i es reconvertiran les residències públiques existents a fi d'adaptar-les als nous mòduls, de capacitat més reduïda, i amb atenció també als invàlids.

En relació als Serveis Sanitaris es duran a terme dins de la xarxa sanitària normal, inclosa l'assistència als malalts crònics.

En l'àmbit dels **minusvàlids** els socialistes impulsarem, pel que fa referència a les competències que té la Generalitat, el desenvolupament de les normes establertes en la **Llei d'Integració Social dels Minusvàlids**.

Per tal d'evitar els handicaps per causes diverses mereixerà l'especial atenció del govern l'establiment de programes orientats a la prevenció del risc i a l'estimulació dels afectats de l'handicap psíquic.

L'atenció als minusvàlids profunds i adults tindrà un tractament prioritari mitjançant l'establiment d'un programa que, en el termini dels quatre anys de govern, faci possible una xarxa de serveis i petites residències, ubicades en el territori més pròxim d'on es generi la necessitat, que tindran el caràcter de llars de pas i habitació.

En relació a l'augment progressiu de les **drogodependències a Catalunya**, es durà a terme una política que intenti frenar el progressiu augment del consum, i potencii una estructura assistencial i de Serveis Socials que permeti l'atenció adequada als problemes que genera.

El programa socialista, pel que fa referència a les mesures per a la prevenció, tractament i reinserció social dels drogadictes establirà formes de coordinació entre la política sanitària i de serveis socials, i inserirà els diferents serveis, dins del possible, en la xarxa pública corresponent. I pel que fa referència als recursos existents que depenen de la iniciativa social s'establiran formes de conveni o concertació.

Els socialistes tenim present l'existència al nostre país de l'**Ètnia Gitana**. La política que durem a terme no serà diferencial en referència a la resta de la població. El nostre objectiu és el de dotar aquest sector de la població dels recursos específics i necessaris per evitar i superar els tractaments discriminatoris. Les mesures a emprendre tindran dos nivells: la coordinació de les diferents administracions i l'establiment d'una pla interdepartamental en el si del Govern de la Generalitat.

9. La igualtat per a la dona

Els socialistes ens proposem la incorporació de la dona a la vida activa de la societat, impulsant, cada cop més, la participació de les dones en els centres de decisió per tal de superar la discriminació que encara existeix, a fi d'aconseguir una major igualtat en la distribució de les oportunitats d'educació i treball, així com en les responsabilitats quotidianes de la vida familiar. Impulsarem, així mateix, un canvi profund de l'escala de valors fonamentat en el màxim respecte a la identitat individual i col·lectiva de les persones.

Per aconseguir els objectius que ens proposem el govern socialista crearà un Institut per a la Igualtat de la Dona que impulsarà i coordinarà les accions en aquest àmbit.

Els socialistes ens proposem **eliminar de les pràctiques educatives tota discriminació** respecte les nenes i les dones. Per assolir l'escola coeducativa que propugnem per a l'ensenyament cal revisar els continguts dels texts escolars, difondre la literatura infantil i juvenil que promogui la idea d'igualtat entre dones i homes, orientar professionalment a nens i nenes, explicar a l'actual professorat de les nostres escoles el sentit del mot coeducació mitjançant activitats de reciclatge àgils i de fort impacte, i també vetllar perquè el nou professorat que es formi entengui i assumeixi el sentit del concepte d'igualtat entre home i dona.

Quant a les dones que ja han deixat l'escola, utilitzarem totes les possibilitats que brinda la **formació permanent d'adults** per millorar la seva situació. Es promourà, amb caràcter prioritari, un accés cada cop més gran i accelerat de les dones a la formació en els camps científics i tecnològics a fi de facilitar llur participació real i igual en

els processos de presa de decisions i en el desenvolupament econòmic i social del país. També es durà a terme una política i un programa que augmenti la incorporació de les dones en els estudis tècnics cara a una participació plena de la dona en el desenvolupament, funcionament i gestió de les noves tecnologies.

Vetllar per aconseguir la igualtat entre dones i homes implica **garantir aquesta igualtat, tant a l'hora d'accedir al lloc de treball com a la de promocionar-se professionalment** per tal que les dones s'incorporin progressivament també als llocs tradicionalment ocupats per homes. També es vigilarà que **l'aplicació de la legislació laboral no perjudiqui els drets de la dona**. Per tal d'**impulsar els drets de la dona treballadora**, s'establiran mesures de control i es facilitarà la informació necessària per a la conscienciació dels principis igualitaris en el món del treball.

Com tots els processos de canvi profund en el si d'una societat, la lluita de les dones per la igualtat qüestiona els papers tradicionals vinculats al sexe i provoca una gran resistència. Les actituds estereotipades i els comportaments discriminatoris subsisteixen i tendeixen a agravar-se per la crisi econòmica. Per tant, **és necessari difondre, a través dels mitjans de comunicació social, els nous valors**, per tal d'accelerar el procés cap a la igualtat.

Els socialistes farem un profund esforç per impulsar la incorporació de la dona adulta a les tasques culturals o de formació per tal de fomentar-li nous objectius que la facin sentir també protagonista de la societat que estem forjant.

10. Els joves

Els socialistes afirmem la nostra voluntat de convertir la política de joventut en una de les dimensions bàsiques de la política de reducció de les desigualtats socials.

La política socialista tindrà com a eixos bàsics el **foment de l'ocupació juvenil, el foment de l'associacionisme, la transformació del sistema educatiu i l'aprofitament del temps d'oci lligat a programes culturals i esportius**. Caldrà, sobretot, plantejar-se la política de joventut com una política integral, feta des dels diferents Departaments, però coordinada i en una mateixa línia.

El foment de l'ocupació juvenil, exposat en l'apartat d'ocupació d'aquest programa, és un element fonamental per tal d'afavorir la integració dels joves a la societat i per donar-los-hi unes condicions materials per forjar la pròpia personalitat. Per aquesta raó, el foment de l'ocupació juvenil constitueix un aspecte fonamental del nostre programa immediat.

Perquè les mesures de política juvenil produeixin efectes òptims cal una Administració Pública al servei de la joventut. Conseqüentment els socialistes ens proposem: **el foment de l'associacionisme juvenil** mitjançant la creació de serveis a les associacions de joventut i la realització de campanyes que el promoguin; **l'establiment d'un nou estil de relacions entre el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya i la Direcció General de la Joventut**, considerant el CNJC com l'interlocutor vàlid per a totes les qüestions que afecten al jovent. Així mateix s'impulsarà la tramitació parlamentària de la llei de reforma del CNJC, d'acord amb els criteris del Consell amb el que es col·laborarà per tal que pugui realitzar els seus objectius.

Es crearà un Centre de Documentació i Informació que haurà de donar resposta a les consultes dels joves sobre qüestions laborals, activitats de vacances i temps lliure, aspectes jurídics sobre drets dels joves, addicció a la droga, reinserció social i d'altres. Cada un d'aquests aspectes serà tractat en coordinació amb altres àrees, i s'atendrà als joves bé directament, o bé enviant-los al lloc que correspongui. Es crearà igualment un **Centre Català de Joventut** que haurà de servir per a trobades, estades i seminaris de grups juvenils, però no amb caràcter d'alberg.

Pel que fa als Casals de Joves, **cal impulsar un Pla de Casals**, en el que hauran d'intervenir-hi les institucions de l'Administració local, que vetllaran per la bona gestió d'aquests casals i per llur rendibilitat social. Cal també procurar una bona formació d'animadors, pedagogs i educadors de carrer, per tal que aquests casals compleixin una funció de prevenció de la marginació.

Per concertar els ajuts que d'una forma regular les entitats rebran per part de l'Administració, així com les condicions amb les quals es comprometen, s'establiran convenis tenint en compte bàsicament els Serveis de Joventut, les Entitats d'espai i escoltisme, els Moviments de joventut i les Organitzacions polítiques juvenils.

També s'establiran convenis amb els Ajuntaments per tal de posar en funcionament **Serveis d'Informació** a les ciutats de més de 20.000 habitants i caps de comarca. Conjuntament amb aquests serveis caldrà comptar amb uns equips de treball social dels Serveis Territorial i Comarcals que, juntament amb els dels Ajuntaments, duguin a terme plans d'acció especial a les zones considerades d'atenció priori-

tària en la mesura que aquests serveis no poguessin ser assumits directament per conveni amb els Ajuntaments.

Caldrà fer una campanya informativa de la **xarxa d'albergs i residències de joventut que té la Generalitat** i, al mateix temps, **ampliar la xarxa actual**. En col·laboració amb els Ajuntaments condicionarem llocs d'acampada en terrenys comunals, així com un programa d'utilització de cases de colònies, amb prioritat per a les entitats d'esplai infantil, però obertes als grups de joves.

Impulsarem la **celebració d'un Congrés de la Joventut Catalana**, que reculli l'esperit del I Congrés, celebrat els anys 1976-1977, on s'asseguri la participació directa dels joves, i amb l'objectiu de mobilitzar tots els sectors juvenils.

El paper de les associacions juvenils no s'ha de reduir a l'entreteniment dels joves en el seu temps lliure, sinó que ha de plantejar-se com una funció social d'incorporació al món adult i a la cultura, al

treball, als estudis, etc. Per tant, també tenen una funció d'integració social bàsica en tot moment, però especialment important en una època de crisi. En aquest sentit, la campanya de promoció de l'associacionisme juvenil tindrà com a objectius: promoure les estructures de participació juvenil, l'enfortiment del moviment i la difusió i propaganda de les organitzacions de joves entre els sectors no associats.

La política cultural específica per a la joventut tindrà com a pressupòsit l'acceptació sense prejudicis de totes les formes d'expressió de la personalitat pròpia d'aquesta generació jove, amb les seves manifestacions culturals, i a partir d'ací s'establiran les bases d'un diàleg imprescindible, tenint en compte els punts de vista i les concepcions d'aquesta generació i des d'un pla d'igualtat amb la resta d'experiències culturals. Així mateix es donarà un suport molt especial als joves creadors posant a llur disposició la infraestructura necessària.

11. Urbanisme i Habitatge

11.1— Urbanisme

El model territorial actual de Catalunya es caracteritza per l'existència d'una forta concentració de població i d'activitat econòmica a la façana marítima, centrada a Barcelona i la seva comarca i en la zona del prelitoral —en contraposició a la resta del territori de població i activitat econòmica localitzada en un nombre reduït de nuclis i amb grans zones d'escàs pes demogràfic i amb forts desequilibris— on hi ha nuclis de població amb una potent estructura urbana que, amb el seu entorn, formen un sistema de ciutats amb fortes possibilitats de desenvolupament.

Així doncs, es pot dir que la característica fonamental de la situació actual de Catalunya és el seu fort desequilibri tant de població com econòmic, atès que entre Barcelona, la seva Corporació i una petita zona fins al Vallès i el Maresme, hi viu aproximadament el 70 % de la població catalana.

Els socialistes ens proposem desenvolupar, des de la Generalitat, una política que s'ajusti a la voluntat popular d'establir un reequilibri territorial. Aquesta política es farà d'una manera realista, i no es pretindrà modificar el model territorial actual mitjançant actuacions contundents que sempre es caracteritzen pel seu elevat cost econòmic i la seva inviabilitat en moments de crisi econòmica.

Les actuacions reequilibradores del territori es basaran en polítiques realistes centrades en diversos sectors, com infraestructures de comunicació i transports, habitatge, política del sòl residencial, industrial, equipaments, espais naturals per protegir, etc.

Així doncs, es poden distingir dos tipus d'actuacions a realitzar: En primer lloc, mantenir el caràcter internacional que en aquests moments té Barcelona i la seva comarca, com a centre econòmic i cultural important, amb una política que eviti que es produeixin nous déficits i esmenant-ne els existents. Seria un error permetre que aquest caràcter metropolità i la personalitat internacional de Barcelona es perdés mitjançant la degradació dels serveis existents.

En segon lloc, les actuacions que es desenvoluparan a la resta del territori, estaran lligades a la recerca de polítiques sectorials que ajudin a introduir canvis estructurals i que produeixin efectes induïts per un reequilibri territorial. En aquestes parts del territori s'establiran quins són els sistemes urbans amb capacitat per generar desenvolupament i quines són les actuacions concretes que se'n deriven.

D'aquesta forma, amb aquestes actuacions prioritàries en els sistemes urbans interiors s'anirà produint un reequilibri territorial que permetrà una lenta reducció dels desequilibris existents a Catalunya.

Caldrà forçar al màxim la interpretació progressiva dels instruments legals que tenim en el camp de l'urbanisme, sobretot els que fan referència a les mesures de gestió i disciplina. S'hauran de realitzar les reformes concretes que tendeixin a garantir tots aquests aspectes, així com el model territorial proposat, desenvolupant les mesures destinades a estructurar directrius sectorials i fent-les complir.

Pel que fa a la política del sòl segueix sent necessari establir una nova reglamentació del dret a la propietat del sòl, entenent-lo en funció de l'ús racional derivat de les seves característiques, afavorint, a la vegada, l'exercici de la propietat a través d'una qualificació adequada, coordinada amb una política d'incentius.

Amb referència a la planificació, serà necessari donar suport institucional a les mesures de coordinació entre els diferents municipis, les característiques comunes dels quals aconsellin abordar de conjunt la seva problemàtica urbanística.

És important remarcar que, més que en la producció de lleis i més que en les reformes globals, la nostra acció s'haurà de basar en el desenvolupament de tots els elements progressistes existents a les lleis actuals i en la tasca coordinadora des de la producció de directrius fins a la promoció de circulars informatives als Ajuntaments.

El model proposat i la seva posta en marxa implica els següents: — La configuració d'un **Pla-Programa** o plans-programes, en els que l'element més important serà la creació de directrius.

— L'assessorament constant, tant pel que fa a la planificació com a la gestió, ha d'ésser una de les principals tasques que es portaran a terme en el camp de l'urbanisme.

— Entre aquestes directrius s'haurà de desenvolupar la del tractament específic del sòl no urbanitzable, com a suport d'activitats de caire molt divers, potenciant els usos agrícoles, ramaders o forestals i facilitant el rendiment econòmic racional d'aquestes activitats.

— En una etapa de creixement moderat i amb uns déficits here-tats tan considerables, la reconstrucció del nostre patrimoni col·lectiu ha de constituir una empresa prioritària.

El programa socialista d'urbanisme es proposa, a més, oferir la

col·laboració en el desenvolupament de la planificació aprovada. Això es podria fer efectiu a través dels serveis de cooperació i coordinació descentralitzats que es crein per zones o comarques en funció precisament de les necessitats i de les disponibilitats del Departament.

Una de les primeres iniciatives del govern socialista serà l'efectiva **protecció dels espais** que avui estan inclosos en l'inventari existent. Caldrà, doncs, redactar plans especials (o sectorials) de protecció d'aquests paratges singulars i proposar llur preservació, no limitant-se exclusivament a la preservació dels espais naturals, sinó també a elaborar les normatives i establir les mesures que portin a esmenar lentament els efectes de determinats agents contaminants, elaborant directrius, col·laborant amb altres institucions, fixant l'adequada normativa per a protegir i millorar la seva qualitat.

L'Institut Català del Sol (INCASOL) no ha d'assumir una tasca subsidiària de la que puguin assumir els Ajuntaments en concret en aquest àmbit, sinó que ha d'intentar resoldre els problemes de caràcter general, en funció d'unes directrius de creixement o relocalització aprovades després de seriosos i aprofundits estudis sobre les necessitats i carències de les diferents zones de Catalunya, definint el marc de referència i disposant d'un quadre-estat de necessitats dels diferents tipus d'equipaments, serveis i habitatges de les ciutats o pobles de Catalunya, localitzacions industrials o agrícoles, l'adquisició de terrenys en funció del valor cadastral per a la seva posterior urbanització i venda a organismes públics (Ajuntaments) o mixtos.

Amb tot això es pretén configurar l'INCASOL com un instrument públic eficaç i estructurador de la política del sòl.

Els socialistes ens proposem incidir de forma enèrgica i efectiva en els supòsits d'infracció urbanística a qualsevol nivell, sinó en actuar de forma preventiva. Aquesta actuació preventiva que emprendrem suposa:

— El coneixement de les tendències de cadascun dels llocs del territori en previsió de les qualificacions a adoptar per als diferents tipus de sòl, regulació de campings, tractaments transitoris d'urbanitzacions sense executar, actuacions notariales o registrals, etc.

— Assessorament dels municipis i col·laboració en la defensa de la disciplina quan no la poguessin assumir i ho sol·licitessin.

— Agilització dels tràmits i gestions a fi que no es produeixin «buits» o «letàrgies» burocràtics que motiven el creixement de les intervencions clandestines.

11.2.— Habitatge

La situació de l'**habitatge** a Catalunya avui es caracteritza per l'existència de forts desajustaments entre oferta i demanda d'habitatges, un desaprofitament dels recursos públics i l'existència de greus necessitats per a resoldre, o d'infra-habitatges a les perifèries i els cascs antics i gran nombre d'habitatges amb un nivell d'habitabilitat molt baix.

Els socialistes ens proposem arribar a mig termini, a una situació que es caracteritzi per:

— Una oferta diversificada d'habitatges de lloguer, àmplia i per a tota mena d'usuaris.

— Forta inversió en obres de rehabilitació de patrimoni immobiliari.

— Adequat nivell d'inversió continuada en obres de manteniment i conservació del parc d'habitatges en condicions d'habitabilitat normal.

— Suport financer personalitzat.

— Mercat hipotecari desenvolupat.

— Inversió pública en millores urbanes i d'equipament lligades

a operacions de rehabilitació i millora de l'habitatge.

El suport públic anirà dirigit cap a les capes socials de menors rendes, graduant l'esforç familiar que cal fer per a satisfer la necessitat d'un habitatge digne.

El sistema de finançament personalitzat, dirigit a recursos públics segons diferents nivells de subvencions de tipus d'interès en funció del grau de solvència de la demanda.

Les noves promocions han d'anar dirigides a:

— La demanda insolvent insatisfeta (promoció pública).

— Substitució d'habitatges no rehabilitables (operacions programades i/o puntuals).

— Creixement demogràfic (no satisfet pel parc existent).

— S'incrementarà l'oferta d'habitatges de lloguer, tant pel que fa a les noves promocions públiques com per arbitrar mecanismes que facilitin la posta en el mercat del parc d'habitatges buits actuals.

— Es lligarà l'ajut a la rehabilitació d'habitatges usats buits amb la seva posta en el mercat.

Els socialistes, en els propers quatre anys introduïrem una nova dinàmica a l'acció de la Generalitat en matèria d'habitatge. Els eixos essencials de la nostra actuació seran:

— **Un nou model de gestió.** A fi que la gestió dels recursos públics que es destinen a l'habitatge sigui eficaç i adequada, és necessària la descentralització de la gestió. El mercat de l'habitatge és un mercat local, per tant la seva gestió ha de passar progressivament al camp municipal. Només així es podrà, en la pràctica, lligar la política d'habitatge amb la planificació urbana. Avui els Ajuntaments no tenen competències ni recursos per a afrontar programes d'habitatge. És necessari procedir a una transferència de competències i de recursos, fixant els mecanismes de repartiment i els criteris per a fer-ho.

Aquest procés de descentralització de la gestió no ha de contemplar només els aspectes lligats a la promoció, sinó també els referents a la política de rehabilitació d'habitatges i edificis, el control de l'habitatge (cèdula d'habitabilitat, etc...), la gestió d'administració del patrimoni públic i de l'adequada informació a l'usuari. En les primeres etapes d'aquest procés de descentralització es tindrà en compte l'existència de nombrosos petits municipis sense capacitat tècnica per assumir-la. Això no invalida l'objectiu, sinó que comportarà una descentralització progressiva, mancomunant serveis.

— **Un esforç en millorar el coneixement de la realitat del mercat de l'habitatge a Catalunya** i de la seva situació i necessitats, amb les dades qualificatives necessàries per concretar els criteris que han d'orientar una adequada distribució dels recursos públics, tant pel que fa a la política de promoció com a la de protecció oficial.

Es definirà un **pla d'inversions plurianual**, complementari al pla de transferències específiques de l'Estat. En la seva elaboració es potenciarà la col·laboració dels Ajuntaments, a fi de tenir en compte els seus programes d'habitatge, recollir les dades derivades d'estudis o plans de reforma interior, etc.

— **Arbitrar instruments complementaris per potenciar polítiques específiques i sectorials o promocionar noves alternatives.**

Es programarà destinar recursos públics per facilitar subvencions addicionals a les establertes per l'Estat o subsidis sobre el tipus d'interès, per potenciar una política —avui incipient— de rehabilitació d'habitatges.

Es complementarà la normativa sobre condicions mínimes d'habitabilitat, diferenciant les exigències per a un habitatge nou i les exigències mínimes per a la rehabilitació d'habitatges antics, regulant també la conservació i manteniment dels edificis.

— **Promoure una acció concertada amb l'IPPV i els Ajuntaments per a resoldre definitivament els problemes vigents heretats del passat.**

12. Medi Ambient

Els socialistes pretenem eliminar les causes que provoquen el deteriorament ambiental, el conflicte de l'home amb l'entorn, el malbaratament de recursos, la destrucció irreversible d'espais naturals d'importància ecològica o econòmica, la contínua degradació de l'àmbit rural, la progressiva contaminació de les ciutats, la transformació en clavegueres del litoral i els rius i, en general, les modificacions negatives de l'entorn físic i de les nostres condicions de vida.

La política que els socialistes ens plantejem sobre Medi Ambient és essencialment preventiva, tenint en compte el doble imperatiu d'economia de recursos i de qualitat de vida pels ciutadans. Malgrat això, a Catalunya s'ha arribat a un grau tal de degradació ambiental que no sols cal una política preventiva sinó l'endegament de mesures a curt termini en el camp de la qualitat ambiental i la protecció de la natura.

A la Generalitat, la situació actual de disgregació de competències repartides entre diferents serveis que pertanyen a varies Conselleries, sense comptar les diferents comissions de coordinació, palesa la impossibilitat de dur a terme una política del medi ambient eficaç. Davant d'aquesta situació els socialistes ens proposem la **racionalització administrativa sota el principi d'unitat de gestió, la desconcentració i descentralització de la mateixa i la creació de vies de participació.**

Impregnar de la filosofia de protecció del medi ambient les actuacions dels diferents departaments de la Generalitat, en especial pel que fa a la **planificació territorial i energètica**, és un dels principis generals de la nostra política de medi ambient. En aquest sentit, enfront les activitats potencialment agressores que es defineixin reglamentàriament, s'incorporaran de manera obligatòria les **avaluacions d'impacte sobre el medi**, i s'establiran **garanties de compensació de danys** que permetin l'execució directa o subsidiària o decisions restauradores dels ecosistemes o del paisatge. Tanmateix, cal comptabilitzar els condicionants econòmics i les necessitats ecològiques en un desenvolupament integrat que valori els aspectes qualitatius, a més dels merament quantitius.

Aprofundir al màxim les competències estatutàries és una de les línies d'actuació que es proposarà el govern socialista a fi d'abastar, en la seva globalitat, tots els sectors que configuren el que es denomina Medi Ambient. És per això que ens cal renegociar convenis, com el signat amb ICONA, que s'han establert en termes clarament recessius respecte a les competències estatutàries i recuperar el protagonisme en temes que ens permetin legalment un joc clar com, per exemple, el control de les radiacions ionitzants i els plans de seguretat de les centrals nuclears.

En el marc de la legislació bàsica de l'Estat, i d'acord amb un programa legislatiu que elaborarem durant els cent primers dies de govern, els socialistes portarem al Parlament **noves lleis sectorials** i durem a terme la **revisió i desenvolupament legislatiu de les aprovades** durant els quatre anys de l'anterior legislatura, les quals, malgrat respondre més a situacions conjunturals que a una mínima planificació prèvia, ens donen instruments potencials que caldrà organitzar de cara a la seva possibilitat efectiva d'aplicació.

Un dels objectius prioritaris de la nostra política del medi ambient és arribar a un coneixement i control de la qualitat dels sectors

ambientals que garanteixi l'estricta compliment de la legislació existent, amb especial atenció als àmbits territorials de major risc potencial, la qual cosa permetrà la creació d'un **banc de dades del medi ambient**.

Un important instrument de la nostra actuació ambiental serà **l'elaboració i impulsio de plans-marc de descontaminació i recuperació dels sectors ambientals**, i optimitzar el nivell d'infraestructures ambientals d'acord amb una **planificació sectorial prèvia de la inversió** que defineixi prioritats i garanteixi una acció coordinada dels diferents organismes implicats.

— En el cas del sector **aigua**, el govern socialista desenvoluparà la seva acció per tal d'assolir uns **estàndards de qualitat de les aigües** segons usos planificats que, com a mínim, responguin a l'ús agrícola de les aigües superficials continentals, a l'ús recreatiu de les aigües costaneres i a l'ús de boca de les aigües subterrànies, en un termini estratègic de deu anys. Caldrà també aconseguir un alt nivell de **reutilització de les aigües residuals domèstiques**, sobretot per a usos agrícoles a les zones costaneres, on els recursos són escassos o de baixa qualitat.

— Pel que respecta als **residus**, ens proposem l'eliminació en els propers quatre anys d'un 70 % **dels abocaments incontrolats de residus tòxics** especials, també la creació de les condicions per a la **supressió dels abocadors d'escombraries incontrolats arreu del territori**, a la vegada que es potencien solucions mancomunades.

Conscients del greu problema que representen pel medi rural, impulsarem un pla d'eliminació i aprofitament dels residus pequaris.

— Gaudir d'una **qualitat atmosfèrica** en la qual no es plantegin situacions agudes de contaminació, amb una atenció especial a les àrees de major contaminació urbana i industrial, constitueix una preocupació fonamental dels socialistes. Caldrà doncs regular, per aconseguir-ne la **disminució progressiva, els nivells d'emissió dels contaminants atmosfèrics**. Es reclamaran les competències previstes a la Llei del Consell de Seguretat Nuclear per a la realització, per part de la Generalitat, dels **controls de seguretat radiològic i ambiental**.

— En el marc de la protecció de la natura s'establirà una xarxa gestionable d'espais que siguin objecte de protecció especial com a centres d'irradiació d'una política global de protecció de la natura i del paisatge. Integrar, sempre que sigui possible, les figures de protecció més estricta en el si dels grans parcs, amb funcions de lleure i de manteniment d'activitats tradicionals. Caldrà invertir la tendència a l'increment dels processos d'erosió i dur a terme mesures de **re població forestal amb criteris selectius** vers les comunitats límax, prendre **mesures preventives contra els incendis forestals** i de **protecció general i especial de la flora i fauna** autòctones. Els incendis forestals representen una degradació paulatina de la massa forestal del país. Es crearan les condicions legals i les mesures de conservació necessàries per a llur prevenció.

Els socialistes ens proposem d'aconseguir que els principis generals de la nostra política ambiental siguin majoritàriament assumits, amb coneixement de causa, per la població. La transparència en la gestió, amb diferents mecanismes d'**informació als ciutadans**, i la formulació de nou de certs aspectes de l'**educació ambiental** constituiran unes eines fonamentals en aquesta direcció.

13. La defensa del consumidor

La política socialista de defensa del consumidor, parteix de qüestionar l'actual model de consum basat en relacions de dependència i subordinació dels consumidors envers els interessos dels productors i subministradors.

Com a objectiu central els socialistes assumim la defensa dels drets fonamentals dels consumidors reconeguts per les Comunitats Europees.

Per tal de garantir-los creiem que són prioritàries les següents mesures:

— Adaptar a les peculiaritats pròpies de Catalunya les lleis de caràcter general que protegeixin als consumidors.

— Incrementar i unificar els serveis d'inspecció, agilitzar el procediment d'incòcació i tramitació d'expedients, potenciar els Ajuntaments perquè realitzin labors d'anàlisi i control en matèria de consum mitjançant la delegació de competències i transferència de medis humans i materials.

— Racionalitzar i desenvolupar una xarxa de laboratoris adap-

tats a les funcions de defensa del consumidor, amb la coordinació de les diverses administracions.

— Desplegar programes d'informació i educació, tant al carrer com a les escoles, que contribueixin a fomentar el sentit crític i la capacitat de decisió dels consumidors i usuaris.

— Donar suport i potenciar el moviment social de defensa dels consumidors, i institucionalitzar llur presència al si de l'Administració.

— Reformar les estructures comercials, potenciar el cooperativisme i simplificar els mètodes de distribució.

— Protegir els interessos econòmics dels consumidors, controlar l'oferta, promoció i publicitat dels productes i serveis.

— Organitzar un sistema de mediació que resolgui de forma ràpida i eficaç els problemes que puguin sorgir entre subministradors i consumidors.

Per tal de millorar la gestió en matèria de consum caldrà reorganitzar l'Administració i donar un tractament unitari a tots els temes que afectin al consumidor.

II. Aplicar una alternativa progressista als grans problemes derivats de la crisi econòmica i en primer lloc l'atur

La crisi econòmica en què estem immersos des de fa més de deu anys afecta Catalunya en la doble vessant dels aspectes generals de la crisi en les seves pròpies especificitats —bàsicament una estructura econòmica molt industrialitzada, economia molt oberta a l'exterior, elevat nivell d'economia privada—, donant a Catalunya una situació general de **crisi de major intensitat** respecte a altres economies, que provoca uns nivells d'atur molt preocupants. Així, mentre a la resta d'Espanya durant 1982 l'augment dels aturats anava bàsicament associat a l'augment de la població activa i es detectava una creació neta de llocs de treball, a l'economia catalana, el progrés de les xifres de desocupació era bàsicament degut a la destrucció neta de llocs de treball.

En el present, l'economia catalana es caracteritza per una paràlisi del creixement i de les inversions productives, per l'augment de l'atur, per un procés continuat de desindustrialització, i pel que representen d'hipoteca les greus mancances i desequilibris d'infraestructures col·lectives que configuren una situació preocupant per a una economia com la catalana que, ningú dubta, disposa de potencialitats envejables i, en qualsevol cas, suficients per tirar endavant.

En quant a la naturalesa última de la crisi econòmica a Catalunya aquesta no és substancialment diferent de la crisi econòmica occidental en el seu conjunt. Podem afirmar, en aquest sentit, que l'economia catalana participa d'una crisi única, generalitzada arreu d'Occident.

Encara que en alguns moments, sobretot durant els primers anys de dificultats econòmiques, s'ha volgut interpretar aquesta crisi com una avaria circumstancial, el fet és que nous factors de caire estructural condicionen l'evolució econòmica i sembla raonable preveure que seran elements que condicionaran fortament el futur econòmic. Ens trobem en una situació de **mutació** que implica un **canvi econòmic i tecnològic** i que significa de fet un llarg període de transició entre dues etapes ben diferents de la societat industrial.

Aquest període comportarà —ja comporta— transformacions socio-culturals molt importants, una ràpida transformació de les necessitats i dels costums dels habitants dels països industrialitzats i la configuració de nous models de desenvolupament econòmic centrats en l'amplificació de tecnologies ja conegudes, com l'electrònica, la informàtica, la telecomunicació i, sobretot, en una real mutació tecnològica com és el desenvolupament de la biotecnologia o la ingenieria genètica. Es tracta de noves situacions i perspectives que no permeten depositar esperances en una sortida clàssica de la crisi.

En aquest context convé distingir dos aspectes d'un plantejament econòmic que obeeixi a unes **posicions de progrés**, a unes posicions d'esquerres. Un aspecte es refereix a l'objectiu de recerca d'un sistema econòmic i de convivència social que constitueixi les bases objectives i segures de benestar social equitativament distribuït. I un segon aspecte fa referència al plantejament concret davant una situació de crisi econòmica com l'actual. En aquest sentit, la preocupació s'orienta cap a la conveniència de liderar aquest procés de transició econòmica, controlar-lo i conduir-lo i, en definitiva, facilitar l'adaptació a les noves condicions econòmiques amb el mínim de costos socials i garantint que els sacrificis actualment esmerçats seran rendabilitzats col·lectivament amb l'assoliment d'**unes noves bases econòmiques que facin possible una situació de millora econòmica i social**.

Per avançar en aquest camí els socialistes ens proposem suscitar en el **conjunt de la societat catalana**, i especialment en els seus agents socials més actius, la necessària **mobilització general d'energies, d'iniciatives i d'intel·ligència**, sense els quals aquest procés de mutació pot significar, no un pas endavant en el context internacional, sinó un pas enrera, perquè la competitivitat internacional creix i per-

què els factors objectius i de voluntat tenen una importància màxima en aquest procés de canvi.

En aquest sentit, els socialistes considerem que no es pot transigir davant la pèrdua de potencials, ni davant la conformitat o la resignació dels qui pensen que el nostre país ha perdut irremissiblement tota oportunitat en el camp de la recerca científica i tecnològica. I no es poden acceptar actituds d'aquest tipus perquè és en aquest terreny, més que en qualsevol altre, on ens juguem el nostre futur. És per això que **el primer objectiu de la Generalitat ha d'ésser fer créixer el patrimoni nacional de sabers, de competències, d'especialització, de capacitats professionals i tècniques**. El govern socialista tindrà com a mot d'ordre imperatiu i com a obsessió constant aquest objectiu, que inspirarà la seva obra de govern i que comunicarà al conjunt de la societat.

Amb aquesta voluntat d'afrontar d'una manera positiva la difícil situació actual de l'economia catalana hem tingut present al mateix temps, d'una manera realista i a l'hora de formular la política econòmica que volem desenvolupar des del govern de la Generalitat, **els factors de caràcter restrictiu** que condicionen la seva actuació. El primer d'aquests condicionants —que d'altra banda, afecta al conjunt de l'economia espanyola— radica en l'escàs marge de maniobra que admet una situació com l'actual. En segon lloc, les limitacions d'instruments de política econòmica potencialment disponibles per la Generalitat, limitacions que provenen tant de la pròpia incipiència del desenvolupament de l'Administració autonòmica, com pels graus de competència atorgats per l'Estatut.

Malgrat aquestes limitacions, l'Estatut de Catalunya atorga unes competències que poden exercir-se de manera profitosa si s'afavoreixen **les bases del creixement econòmic a llarg termini, si es modernitza i agilitza l'estructura productiva i es promoció i racionalitza la xarxa d'infraestructures col·lectives**. És en aquest terreny on rauen els principals valors potencials de l'actuació econòmica de la Generalitat. I és ací, per tant, on cal concentrar les energies disponibles, i també aprofitar plenament les potencialitats d'actuació com són, l'exercici del poder polític pel govern autònom, les orientacions i les prioritats pressupostàries, les diferents competències de les Conselleries econòmiques, les possibilitats de planificació territorial, les decisions sobre el nivell d'endeutament públic, les possibilitats de control de les institucions financeres i també el terreny per recórrer en el camp de l'ensenyament, la investigació i la tecnologia.

En aquest marc, els criteris fonamentals que inspiraran la política econòmica del govern socialista de la Generalitat són els següents:

1. La necessitat de garantir en tot moment nivells **operatius i d'eficàcia** en les actuacions econòmiques.

2. L'assoliment d'una actuació eficaç implica la necessitat d'una visió global respecte a l'impuls i reordenació de l'economia catalana, que es materialitzarà en un **projecte global**.

3. La concreció d'aquesta necessitat de referir les actuacions econòmiques a un projecte global porta a la necessitat de la **programació econòmica i de la coordinació institucional**. La programació econòmica permetrà la realització d'actuacions seqüencials que presentin una coherència, que s'orientin vers l'assoliment d'objectius econòmics prioritaris i que es refereixin a horitzons temporals definits. Aquesta programació econòmica, concretada en el **Pla Econòmic de Catalunya**, constituirà, al mateix temps, la via natural d'articulació de la política autonòmica amb els plantejaments econòmics de l'Administració de l'Estat, sent l'única possibilitat perquè Catalunya tingui un rol en el disseny econòmic de l'Estat, que pugui incidir en el seu esquema de programació i, amb l'ambició, que serveixi d'element condicionant i modulador de la mateixa.

El desenvolupament d'una política de programació —i fins i tot

la simple anàlisi de molts problemes— exigeix disposar d'un conjunt d'informacions estadístiques, de les que fins ara no es disposa, la qual cosa implicarà la confecció d'un Pla d'Informació Estadística i la realització d'una política de col·laboració amb el «Institut Nacional de Estadística» (INE), que depèn del Govern de l'Estat.

L'elaboració de Plans i programes implica la disposició d'informació rellevant, la detecció de les necessitats i dels problemes, la formulació d'alternatives i prioritats, i la presa de decisions, així com el seu control i seguiment.

Pel que fa a la coordinació institucional, és a dir, a la coordinació entre els diferents Departaments i també entre aquests i els òrgans inferiors, aquesta esdevé indispensable en matèria d'actuacions econòmiques —tot i que òbviament la coordinació ha de presidir totes les actuacions de l'Administració—, degut al fet que mesures econòmiques de diferent índole tenen sentit i resulten eficients quan persegueixen un mateix objectiu, i perquè hi ha una acusada interdependència entre ells.

4. Els socialistes estem fermament convençuts dels efectes positius de la **participació** activa dels sectors socials afectats en la formulació de polítiques alternatives com la forma, en primer lloc, d'avançar en la **democràcia econòmica**, però també perquè en aquest moment

crucial per l'economia de Catalunya el compromís de tots els sectors resulta imprescindible. Cal establir **mecanismes de concertació** a través dels quals pugui transcórrer un diàleg fluid **amb els diferents sectors socials, i una participació d'aquests en el disseny de les grans línies de política econòmica**.

Aquest esforç de concertació sembla gairebé imprescindible en moments de crisi econòmica com els actuals, en què una de les condicions per poder avançar en un context de convivència social acceptable radica en un repartiment just dels costos que inevitablement comporta el procés d'adaptació, i dels sacrificis actuals que exigeix l'impuls de les noves bases d'un creixement econòmic futur.

Aquesta política de concertació en cap cas menyscarà les funcions i la responsabilitat del Govern i del Parlament.

La política socialista s'orientarà cap a l'assoliment d'una sortida progressista de la crisi, inspirada en els criteris d'eficàcia, planificació i participació, i compaginarà l'objectiu d'aconseguir la reducció de les desigualtats socials i d'introduir les necessàries reformes i innovacions per a la modernització de l'aparell productiu, i situarà en el primer lloc d'aquesta política la lluita contra l'atur.

1. Prioritat en la lluita contra l'atur en la política global de la Generalitat

La lluita contra l'atur constitueix l'objectiu prioritari dels socialistes. Cal, per tant, que l'acció del govern de la Generalitat respecte a la política d'ocupació s'emmarqui en una perspectiva global, ultrapassant l'estricta àmbit d'actuació de la Conselleria de Treball i afectant a tots els Departaments que, per llurs competències, incideixen directament en la vida econòmica i social, tant en la vessant d'atendre la situació de les persones aturades, com d'impulsar la creació de nous llocs de treball.

Dins dels límits del marge d'actuació definit per les actuals competències estatutàries en aquest àmbit, la nostra política d'ocupació es planteja com a objectius contrals:

— **En primer lloc el manteniment de l'actual nivell d'ocupació i la creació de nous llocs de treball**, amb especial preocupació a la incorporació dels **joves sense ocupació anterior**, tant per l'acció directa del sector públic, com per l'impuls adreçat a crear les condicions més favorables per generar ocupació en el sector privat de l'economia social.

— En segon lloc, la implantació d'un **pla d'actuacions urgents** per tal de donar resposta als efectes i problemes més immediats de la desocupació, especialment sobre els grups de treballadors més marginats per la crisi. Aquest pla contemplarà l'elaboració de programes per a la contractació temporal pública de treballadors en atur no subsidiats i per l'execució de projectes d'interès social.

Per assolir els objectius esmentats dins el marc de l'alternativa socialista a la crisi econòmica, ens proposem el següent:

1.— **L'ocupació serà present com a objectiu prioritari en la gestió i aplicació dels recursos pressupostaris de la Generalitat**, especialment en relació amb la inversió pública generadora d'ocupació que pel seu nivell, naturalesa i localització garantirà una incidència positiva sobre les zones amb majors índexs d'atur i majors dèficits d'equipaments.

2.— **L'acord entre l'Administració autònoma i l'Adminis-**

tració de l'Estat per potenciar i complementar les mesures de foment de l'ocupació, establint la necessària col·laboració i un marc de relacions fluïdes que permetin a la vegada una més eficaç negociació de les dotacions pressupostàries de l'Estat relacionades amb l'ocupació. En particular, l'acord per al foment de programes regionals d'ocupació i l'aplicació dels fons estatals, amb el traspass de competències corresponents, en especial les del «Fondo Nacional de Protección del Trabajo».

3.— **El traspass de competències en matèria de gestió de l'ocupació**, assumint la Generalitat la gestió i aplicació de l'administració institucional del mercat de treball. En tant no es facilitin els esmentats traspassos, establir una coordinació de l'INEM a Catalunya i obrir vies de col·laboració institucional amb l'INEM i l'Administració Local.

4.— **La millora de la situació del mercat de treball** creant les condicions més favorables per desenvolupar les potencialitats que comporta l'existència de treballadors professionalment preparats. Aquest objectiu implica prestar una especial atenció a les competències sobre Formació Professional Reglada (FPR). En aquest sentit ens proposem la millora de la seva estructura actual, la modificació global del seu contingut i la vinculació efectiva de les empreses al sistema del FPR en el segon nivell, i també el foment de les activitats formatives dins de les pròpies empreses.

5.— Donat que la ràpida transformació dels mètodes de producció i la dinàmica del procés tecnològic fan necessària una atenció prioritària a la qualificació de la mà d'obra, és a dir, la potenciació dels recursos humans disponibles, tant per facilitar als joves l'accés al primer lloc de treball, com per reciclar els treballadors afectats pels processos d'ajust de plantilles i per la reconversió industrial, es desenvoluparan, en aquesta perspectiva, les possibilitats de la **formació permanent** a través dels programes de **Formació Professional Ocupacional** (FPO), que actuaran en dues direccions:

5.1. Respecte als joves sense ocupació anterior:

- Programes de formació als organismes i institucions de l'Administració pública, en règim de pràctiques.
- Formació a empreses vinculades a la concentració i/o possibilitats reals de pràctiques.
- Seguiment real i valoració dels cursos.
- Augment dels recursos i modulització.
- Planificació global, amb participació de les centrals sindicals i organitzacions patronals.

5.2.— Respecte a treballadors en atur amb ocupació anterior:

- Adequació dels continguts de la FPO a les necessitats del canvi tecnològic i el procés de reconversió industrial.
 - Utilitzar els mitjans de comunicació social i afavorir el reingrés al sistema educatiu general.
 - Establiment de plans especials en relació a la mobilitat geogràfica i a l'impacte territorial de reindustrialització.
- 6.— **Impulsar a Catalunya la concertació laboral** per a l'ocupació i desenvolupar els acords a tot l'Estat. Fiscalitzar i vigilar el compliment de les normes laborals. Signar acords per a una millor distribució del treball existent. Establir convenis de procediment per a la tramitació dels expedients de regulació de l'ocupació. Ampliar i fer una distribució regional de les dotacions dels fons estatals. La poten-

ciació dels processos de concertació implicarà la millora i aprofundiment de la presència dels representants de les organitzacions sindicals i patronals a les Institucions.

7. L'articulació de **programes adreçats a pal·liar la situació dels treballadors en atur no subsidiats** es basarà en l'acord global **entre l'Administració de la Generalitat, l'Administració local i centrals sindicals**, respecte a les quantitats assignades a ocupació temporal en el sector públic, i respecte a les formes de contractació i execució dels programes, amb la qual cosa la iniciativa de projectes i programes a realitzar, correspon als ens locals (Ajuntaments i altres Institucions de caràcter local).

Els recursos destinats a tal fi, que és previst d'augmentar en llur quantia, es destinaran a dos tipus d'actuacions:

— Concertació d'assignacions per a la contractació temporal pública en, o a través dels ens locals, de treballadors en atur no subsidiats majors de 25 anys.

— Dotacions per fomentar programes d'ens locals o projectes impulsats amb el suport d'aquests, adreçats a joves en atur no subsidiat. Desenvolupament de programes lligats a la incorporació al món del treball (pràctiques, formació, etc.) que complementin l'ocupació temporal. Programes executats a les entitats locals i les empreses públiques, concerts a nivell local amb empreses privades, gremis, etc., que facilitin l'estada en pràctica dels joves.

L'endegament d'aquestes iniciatives es realitzarà de tal forma que permeti una major coordinació entre els programes estatals i els de la Generalitat.

2. Desenvolupar concepcions globals, models que fomentin polítiques coherents i eficaces especialment en els camps de la reindustrialització, l'energia, la recerca i la innovació

La crisi actual i els seus efectes exigeixen la definició de concepcions globals, articulades i clares, és a dir, de models derivats d'una àmplia discussió i d'una anàlisi aprofundida. En definitiva, de models de futur.

Sent el caràcter de la crisi bàsicament industrial, energètic i tecnològic, és imprescindible que el govern de la Generalitat porti a terme una veritable política en aquest àmbit i potencii econòmicament i estructuralment l'àrea perquè pugui assumir les iniciatives que es facin imprescindibles, i adaptar-les al tipus d'objectius que es puguin assolir i d'instruments que es puguin utilitzar. Cal fer doncs una política inductiva.

El model de Política Industrial, Energètica i Tecnològica (PIET) que propugnem és, davant dels models autàrquics o dependents, i té com a finalitat la **reindustrialització** del país acompanyada d'un **procés cap al sector terciari**.

Per a això s'hauran de propiciar uns estudis **sectorials** aprofundits que marquin unes possibles **prioritats i programacions subsectorials**, i que portin cap a un reforçament de determinats camps que, amb el degut suport es consolidin d'acord amb les necessitats de la demanda interior i internacional. En algunes ocasions no serà imprescindible que siguin sectors punta, sinó sectors emergents amb tecnologies entremigues.

2.1. Política industrial

El govern socialista desenvoluparà una política industrial pròpia emmarcada en el quadre de les competències estatutàries i amb l'objec-

tiu d'aconseguir les màximes cotes que l'Estatut atorga. Aquesta voluntat d'una política pròpia no ens ha d'apartar del fet de la influència que té en aquest àmbit la política industrial endegada per l'Estat i la incidència que pot tenir a mig termini la nostra entrada a la CEE.

El gran repte que avui tenim plantejat, per la situació de crisi d'alguns sectors productius que tradicionalment han fet de motor de l'economia catalana i de la d'altres que han de passar per processos difícils d'adaptació, és la de contribuir a una **reindustrialització selectiva** de Catalunya. Aquesta reindustrialització no es podrà emprendre sense posar en peu tots els recursos productius del nostre país. I, en primer lloc, per davant de qualsevol altre, el de l'esforç personal de tots els ciutadans. L'Administració autònoma ha de contribuir a l'assentament de les bases precises per mitjà d'una política de dotació d'infraestructures i de desenvolupament tecnològic que faciliti i indueixi la inversió privada cap als sectors o zones on resulta més adequada. A més, en aquest sentit ens proposem considerar la sol·licitud de declaració de **Zona d'Urgent Reindustrialització (ZUR)** d'algunes de les comarques que han patit més greument els efectes de la crisi.

És evident que en el cas dels **grans sectors industrials** no podem ser els únics protagonistes de la seva reconversió pel seu abast global, però cal estudiar la incidència que tindrà en el nostre país i proposar solucions adients, **negociar amb el govern de l'Estat** i plantejar la participació en els òrgans rectors dels plans. La política de reconversió emprada en els grans sectors és imprescindible per alliberar i tornar a assignar recursos cap a la **promoció industrial** i, per tant, a la generació de llocs alternatius de treball. La generació

d'iniciatives industrials alternatives ha de tenir la seva base fonamental en el teixit industrial que representen les **petites i mitjanes empreses**.

Tot el procés de reindustrialització ha de venir acompanyat d'una inseparable **concertació social**. Tant en el cas dels plans endegats des de l'Estat, —on les aportacions, solucions i suggeriments s'haurien de fer prèvia consulta amb les forces socials del sector— com en els plans subsectorials que es promoguin des del govern de la Generalitat. L'evidència dels greus costos socials que comporta el procés fa que sols amb una bona entesa es pugui fer viable.

També serà imprescindible en aquest procés, una permanent acció **coordinada interdepartamental** per recollir totes les iniciatives que sorgeixin.

S'establiran els mecanismes d'informació per tal que les empreses puguin accedir a les demandes que tant la Generalitat com l'Estat generen.

En paral·lel amb aquesta política caldrà potenciar mesures que fomentin l'**aflorament gradual de la indústria submergida**, ja que si no es fes així, es dificultaria en gran mesura l'aparició de noves iniciatives que toparien amb una competència il·lícita dintre del seu sector.

Un dels instruments o organismes complementaris que el govern de la Generalitat ha endegat en aquest sector és la **Comissió d'Ajuda a la Reconversió Industrial de Catalunya** (CARIC), la missió fonamental de la qual era contribuir a la reconversió industrial de **subsectors** mitjançant avals fins a 110 milions de pessetes per empresa. El socialisme estem en profund desacord tant en el **procediment** que s'ha dut a terme com en la **responsabilitat directa de la Generalitat**. Hi ha hagut una manca de **normativa** i de **críters objectius en la concessió dels avals ja que, en la majoria dels casos, no s'han acollit a plantejaments sectorials o subsectorials** seriosos. Per a concedir-los cal analitzar les **possibilitats reals de relançament** del sector o, en el seu cas, de l'empresa, i tan sols sota aquesta condició portar-ho a terme. Els socialistes propugnen que les funcions de la CARIC siguin assumides pel futur **Institut Català de Finances**.

Els socialistes impulsarem una política de promoció industrial i, al mateix temps, que es faci, via reconversió, el reajustament de l'aparell productiu. La promoció industrial implicarà la potenciació de l'**aparell tecnològic de suport** que en un futur (a mig termini) pugui donar resposta a algunes de les nostres necessitats i prioritats.

També serà necessària l'homologació i normalització de les nostres tècniques productives i productes dins del marc de la **CEE** per evitar possibles aranzels tecnològics.

Les àrees tecnològiques que comportin estalvi energètic, fomentin energies alternatives, i controlin i redueixin la degradació dels ecosistemes han de ser contemplades independentment dels subsectors industrials prioritats. En els casos que la tecnologia hagi de ser forània, serà molt important aconseguir que es produeixin contractes de **compra** que contemplin la difusió bilateral de les tecnologies aportades i/o generades.

El govern de la Generalitat haurà de dur a terme, en l'àmbit industrial, una decidida **política d'anticipació vers l'Estat** que impliqui disposar en tot moment d'informació i tenir les propostes mesurades que li donin suport per tal d'establir unes bases de cooperació permanent.

Ens proposem també fer efectiva la representació i/o participació de la Generalitat a les empreses estatals implantades a Catalunya, i proposar iniciatives a l'Administració de l'Estat per tal d'estar inclosos en el seu programa d'inversions en el sector.

Els grans canvis tecnològics comportaran una necessitat creixent de qualificació i/o polivalència dels treballadors i faran imprescindible

programes de formació professional i ocupacional, amb prioritats sectorials, especialment **pels aturats**, i degudament finançats pels **Fons de Promoció de l'Ocupació** (FPO) i l'Administració. D'igual manera el **reciclatge** serà cada vegada més necessari pels **ocupats** i el seu finançament haurà de ser motiu de concertacions puntuals o sectorials, o fruit de pactes socials.

Els socialistes entenem que un procés de reindustrialització no pot tenir un caràcter només de mesura correctiva o conjuntural. Si vol tenir èxit ha d'anar acompanyat d'un veritable i progressiu **procés d'educació del país** que ha d'anar des de l'escola a la Universitat, des dels treballadors als empresaris.

Com a element institucional per desenvolupar, la política industrial es plantejarà la creació de l'**Institut Català de Promoció Industrial** (ICPI) que tindrà com a missió fonamental endegar i desenvolupar programes de promoció industrial, així com gestionar i/o representar als ens o societats participades o promogudes per la mateixa. El seu àmbit d'actuació serà el referent a Indústria, Energia i Tecnologia i contemplarà, d'una manera especial, la problemàtica de les petites i mitjanes empreses.

2.2. Política energètica

El desenvolupament i posta en pràctica efectiva de les competències, encara que molt limitades, que en matèria energètica l'Estatut atorga a la Generalitat, serà un dels objectius que orientarà l'acció del govern socialista en aquest àmbit.

Per altra banda, l'actuació coordinada amb el govern de l'Estat adquireix especial importància en el camp de l'energia.

Conseqüentment es buscarà el diàleg permanent per a garantir una coherència efectiva entre la influència de la Generalitat en les decisions del govern central i l'adequació de les accions de la Generalitat a la política energètica estatal.

El govern de la Generalitat actuarà amb voluntat de definir un esquema de **model energètic per a Catalunya** i concentrarà els objectius a assolir i els recursos necessaris. En la seva confecció hi participaran les empreses energètiques, organismes tècnics i altres interessos afectats. Aquest esquema de model energètic ha de permetre conèixer les necessitats de Catalunya per tal de fonamentar les actuacions del govern de la Generalitat i incidir en les actualitzacions del «Plan Energético Nacional» (PEN).

En el camp de l'estalvi i ús racional de l'energia, es duran a terme una sèrie d'actuacions complementàries a les habituals i ja en aplicació. Com a mesura de resultats tangibles i alhora exemplaritzadors, es realitzaran estudis per determinar les **accions d'estalvi** i ús racional de l'energia que duran a terme tots els **organismes públics** de Catalunya, tot assegurant-ne la seva aplicació. Es posaran els mitjans tècnics i econòmics necessaris per assessorar les petites i mitjanes empreses a fi que puguin posar en pràctica les mesures d'estalvi d'energia i acollir-se als avantatges que la legislació preveu.

Es promourà la col·laboració amb les universitats, empreses i altres organismes de recerca, per tal d'assolir una millor coordinació dels esforços de **recerca** en el camp energètic i per tal de fer possible el desenvolupament d'empreses catalanes dedicades a noves energies i mesures d'estalvi.

El govern de la Generalitat vetllarà perquè el procés de **reestructuració de les empreses elèctriques catalanes** es dugui a terme atenent criteris de racionalitat i eficiència econòmica i perquè millori el servei als consumidors.

En tot cas també caldrà vetllar pel manteniment de les empreses integrades al territori on realitzen la seva activitat.

Es promurà la participació de la Generalitat en l'elaboració de **Plans d'actuació enfront d'emergències** per fer front a accidents que puguin afectar els sistemes ecològics i ambientals.

La generalitat vetllarà per la **defensa dels interessos dels consumidors**, davant les empreses de serveis i de la complexitat de la reglamentació vigent. Amb aquesta finalitat es duran a terme accions de:

- Informació i control d'aplicació de tarifes.
- Informació i control d'aplicació de les condicions tècnico-econòmiques de contractació i subministrament.
- Informació prèvia sobre qualsevol modificació de les relacions distribuïdor-consumidor.

Especial atenció mereixeran les condicions de seguretat de les Centrals Nuclears ubicades a Catalunya, de les que es farà un seguiment segons les competències que el «Consejo de Seguridad Nuclear» pot delegar.

2.3. Política científica i tecnològica

El paper cada vegada més preponderant de la ciència, fa que avui en dia sigui imprescindible associar la política científica i tecnològica amb tot un marc més ampli que contempli tota la problemàtica del país i que, fruit de les necessitats i possibilitats que s'estimin necessàries a curt, mitjà i llarg termini, ens porti a assignar unes prioritats, uns recursos i una planificació flexible durant les fases d'aplicació, control i posterior seguiment.

És indubtable que hem de ser realistes i que, encara que coneixem els déficits sectorials generalitzats, haurem de decidir, ja que els nostres recursos no ens permeten d'abastar-los en tota la seva amplitud, com potenciarem la seva investigació científica i tecnològica, quan ho farem, i en quins aspectes.

En el nostre context d'economia de mercat, no és possible parlar d'una **planificació** integral, que d'altra banda tampoc és convenient, ja que es tracta de **conjugarla amb l'autonomia dels científics**.

En aquest marc, i per fer efectiva la planificació, els socialistes considerem crucial que la Generalitat assoleixi la direcció dels recursos globals destinats a ciència i tecnologia a Catalunya, així com el conjunt dels centres ja existents i dels de nova creació. Així doncs, el govern socialista desenvoluparà una política activa orientada per tal d'assolir nous recursos i centres.

Els criteris de prioritats sectorial de l'activitat de recerca seran bàsicament els següents:

1. Tecnològics:

- Sectors amb tecnologies punta (electrònica, informàtica, biotecnologia, energies alternatives).
- Sectors amb tecnologies entremigues però amb un potencial

mercat exterior (indústria turística i dels esports, perfumeria i cosmètica).

— Sectors amb tecnologies que es poden desenvolupar per tal de comptar amb equips de científics o tècnics adients (biogenètica, biotecnologia, electrònica, farmàcia, química menor).

2. De mercat:

— D'imprescindible consum intern (agroalimentàries, farmacèutiques, articles de consum sanitari, alguns subsectors tèxtils, calçat).

— D'aconsellable consum intern (alguns subsectors metal·lúrgics, sectors que promoguin l'estalvi energètic o la generació de fonts alternatives d'energia, arts gràfiques).

3. Sectors en els que **prevaleixi un alt grau de generació d'ocupació** o una forta tradició industrial:

- Metal·lúrgic
- Tèxtil
- Construcció
- Suro.

L'establiment de les prioritats es produirà després de la definitiva realització del Llibre Blanc que contempli l'inventari de centres i de mitjans, la relació d'investigadors i les seves especialitats, i de que es confrontin les necessitats amb els equipaments i es contempli la possible influència d'altres equips o centres que ja existeixin a nivell estatal o internacional.

Amb la finalitat de reduir els costos i per donar informació potenciarem els centres d'informació científico-tecnològica existents i els de nova creació, així com també fomentarem la seva consulta.

També promourem la utilització col·lectiva de laboratoris d'ús múltiple i facilitarem la seva utilització comuna. Impulsarem en la mateixa direcció els centres de càlcul públics.

Donarem prioritats a l'aprovació per part del Parlament de la Llei de la Recerca, que establirà les bases jurídiques del desenvolupament de l'activitat d'investigació. Conseqüentment amb aquesta prioritat el govern socialista augmentarà substancialment el pressupost destinat a ciència i tecnologia.

Els socialistes considerem les Universitats de Catalunya com centres productors de recerca i per tant en potenciarem aquest paper. Facilitarem així mateix la seva coordinació amb altres Universitats de l'Estat i de l'estranger, i potenciarem els centres de recerca ja existents, així com els que seran objecte de traspass en un futur immediat.

S'impulsarà l'establiment de concerts amb empreses i organismes estatals, concerts que permetran dur a terme activitats conjuntes de recerca i desenvolupament. Amb aquesta finalitat es farà un seguiment de les iniciatives de l'Administració de l'Estat i dels ens i empreses susceptibles de generar noves tecnologies, per tal de —quan així convingui— negociar la implantació de nous centres a Catalunya.

Totes aquestes mesures exigeixen la coordinació interdepartamental com a condició de la seva eficàcia. El govern socialista desplegarà els mecanismes institucionals adients.

3. El sector agrari: l'agricultura, la ramaderia i la pesca

Dins del marc actual de crisi general constatem que l'agricultura catalana està sortint d'una forta crisi ocasionada pels fenòmens de la industrialització i urbanització del país que s'han produït d'ençà els anys 60. Es diria que s'està cercant un nou equilibri sota condicions econòmiques i socials caracteritzades per la seva constant mutació.

Els socialistes creiem que, en el marc de l'economia i la societat catalana, el sector agrari ha d'exercir les següents funcions:

— Permetre que els pagesos i ramaders visquin dignament de la seva activitat i es realitzin plenament en el seu medi, solidàriament entre si amb la resta de la comunitat.

— Produir aliments d'una forma tan ajustada com sigui possible a la demanda quantitativa i qualitativa del mercat català, espanyol i internacional.

— Crear ocupació i en tot cas no perdre'n, constituint-se en un sector potenciador de l'economia a les comarques endarrerides o amb especials característiques físiques.

— Preservar la natura i el medi ambient, i possibilitar-ne l'ús i el gaudi per a tota la comunitat, fent-ho compatible amb l'obtenció i creació de riquesa mitjançant l'aprofitament ordenat dels recursos naturals.

— Contribuir a millorar la balança exterior de l'Estat procurant d'impulsar les produccions exportables i reduir les importacions.

Aquestes funcions les ha de complir el nostre **sistema agrari en el marc** de les següents consideracions bàsiques:

— El model empresarial fonamental per a l'agricultura catalana el constitueix l'explotació **agrària familiar** sumida en un procés de canvi en una època de crisi econòmica.

— Una política agrària progressista ha d'optar decididament per un model d'agricultura, basat en la **intensificació i especialització de la producció** que permeti la rendabilitat de l'explotació maximitzant la renda que s'obté per unitat de superfície.

Això no significa en cap moment renunciar a una política d'intervenció en les estructures agràries a fi i efecte d'aconseguir la seva modernització, política que forçosament haurà d'ésser selectiva i adaptada a la diversitat de les actuacions existents, caracteritzades pel tipus d'explotació i la seva dimensió, l'edat, qualificació i situació econòmica del pagès, les circumstàncies de l'entorn on es produeix l'activitat agrària, el grau d'integració interna (cooperativisme, associacionisme) i amb els sectors proveïdors que utilitzen productes agraris, el desenvolupament tecnològic i l'eficiència en la utilització dels recursos naturals.

— L'estratègia d'intensificació productiva ha de ser compatible amb la **preservació del medi natural** i pot no ser convenient en determinades zones interiors de Catalunya. En aquestes zones una política orientada vers la fixació de l'ocupació agrària és condició prèvia a tota estratègia de desenvolupament.

— Una política agrària en una societat democràtica com la catalana només és possible amb la consolidació del **diàleg permanent amb els agricultors**, fet que exigeix acabar amb el dualisme representació pública-representació privada originat per la subsistència de les Cambres Agràries. També s'ha de clarificar la representació sindical, i potenciar l'acció i la col·laboració institucional dels sindicats més representatius.

— Una política agrària que tendeixi a preparar l'agricultura catalana per a la **integració a la Comunitat Econòmica Europea**.

Perquè es porti a terme l'acord del Ple del Parlament del dia 2 d'octubre de 1980, en el qual s'acordà la dissolució de les Cambres Agràries i la constitució d'un organisme de Serveis Agraris, cal l'elaboració d'una Llei que contempli:

1 — La creació dels Serveis Territorials Agraris com a organismes territorials de la Conselleria, als quals correspon, en llur àmbit, l'exercici de les funcions i activitats de la mateixa.

2 — Les Oficines Comarcals dels Serveis Agraris, que actuaran com a unitats operatives dels Serveis Territorials Agraris en l'àmbit comarcal.

3 — El traspàs als Ajuntaments de les funcions i activitats atribuïdes a les CA locals i que són competència dels Ajuntaments.

4 — El patrimoni de les antigues Cooperatives i Mutualitats incautat durant el període anterior ha de ser retornat als socis o, subsidiàriament, s'ha de constituir en cooperativa per a tots els pàgossos del municipi.

5 — El traspàs del patrimoni sindical a les organitzacions professionals pageses.

6 — El traspàs dels funcionaris a la Generalitat.

7 — El traspàs als Ajuntaments del personal i funcionaris en matèria de vigilància rural.

L'operativitat del programa que es planteja exigeix superar els límits restringits de l'activitat productiva agrària per contemplar de manera global la producció, el comerç, la transformació d'aliments i de matèries primeres agrícoles, així com el medi natural i el territori rural que serveixen de suport.

El govern socialista desenvoluparà els següents punts programàtics:

1. **L'ordenació de produccions i mercats.**

En el marc de les competències estatutàries es mantindrà un diàleg reglat amb els diferents sectors de producció mitjançant la creació institucional de taules sectorials. Al mateix temps es promourà i facilitarà la negociació col·lectiva entre productors i industrials. La legislació vigent sobre contractació de productes agraris actuarà de marc imprescindible i s'executarà si cal.

2. **Es regularà jurídicament el contracte d'integració amb el sector agrícola i ramader**, alhora que es facilitarà la producció independent dels agricultors i ramaders a través del sistema cooperatiu ajudat per la consolidació de les assegurances agràries.

3. **Es desenvoluparà un ampli programa de l'actual sistema d'assegurances agràries** i s'incidirà prop de l'Administració de l'Estat per a la seva inclusió dins dels plans anuals de coneixements especialitzats amb incidència en la producció catalana, alhora que s'impulsarà una Mútua o un organisme autònom per a la cobertura completa de tots els riscos agropequaris.

4. Es crearà un **organisme descentralitzat que intervingui directament en els mercats de terres** que es caracteritzin per la seva especial rigidesa.

5. **Es regularan legalment els contractes d'arrendaments rústics** contemplats en la legislació civil catalana.

6. **S'elaborarà i aplicarà un veritable pla de regatges** que avaluï les disponibilitats reals de rec i la forma del seu aprofitament en la línia de primar el regatge comunitari, sempre sota condicions de viabilitat i de racionalització econòmica i tecnològica.

Es definiran les prioritats en la lluita contra l'erosió a la que s'hi dedicarà el màxim de recursos econòmics disponibles.

7. **Es col·laborarà activament en la redacció i aplicació dels plans comarcals de muntanya**. S'establiran plans especials per a zones desfavorides i es desenvoluparan plans d'acció rurals als municipis amb problemes d'ambient i/o subdesenvolupament.

8. **Es potenciarà la via cooperativa** per a la realització de la transformació d'origen i comercialització sectorial.

9. Es redactarà i executarà un **pla de sanitat animal** amb l'objectiu d'erradicar, en el termini més breu, les greus malalties que pateix la ramaderia catalana.

10. Es desenvoluparà una **política d'investigació destinada a aconseguir el màxim valor afegit d'origen biològic**. Això implica potenciar la recerca per a l'obtenció de races i cultius adaptats a la nostra agricultura.

11. **Una política d'ajudes per a la modernització de l'empresa familiar agrària** de caràcter selectiu, en base a projectes i objectius concrets, fonamentada en dues línies d'actuació prioritària. La primera d'adequació i viabilitat de l'estructura de les explotacions. La segona, al foment de la integració d'explotacions i l'associacionisme cooperatiu.

12. **El manteniment de la superfície forestal existent**. Millorar la gestió del bosc, desenvolupar l'associacionisme forestal, fer més

racional el mercat de la fusta, i fomentar la seva indústria transformadora.

En l'àmbit del **sector pesquer** els seus trets específics i la seva situació actual exigeixen una transformació, tant a efectes de l'explotació racional dels recursos com de l'adequació de les estructures productives i comercials, d'acord amb l'evolució internacional, i amb la perspectiva de l'entrada a la **Comunitat Econòmica Europea**. En definitiva, es tracta de **modernitzar** el sector, fent-lo més competitiu, tant en l'aspecte comercial com en la innovació tecnològica. Millorar el nivell de vida i del treball dels pescadors i obtenir un major ajustament en els preus als consumidors.

La política a desenvolupar pel govern de la Generalitat contemplarà els següents aspectes:

1. **La potenciació d'una política d'investigació coordinada entorn dels recursos marítims.** S'ha de fer un esforç especial en el contacte amb el sector, tant per detectar les necessitats com per assegurar la difusió i la utilització dels resultats. Una recerca orientada permetrà establir les vedes, tamanys i arts més escaients, aspectes que resulten cabdals per establir les reglamentacions corresponents que permetin la salvaguarda del patrimoni pesquer nacional. Amb la mateixa finalitat s'ordenarà l'esforç pesquer a realitzar en les diferents àrees de pesca a les possibilitats de llurs recursos, amb una política basada en la fixació de contingents. Aquesta política anirà acompanyada de la necessària vigilància, així com d'una tasca preventiva i de conscienciació del sector respecte a la necessitat de gestionar correctament els recursos pesquers. S'impulsaran també modalitats poc desenvolupades però amb alt potencial, com és l'aqüicultura.

Desenvoluparem la formació professional que el sector necessita, i també facilitarem el reciclatge.

2. El desplegament d'un conjunt de mesures amb la finalitat de **renovar i modernitzar la flota pesquera**, l'establiment dels mecanis-

mes econòmics i financers incentivadors necessaris, amb la finalitat d'incentivar el tipus d'embarcació adient a cada zona del litoral i de recerca d'unitats més polivalents en funció del rendiment.

3. **La potenciació del paper de les Confraries de Pescadors**, i una nova definició de les seves funcions, tant en llur caràcter de representació del sector, com des de l'òptica de la comercialització o de llur relació amb l'Administració, i en la perspectiva de la seva adequació al sistema vigent en la CEE. La democratització de llurs estructures internes és, òbviament, un punt de partida irrenunciable del procés.

L'ordenació del sector s'ha de fer amb una adequada participació dels pescadors instrumentada a través de les Confraries, i també dels sindicats i les organitzacions empresarials.

4. La transformació dels **circuits de comercialització** amb una reducció de l'excessiu nombre d'intermediaris. Amb aquesta finalitat es reforçaran les relacions entre les Confraries i les Llotges i augmentarà el percentatge de peix que passarà per Llotja. Ens proposem també la modernització de la xarxa del fred.

Es fomentaran les formes d'economia social com les cooperatives i les SAL en els diferents nivells del procés del sector.

5. S'estudiarà l'establiment d'uns «**preus de retirada**», de garantia per a aquelles espècies de peix fresc que es consideri necessari. Els diferencials de preus haurien d'ésser assumits per l'Administració. El sistema s'implantarà de forma progressiva i d'acord amb les disponibilitats de finançament.

6. L'ampliació de la xarxa de **serveis socials** accessible als pescadors, i el desenvolupament de l'estudi d'**infermetats professionals** i la pràctica de la medicina preventiva. Es practicarà una inspecció més rigorosa i exigent pel que fa a la seguretat i higiene de les naus. S'extendrà al col·lectiu de pescadors l'assegurança d'atur amb el degut control del possible frau.

4. Turisme

El turisme no és tan sols un sector econòmic. És una activitat que concedeix sobre una multiplicitat de sectors i que exigeix la coordinació de les polítiques públiques en diversos àmbits. Hi ha, per tant, una responsabilitat interdepartamental i en el moment actual els socialistes creiem necessari el reforçament de les polítiques següents:

— L'ordenació territorial i urbanística en els seus aspectes de protecció del paisatge i del patrimoni turístic en sentit ampli, així com la contemplació de les possibilitats del turisme com a factor d'equilibri territorial.

— La seguretat ciutadana.

— L'abastiment d'aigua potable, el sanejament del litoral, la neteja de les platges i dels espais d'ús públic, i potenciar la construcció de consorcis específics.

— Incloure l'ensenyament turístic en el sistema educatiu i adequar-lo a les necessitats actuals de les activitats turístiques i de lleure.

— La pedagogia del lleure en el sentit de fer del turisme un element important en la configuració de la societat catalana del futur.

— L'ajut decidit als Ajuntaments que tenen una problemàtica addicional derivada de la seva capacitat de recepció turística.

L'evolució actual del turisme i de les noves formes de vida determinen el seu creixement i la constatació d'un increment en la importància que aquest sector ja té. Els socialistes ens plantejem la necessitat d'un projecte d'ordenació a llarg termini i, de forma immediata, el desenvolupament d'una política que abarcarà els següents punts:

1. La potenciació d'**oferta** complementària de **lleure i d'esport, d'animació en general**, fent un bon ús dels recursos turístics de les zones d'interior i de muntanya, així com de les ciutats amb un gran atractiu potencial i fent també atenció a l'evolució de la demanda.

2. La millora en quantitat, qualitat i coordinació de la **xarxa d'informació turística**, dotant-la de funcions de gestió que compleixin la simple informació.

3. La **clarificació de l'oferta** cercant una correcta relació qualitat-preu, avui en alguns aspectes molt distorsionada. Vetllar pels mínims de qualitat i seriositat. Evitar situacions penoses en procés de consolidació com l'«overbooking» i la despersonalització de l'oferta. Cal crear i fer funcionar mecanismes eficaços de defensa del consumidor en relació a l'oferta turística.

4. El **combat contra la competència deslleial** i la potenciació de les manifestacions artesanes i familiars. **Fer emergir l'economia subterrània.**

5. Incentivar l'adaptació que permeti **corregir el fenomen de l'estacionalitat.**

6. La remodelació de l'**estructura administrativa** dotant-la de l'agilitat i l'eficàcia que no tenen avui.

7. La **racionalització de la política de subvenció i ajut** creditici, orientant-la cap objectius globals ben definits de millora de l'estructura d'oferta. Acabar amb la discrecionalitat.

5. Comerç

5.1. Comerç interior

La política de Comerç Interior que desenvoluparà el govern socialista tindrà els següents eixos:

1. **Adaptar el Comerç Interior a les necessitats de la producció interna**, de productes nous o de qualitat, i alhora adaptar-los a les exigències del consum i a les evolucions presents i previsibles.

2. **Racionalitzar la distribució** per tal d'oferir el servei que els consumidors esperen, i que les empreses comercials també puguin obtenir la rendibilitat que fa interessant el treball en aquest sector.

3. **Programar i donar suport als comerciants perquè assoleixin un alt nivell de professionalitat.**

L'actuació en relació al primer eix ha de permetre una reestructuració i modernització del sistema distributiu. Per a això caldrà aplicar les següents mesures en la **sistematització de la normativa i la defensa del consumidor**: regulació de l'ordenament comercial en defensa de la competència; regulació de les vendes no sedentàries; una normativa antimonopolista en la distribució majorista i en l'actuació del comerç al detall; acció en la Comissió de Preus de Catalunya; reforçament de la lluita contra el frau i l'engany en la qualitat dels productes; adaptació d'horaris a les necessitats generals dels consumidors i a les possibilitats de les normatives de treball, així com una regulació flexible sectorial o en dates festives determinades.

Els **objectius racionalitzadors** exigeixen un seguit d'actuacions complementàries com són: la realització de l'**Atlas Comercial de Catalunya**; l'estudi del sistema de distribució majorista en els productes de major incidència en el consum del país; la confecció del **Mapa de la distribució comarcal i territorial**, amb els estudis d'estructura comercial zonal; i l'elaboració dels Cens Comercials de Catalunya i estudis sectorials.

Es desenvoluparà una **política de finançament** que contempli: ajuts al finançament de les inversions de l'empresa comercial per a transformació o remodelació empresarial, així com per a remodelacions i reestructuracions sectorials; ajuts a les corporacions locals per finançar equipaments comercials de tipus col·lectiu; finançament al sector productiu per remodelar estructures de comercialització.

S'establirà un sistema d'**assistència tècnica** mitjançant la creació de serveis d'assessorament i assistència tècnica als comerciants i als sectors productius concrets per programar l'estructuració comercial. S'aplicarà una política de denominacions d'origen i de protecció de productes de qualitat, productes d'artesania i productes ecològics; s'impulsarà el disseny, presentació, envàs i embalatge com a sistema de millora del producte; així com l'ajut al cooperativisme comercial, tant en la vessant d'unió de cooperadors per serveis com cooperativisme de distribució.

La **política de promoció** contemplarà la promoció de productes determinats; promocions sectorials per a reforçament i impuls de sectors concrets; actuacions sobre urbanisme comercial i racionalització de zones comercials ciutadanes i zones peatonals; i política de fires i exposicions.

L'actuació del govern socialista té com a **objectiu aconseguir una millora professional** de les persones dedicades a l'activitat comercial que contemplarà els aspectes de: **informació**, mitjançant la creació d'un banc de dades i de documentació comercial a disposició

dels experts, de les associacions professionals i dels comerciants en particular; **formació** que implicarà el suport a les activitats de formació de dirigents, empresaris, quadres intermedis i de personal treballador per a la millora dels coneixements professionals, així com l'elaboració d'un pla d'actuació amb formació general convencional i amb formació sectorial en aquelles activitats que precisen de noves tecnologies o una millora de les envellides. També s'establiran ajuts a les organitzacions no lucratives, per portar a terme plans de formació sectorials o d'oficis i ocupacions concretes avui no cobertes; i **millores per a la gestió** a través de l'impuls a l'associacionisme comercial i empresarial, i la normalització dels procediments de gestió en empreses mitjanes o petites.

5.2. Comerç exterior

L'acció del govern socialista de la Generalitat en matèria de Comerç Exterior anirà adreçada a l'increment i progrés de l'**exportació catalana** tot i tenint present les limitacions que marquen les competències.

Bàsicament aquesta acció haurà d'incidir en la **millora de les estructures tècnico-comercials** de les empreses i de les entitats que les agrupen, per tal de fer possible l'imprescindible accés a les decisions polítiques i suports que ofereix l'Estat, i a un adequat posicionament en els mercats exteriors. Els eixos fonamentals de l'acció del govern seran els següents:

1. **La defensa dels interessos** de Catalunya davant les decisions que prengui l'Administració de l'Estat mitjançant l'establiment d'una directa i efectiva col·laboració sobre el disseny de la política exportadora.

2. **La coordinació** dels diferents col·lectius on estigui representat el món de l'empresa: Cambres, Fires, Associacions tècnico-professionals, Associacions d'Exportadors, Agrupacions SAL i Cooperatives, per tal de crear un contacte directe i efectiu, evitar la duplicitat de serveis i esforços, i actuar com a inductor per a la potenciació de l'exportació.

3. La realització d'un **projecte global** que permeti el **coneixement de la nostra capacitat d'oferta i les necessitats** d'adequació a la demanda mundial, tenint present la possible entrada a la **Comunitat Econòmica Europea**.

4. La determinació, a través dels estudis pertinents, de les **deficiències en els estímuls del foment** que afecten a l'exportació catalana i llur incidència sobre la mateixa, així com la determinació dels mecanismes necessaris per a la modificació de la situació, tant directa com indirectament.

5. La **millora**, tant quantitativa com qualitativa, dels diferents **elements de promoció i comercialització**, que també comporta aspectes informatius i formatius, amb la potenciació de les associacions tècnico-professionals sense afany de lucre.

Tot això ens ha de permetre aconseguir una millor conjunció entre els diferents components de l'empresa i la societat catalana que faci possible, mitjançant un esforç comú, una més bona acreditació de la nostra producció a l'exterior.

6. Política pressupostària i finançament de la Generalitat

La política pressupostària del govern socialista haurà de fer front a dos grans tipus de problemes. En primer lloc, els derivats de la mala gestió pressupostària del govern conservador que han conduït a greus tensions de tresoreria i que ha estat basat en la sistemàtica desvirtuació dels pressupostos aprovats pel Parlament i, en segon lloc, l'actual sistema de finançament de la Generalitat (i de les Comunitats Autònomes, en general), els defectes del qual han quedat posats de manifest repetidament.

En aquest sentit, i tenint present que encara cal desenvolupar una normativa complementària relativament important i que l'any 1985 entrarà en vigor el mecanisme de finançament previst pel període definitiu, els socialistes tractarem d'impulsar decididament —a partir de la LOFCA i de l'Estatut— un procés de **revisió del sistema de finançament** per tal de dotar-lo d'una molt més gran claretat i simplicitat.

En la situació actual, com és sabut, els **recursos** de la Generalitat són, genèricament, de dos tipus: els derivats de l'Estat —fonamentalment, per a finançar els serveis transferits— i els autònoms. En aquests moments les possibilitats d'incidir apreciablement en un augment dels primers semblen molt petites. A més, el recent acord de valoracions estableix un marc de finançament limitat. Els recursos disponibles serviran per a cobrir, bàsicament, el finançament ordinari dels serveis transferits. Mentre que el finançament d'inversions que permetien ampliar el nivell de prestacions s'haurà de cercar per altres vies.

Els **ingressos de la Generalitat derivats de l'Estat** poden procedir de la recaptació dels tributs cedits, la participació en un percentatge en els impostos no cedibles de l'Estat, les taxes que afecten a serveis transferits, les transferències del «Fondo de Compensación Interterritorial» i altres transferències de gestió autònoma i titularitat estatal.

La majoria d'aquests ingressos estan sotmesos, com s'ha assenyalat, a fortes restriccions. Dins del marge de maniobra disponible, la política socialista perseguirà els següents **objectius**:

1. Millorar l'administració tributària dels impostos cedits en

coordinació amb l'Administració estatal i amb la perspectiva de desplegar a fons les possibilitats contemplades en la «Ley Orgánica de Financiación de Comunidades Autónomas» (LOFCA).

2. Determinar el percentatge de participació en el període definitiu a partir de la simplificació i transparència del mecanisme previst. Elaborar les propostes oportunes a partir de les disposicions actuals.

3. Desenvolupar la línia de finançament prevista en l'article 158.1 de la Constitució i en la LOFCA, en garantia de serveis mínims i que pot afavorir especialment aquelles zones de Catalunya que pateixen dèficits més acusats.

Els ingressos autònoms de què disposa la Generalitat són, fonamentalment, els tributs propis que pugui establir, els recàrrecs sobre impostos estatals i l'endeutament. Els socialistes de Catalunya no ens plantejem la utilització de cap de les dues primeres fonts. En canvi, amb el volum pressupostari actual, hi ha un gran marge de maniobra pel que fa a l'endeutament que s'ampliarà en incrementar els ingressos ordinaris de la Generalitat.

La possibilitat **d'emetre deute** per un volum molt apreciable no dependrà del marge financer disponible —que és molt ampli com s'ha indicat— sinó de les possibilitats de col·locació en el mercat, especialment tot tenint en compte les limitades quanties que podrien ser canalitzades a través dels coeficients d'inversió de les Caixes.

Les possibilitats de promoure un pla d'inversions ambiciós finançat amb emissió de deute dependran de tres factors:

— La capacitat de col·locació entre el públic, fet que exigeix oferir un rendiment competitiu i desenvolupar una tasca de motivació tot explicant la importància de les inversions que es volen finançar i destacant la solvència de la Generalitat.

— La capacitat de dur a terme una política de clarificació i diàleg amb les institucions financeres —la col·laboració de les quals resulta fonamental en la col·locació de volums importants de deute—, que els permeti conèixer amb precisió el marc en què es mourà la política financera de la Generalitat.

— La capacitat de coordinar adequadament aquesta actuació amb la política financera del govern central i de les altres Comunitats Autònomes, en el marc del Consell de Política Fiscal i Financera.

7. Política financera

La Generalitat té unes competències limitades en matèria de política financera que tanmateix no han estat desenvolupades a fons en l'etapa anterior. Dins del marc de les competències de l'Estatut, la política del govern socialista desenvoluparà les següents mesures:

1. Establiment de mecanismes de **coordinació de l'activitat de les Caixes d'Estalvi** per part de l'Administració autònoma. Aquests mecanismes hauran de tractar de vincular les Caixes a decisions preses conjuntament i serviran de suport tècnic a la seva activitat. S'establiran fórmules de connexió amb organismes similars de la Federació Catalana de Caixes d'Estalvi per tal d'evitar duplicitats.

2. S'elaboraran **programes d'actuació a llarg termini** que, tot salvant l'autonomia institucional de cada Caixa, assoleixin les majors potencialitats en relació a la programació econòmica del govern. Es coordinarà la política relativa a la inversió prevista a l'Obra Benèfica Social (OBS).

3. Creació de l'**Institut de Finances de Catalunya**, dotat amb fons procedents del Presupost de la Generalitat, com una eina bàsica pel desenvolupament de la política financera del govern autònom. L'Institut podrà finançar-se, també, amb l'emissió de valors públics, oferts a les institucions financeres o al mercat de valors. L'Institut podrà formalitzar els avals concedits pel sector públic autònom. Així mateix podrà establir aquelles línies de crèdit sectorial que siguin necessàries pel compliment del programa econòmic del govern.

Dintre de l'Institut de Finances s'integrarà un servei d'**auditoria**. Aquest servei tindrà al seu càrrec l'anàlisi de la viabilitat d'aquelles empreses que hagin d'acollir-se a polítiques sectorials per la via dels crèdits o dels avals.

4. Caldrà dur a terme una **negociació** amb el govern de l'Estat que permeti l'ampliació del marge d'actuació de la Generalitat en quant a la qualificació d'inversions comptables per a les Caixes

d'Estalvi. També s'haurà d'impulsar la seva participació en la fase d'elaboració de les inversions computables disposades pel govern de l'Estat.

5. Participació de l'Administració autonòmica en les institucions financeres públiques que operen a Catalunya. Especial importància té l'establiment de fórmules de participació i coordinació amb l'activitat

8. Suport a la petita i mitjana empresa

L'estructura de l'aparell productiu català està marcadament influenciada per la Petita i Mitjana Empresa (PIME), empreses que constitueixen la majoria del teixit empresarial de Catalunya i que són el ferment de les empreses del nostre futur. La seva flexibilitat i agilitat, així com la seva feblesa i desatenció en alguns aspectes, ens fa considerar necessària una decidida acció pel seu reforçament com a forma de consolidar el nostre aparell productiu.

Els socialistes ens plantejem la potenciació de les PIME com un dels eixos importants de la nostra política. Aquesta potenciació es basarà en quatre accions fonamentals:

1. **Informació** de l'Administració per a poder conèixer la realitat de les PIME, i per poder oferir a aquestes tot el que sigui necessari pel seu desenvolupament i nova creació.

2. **Formació** dels seus quadres i dirigents per millorar-ne la gestió.

3. **Serveis** que es puguin oferir i que per les naturals limitacions no els tinguin com a propis.

4. **Ajudes** de tipus financer, subvencions i avals, dirigits als sectors que per l'orientació de la política econòmica global s'hagin d'ajudar. Així mateix es farà un gran esforç de potenciació de les Societats de Garanties Recíproques (SGR) per tal que es puguin transformar en un important instrument de finançament.

Totes aquestes accions tindran com a finalitat la **racionalització,**

desplegada a Catalunya per les **institucions de crèdit oficial.**

6. S'establirà una coordinació amb les entitats financeres que operen a Catalunya, per tal d'assolir el necessari coneixement de la distribució per sectors de l'activitat econòmica del conjunt del crèdit facilitat pel sistema creditici.

transformació, promoció i expansió de les nostres empreses per tal d'enfortir-les, fer-les més competitives, facilitar l'ampliació dels seus mercats i promoure'n la creació de noves.

Els **instruments** per dur a terme aquesta política seran l'**organisme específic de les PIME** que es crearà dins l'estructura de govern i les polítiques sectorials dels diferents Departaments. Aquest organisme portarà a terme la política de suport a les PIME, tant per la seva acció directa, com per la que induirà als diferents Departaments.

Un objectiu fonamental de la nostra política serà el reconeixement de tots els **Gremis, Organitzacions Professionals i Organitzacions Empresariales**, com a interlocutors vàlids i representatius de les PIME, tant per accedir a la necessària informació dels sectors, com per representar-les en tota la concertació, i en el diàleg social i econòmic. Es donarà suport a tots els intents associatius per tal d'aconseguir la màxima professionalitat i representativitat d'aquest conjunt empresarial.

Es promouran una sèrie de **mesures legals i normatives** dins del marc de les competències estatutàries, tals com la de facilitar l'accés als contractes de les Administracions, subcontractacions, presència a manifestacions firals, Llei de l'Artesanat, normatives sobre publicitat, aflorament de l'economia submergida, etc., i a través de la pròpia Administració es representaran els interessos de les PIME en tot el diàleg amb el govern de l'Estat.

9. Cooperativisme i Societats Anònimes Laborals

Els socialistes desenvoluparem una política de potenciació de formes d'economia social —una de les expressions de la capacitat d'iniciativa i solidaritat dels treballadors— com són, el cooperativisme i les Societats Anònimes Laborals (SAL).

La promoció del **cooperativisme** es fonamentarà en les següents mesures:

1. La concessió de **subvencions a fons perdut a les Federacions de Cooperatives**, per branques, destinades a sufragar programes d'activitats concretes encaminades a millorar la realitat de les entitats associades, i a potenciar la màxima agrupació de cada branca, sempre que aquestes activitats siguin finançades en part per les pròpies Entitats Federades.

La Confederació de Cooperatives de Catalunya, a més de les subvencions per activitats, comptarà amb d'altres per sufragar la centralització i prestació de serveis a les cooperatives, o sigui, aquells que siguin necessaris i complementaris de les Societats.

2. **Les subvencions a les cooperatives de forma individual** es concediran pel finançament d'estudis de nous projectes que millorin la formació dels socis, o promoguin l'agrupació o integració de diverses cooperatives, o l'intercanvi de tecnologia i experiències.

3. **Una política creditícia que contempli:**

3.1. Aconseguir el traspàs de l'Administració de l'Estat, del «Fondo Nacional de Protección al Trabajo», per a destinar-lo a la promoció i consolidació d'ocupació. Un cop assolit el traspàs es crearà el Fons Català d'Economia Social.

3.2. **Finançament d'inversions** a través de la qualificació en els coeficients d'inversió obligatòria de les Caixes d'Estalvis, de l'endeutament de les cooperatives en la mesura prevista a l'art. 117 de la Llei de Cooperatives de Catalunya, sempre que les inversions siguin destinades a l'enfortiment de l'entitat i a la creació d'ocupació.

3.3. Promoció d'una **Societat de Garanties Recíproques** i de les altres societats que configuren el marc de l'economia social. Cana-

lització de les possibilitats d'obtenir la garantia subsidiària de la Generalitat per a operacions d'un volum o importància que ho justifiquin.

3.4. Establiment d'un **suport continuat i un control exhaustiu** envers les Caixes Rurals, Seccions de Crèdits de les Cooperatives i Cooperatives de Crèdit, exercit de forma conjunta per les Federacions i l'Administració, de manera que al mateix temps s'aconsegueixi el triple objectiu d'enfortir la imatge pública del cooperativisme, millorar la solidesa de les entitats i ampliar qualitativament i quantitativament els circuits de captació i canalització dels recursos financers del cooperativisme.

4. Una política fiscal que propiciï la creació d'un **règim fiscal específic** per a les cooperatives catalanes que incorporin com a socis els seus treballadors.

5. La promoció de les **Cooperatives de Serveis Públics**, sobretot les destinades a la prestació de serveis no massificats, en les que la participació conjunta dels ciutadans i l'Administració pot generar una millor utilització de recursos i una prestació de més qualitat.

6. Potenciació de les **relacions entre el cooperativisme català i el de la resta de l'Estat**. Manteniment de contactes estables o periòdics amb l'Aliança Cooperativa Internacional i amb les organitzacions europees i mundials, i en general el foment de la intercooperació, intercanvi d'experiències i relacions econòmiques.

7. Potenciació i estímul de les **concentracions** de cooperatives amb finalitats econòmiques.

8. **La formació empresarial adaptada a les particularitats**

del cooperativisme s'haurà d'impartir als nivells adequats, als Consells Rectors de les cooperatives, als càrrecs executius i en general als socis-treballadors. La promoció del cooperativisme requereix, sobretot en una primera etapa, l'ensenyament de la seva filosofia en els nivells elementals de l'ensenyament, la qual cosa es podria iniciar a través d'una experiència pilot a les escoles que tenen la fórmula de cooperatives d'ensenyament.

9. Aconseguir la ràpida devolució del patrimoni confiscat a les Cooperatives.

Les Societats Anònimes Laborals (SAL) constitueixen en l'actualitat a Catalunya una realitat fora de qualsevol tipus de control institucional. Tenen una problemàtica específica que ha de ser abordada d'una forma rigorosa, ja que pot obrir noves vies al tractament de la crisi econòmica industrial. En aquest sentit els socialistes considerem imprescindible el tractament **institucional** dels problemes relacionats amb el teixit productiu basat en la SAL, i **aconseguir de l'Administració de l'Estat l'administració i gestió dels recursos públics** destinats a aquest tipus d'empreses a fi de donar-los-hi un impuls racional i efectiu, tant en la regulació com en el seu control.

La Generalitat establirà fórmules de **coordinació entre les SAL i les cooperatives** a fi de que aquestes formes d'economia social actuïn sota el principi de conciliació d'interessos dins d'una permanent formació de relacions democràtiques de producció. Aquestes fórmules també han de servir per a la consolidació d'empreses rendibles econòmicament.

10. Política laboral

Els socialistes considerem que l'execució de les competències en matèria laboral exercides per un govern progressista a la Generalitat pot contribuir, de manera important, a la lluita contra les desigualtats i facilitar la defensa i promoció dels interessos dels treballadors. L'efectivitat dels drets econòmics i socials aconseguida de manera democràtica i participativa són l'única garantia de la llibertat i la dignitat dels treballadors. A tal efecte el govern socialista s'inspirarà, en l'exercici de les seves competències laborals, en el mandat constitucional, (art. 9.2.), que afirma que «correspon als poders públics promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què s'integra siguin reals i efectius, remoure els obstacles que impedeixin o dificultin la seva plenitud, i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política econòmica i social».

El govern socialista dedicarà una especial atenció a la **racionalització i millora de l'actual administració laboral**, quines deficiències causen greus perjudicis a treballadors i empresaris. A tal efecte serà objectiu prioritari la unificació a nivell polític i administratiu dels diversos organismes i serveis que corresponen a l'Administració laboral, així com l'atenció al compliment de les lleis laborals per tal d'impedir que els drets laborals i sindicals dels treballadors, particularment dels sectors més dèbils, siguin vulnerats.

El govern de la Generalitat proposarà a l'Administració de l'Estat la coordinació en l'àmbit català dels organismes laborals pertanyents a ambdues Administracions, autonòmica i perifèrica de l'Estat, per tal d'evitar duplicitat d'actuacions i incrementar la seva eficàcia.

Es reforçaran i s'unificaran els serveis de mediació i arbitratge en els Serveis Territorials del Departament de Treball.

El govern socialista, i com instrument d'una política de solidari-

tat i igualtat entre les empreses i d'una política de respecte i defensa dels drets dels treballadors, portarà endavant una ferma acció de **fiscalització de la normativa laboral**. En particular aquesta política haurà de centrar-se en el següent:

- Respecte i defensa dels drets sindicals a l'empresa.
- Control del compliment de la legislació laboral sobre discriminació laboral per raons de sexe, llengua, estat civil o afiliació sindical.
- Control sobre jornada.
- Control sobre relacions especials de treball.
- Cotitzacions a la Seguretat Social i bonificacions de la mateixa.
- Control estricte en matèria d'aprovació, tramitació i aplicació d'expedients de regulació d'ocupació i de modificació i extinció de contractes de treball per tal d'impedir que per aquesta via es cometin frauds.
- Persecució de la pluriocupació encoberta.
- Control estricte de la contractació de treballadors menors d'edat.
- Control rigorós d'hores extres.
- Control rigorós de les normes de contractació: treball a temps parcial, autònoms, en pràctiques i d'altres.

El govern de la Generalitat establirà una relació amb les organitzacions representatives d'empresaris i treballadors que vagi més enllà de l'àmbit de l'exercici de les competències laborals i a tal fi els hi donarà suport i potenciarà perquè, en l'ús de les seves autonomies, desenvolupin les responsabilitats que els hi correspongui. Per avançar en aquest objectiu, es promourà, entre altres mesures, el desenvolupament institucional de la **democratització dels òrgans laborals i de la Seguretat Social** transferits a la Generalitat.

Els socialistes propugnem i impulsarem una política de concertació entre els interlocutors socials representatius —sindicats de treballadors i organitzacions empresarials en tots aquells aspectes que correspongui als seus respectius interessos i a l'interès general de Catalunya. Aquesta política de concertació, que respectarà en tot cas l'autonomia que correspongui —en els seus àmbits respectius— a les organitzacions representatives de treballadors i empresaris, promourà acords d'interès general i servirà de consulta per a les decisions de política laboral, la qual competència correspon al govern de la Generalitat.

Es potenciarà el Consell de Treball com a òrgan màxim de representació dels interlocutors socials en el doble pla d'òrgan de consulta i col·laboració amb l'Administració autonòmica, i per fomentar el diàleg i la concertació entre els propis interlocutors socials. El Consell de Treball, òrgan tripartit inspirat en diferents convenis i recomanacions de l'OIT, impulsarà les vies d'acord sobre els aspectes bàsics que exigeix la modernització de la vida econòmica i social de Catalunya, com ho són la millora de la productivitat i de les condicions de treball, els sistemes de solució de conflictes, comissions paritàries, mediació i arbitratge i noves tecnologies. Igualment ampliarà les actuals funcions assessores i consultives a les matèries de política econòmica, financera i social, així com tota qüestió pertanyent a l'àmbit de l'economia i del treball.

En l'objectiu de la **potenciació dels interlocutors socials i el desenvolupament de la participació institucional** ens proposem facilitar els medis i fons per a la formació econòmico-social i jurídica dels seus membres, així com la reordenació —a fi de la seva regulació

i potenciació— de la **participació institucional** en els diferents organismes, tant laborals com de la Seguretat Social, quines competències hagin estat transferides a la generalitat. De manera particular s'establirà la participació al Centre de Mediació, Arbitratge i Conciliació (CEMA), Institut Català d'Assistència, Serveis Socials (ICASS), Institut Català de la Salut (ICS). Igualment es crearà, amb la participació institucional corresponent, el Fons Català d'Economia (FCE), i l'Institut Català del Temps Lliure (ICTL).

Es realitzaran i difondran totes les estadístiques i estudis necessaris per facilitar un millor desenvolupament de la negociació col·lectiva.

Els socialistes impulsarem una política de potenciació i millora de la salut dels treballadors i d'humanització de les condicions de treball dins del marc general d'una política de salut pública, tot coordinant i programant degudament tots els mitjans i organismes susceptibles d'incidir en la salut laboral de la població treballadora, com ho són els centres de salut laboral municipals, els centres de seguretat i higiene en el treball ja transferits i els que en el futur es puguin transferir.

Així mateix i amb l'objectiu de consolidar el conjunt de transferències produïdes en matèria laboral, el govern de la Generalitat realitzarà les necessàries negociacions i reajustaments amb l'Administració de l'Estat amb l'objectiu de facilitar la millor adequació possible dels medis materials i humans a les finalitats fixades en política laboral, tot mantenint la més àmplia col·laboració amb aquella Administració i els seus organismes perifèrics.

11. Dur a terme una política de desenvolupament i d'infraestructura i que vertebrï el territori, tot millorant la qualitat de vida i la participació

11.1. Política territorial

Els socialistes considerem la política territorial més com una concepció de la forma d'actuació del govern, que l'exercici d'una competència administrativa, tot i que poden haver mesures específiques lligades a aquesta actuació. El que es tracta és de racionalitzar la utilització de l'espai i dels recursos naturals, no tant a través d'una actuació directa, sinó amb l'establiment de mecanismes de coordinació entre els diferents àmbits que generalment actuen de forma autònoma i amb interessos diferents i fins i tot contraposats.

Els socialistes ens plantejem la necessitat de canviar el model territorial existent, que comporta la divisió del territori en zones d'acumulació de tot tipus d'activitats i serveis, tot aprofitant al màxim les economies d'aglomeració però sense tenir en compte els costos socials que es generen, i zones d'abandó de recursos i despoblament amb baixos nivells de qualitat de vida i mínimes oportunitats socials i econòmiques pels qui volen quedar-s'hi a viure. Tot i que aquest model actual respon, en part, a situacions objectives del territori, del nivell de recursos i a l'acumulació, durant molt de temps, d'inversions privades i sobretot públiques en infraestructures i equipaments, en la mesura del possible cal evitar que augmenti aquesta divisió. S'ha de vertebrar el territori fent extensiu al major nombre possible dels seus habitants un nivell elevat i similar de serveis i oportunitats.

En aquest esforç de **vertebració i integració territorial** juga un paper rellevant la **descentralització administrativa** per mitjà de l'enfortiment dels ajuntaments, estructuració de les comarques a nivell

d'administració local i la descentralització de la Generalitat a través de vegueries i regions.

En el camp estricte de la **política territorial** això comporta la millora generalitzada de l'**accessibilitat, de la dotació d'equipaments que ara es fa de forma desconcentrada, de la potenciació de les ciutats mitjanes i dels centres comarcals de cara a l'enfortiment d'un sistema de ciutats estès per tot Catalunya**. Per a l'obtenció d'aquest model cal afegir-hi una política econòmica orientada al foment de les activitats productives, d'acord amb els recursos existents en les diferents zones.

Tot això no pot fer oblidar la tasca de **remodelació i modernització** necessària dels centres metropolitans (Tarragona-Reus, Lleida, Girona), i especialment de l'Àrea Metropolitana de Barcelona que han de jugar el paper de motor i de dinamitzador de tot el territori. Millorant les seves característiques qualitatives i tenint com a suport del seu esforç tot un país català, que vol participar però que no veu a vegades reconeguda aquesta participació, s'aconseguirà l'objectiu necessari de la integració territorial.

Un instrument fonamental per a portar a terme aquestes actuacions de forma racional i coordinada, tot aprofitant al màxim els recursos disponibles, el constituirà la redacció en forma oberta i participada dels plans territorials. S'establirà de forma clara la connexió entre la planificació física —territorial i urbanística—, i la planificació sectorial i econòmica. En el camp físic es redactarà el **Pla Territorial de Catalunya**, que resumirà els objectius i les principals actuacions del govern de la Generalitat en aquest camp, d'acord amb el seu Pla

Econòmic i el del Govern de l'Estat. Aquest Pla complementat serà el marc dels **plans territorials** sectorials que redactaran tots els departaments amb forta incidència territorial, i els **plans territorials parcials** que afectaran a parts específiques del territori. En la tasca específica d'ordenació del territori, desenvoluparà un paper important l'actual Institut Català del Sòl, que ampliarà el seu camp d'actuació a totes les necessitats dels diferents sectors econòmics.

Es portaran a terme polítiques territorials específiques en aquelles zones que, per les seves característiques, requereixin un tractament especial: zones de muntanya, zones de litoral, zones afectades per la reconversió industrial.

Una Llei de **Fons d'Inversió Comarcal** determinarà els criteris objectius per fixar la participació comarcal en el conjunt d'inversions territorials del Pressupost de la Generalitat. L'objectiu fonamental del Fons serà contribuir a la reducció de les desigualtats socials i territorials.

Es socialistes ens proposem la creació d'una **Societat de Desenvolupament** amb l'objectiu de potenciar les activitats econòmiques més adients a cada zona i complementar amb les ajudes necessàries la reconversió dels indrets més aptes en localitzacions competitives.

11.2. Obres Públiques

Les Obres Públiques incideixen de forma important en la modernització de l'economia i en la creació d'ocupació. Són l'element primordial en la política d'ordenació del territori i proporcionen al ciutadà serveis indispensables per assolir una millor qualitat de vida, per la qual cosa ocuparan un espai rellevant en el programa d'inversions públiques. En aquest àmbit ens proposem:

1. Dins de la **política de carreteres**, el desplegament del **Pla de Carreteres de Catalunya** a través de la concreció de les prioritats i de la programació en el temps de les obres, amb la realització també de plans de la xarxa comarcal i local, concertats amb l'Administració local corresponent, i que són essencials per garantir una bona accessibilitat inter i intracomarcal i una adequada estructuració del territori.

2. En el marc de donar prioritat a tot el que contribueixi a la seguretat vial es redactarà, de forma immediata, un **programa d'urgència de supressió de punts negres** d'especial perillositat dins la xarxa actual i que es poden corregir amb obres de relativa envergadura.

3. En conseqüència amb la voluntat de **reequilibri territorial i de trencament del radiocentrisme** de la xarxa vial sobre Barcelona ens proposem d'endegar el projecte de l'Eix Transversal de Catalunya amb caràcter prioritari, acompanyat de les mesures de revitalització socioeconòmica de la Catalunya interior que permetin el seu desenvolupament sostingut.

La **política hidràulica** es basarà fonamentalment en la planificació de la utilització de l'aigua i de les Obres Hidràuliques necessàries que permetin la racionalització del seu ús, l'erradicació del malbaratament i l'establiment de criteris més justos de finançament, essent necessari per tant l'elaboració d'un **Pla Director d'Aigües**. Així mateix s'aplicaran les següents mesures:

1. Elaboració del **desenvolupament legislatiu de la Llei d'Aigües de l'Estat** i deixar clar que l'aigua, com a qualsevol **altre recurs natural**, no pot ésser patrimoni privat sinó un **bé de domini públic**. Aquesta norma socialment avançada permetrà que l'aigua pugui ésser distribuïda segons les necessitats existents, sobretot en aquells indrets en els que el seu aprofitament integral és més necessari per motius d'escassetat.

2. **Compliment del Pla de Sanejament** de la Zona 5 ja aprovat

i redacció i posta en marxa dels plans zonals de la resta de Catalunya. Impuls a la participació des de l'Administració local en les decisions de planificació i d'inversió que en matèria de sanejament portarà a terme la Generalitat.

3. Aprofitament integral de l'aigua a través de la **promoció de la investigació** en matèria de reutilització, el control d'abocaments i la implantació de mesures legals per a la protecció d'aqüífers.

4. Execució prioritària d'obres que **eliminin els dèficits en zones d'alerta roja** com són les obres del mini-transvasament i altres xarxes d'abastament supramunicipal. Execució prioritària d'inversions en obres de prevenció d'avingudes.

5. Creació d'una **administració descentralitzada de l'aigua** que gestioni els recursos en l'àmbit natural de conca hidrogràfica i que acosti les decisions als interessats.

Es farà una política de **construccions i obres marítimes** orientades, en primer lloc, a la **recuperació de les platges que en els darrers anys han desaparegut, i a millorar, o com a mínim establir, aquelles que es troben en processos d'erosió**. Respecte a la utilització es prendran les mesures necessàries per poder fruit de les platges i en general del litoral, per a la qual cosa s'impulsarà un **pla de sanejament integral de les costes de Catalunya**.

11.3. Transports

La política de la Generalitat es basarà en dos principis fonamentals: la garantia de l'exercici eficaç del dret a la mobilitat dels ciutadans i la utilització de la planificació i programació per assegurar la coherència de les actuacions i la participació democràtica en la presa de decisions.

Amb aquests criteris caldrà afermar la condició de **servei públic dels transports de viatgers**. Les actuacions en aquest camp s'orientaran cap al foment del transport col·lectiu i cap a la consecució d'una participació dels diversos tipus de transport en el supòsit que la demanda de desplaçaments de les persones sigui òptima des del punt de vista de la rendabilitat social.

En el transport de **mercaderies es garantirà la concurrència en igualtat de condicions** dels diferents tipus de transport, amb el mateix objectiu d'optimitzar la rendabilitat social.

L'acció del govern de la Generalitat es concretarà en les següents mesures:

1. En el transport de Viatgers per carretera

— Elaboració de la **Llei de Transport de Viatgers** i del Pla Organitzatiu del Transport de Viatgers de Catalunya així com del **Pla de Transports Col·lectius** de viatgers per carretera, i el posterior inici de negociacions amb les empreses concessionàries en el marc dels dos plans i de la Llei de Transports a fi d'adequar progressivament la distribució de línies a la xarxa objectiva.

— Millora de l'exercici de les competències en **inspecció de transports**, reglamentació de l'obligatorietat del tacòmetre i estructuració eficaç dels equips d'inspectors.

— Establiment d'acords amb les entitats financeres per a l'**obertura de línies de crèdit** destinades a la renovació del parc mòbil i regular un sistema de subvencions a línies de tràfic de transport feble per carretera.

— **Revisió i programació del vigent Pla d'Estacions d'Autobusos** per a llur integració en el Pla de Transports Col·lectius per carretera.

— Establiment de negociacions amb els ajuntaments de les àrees metropolitanes i la Corporació Metropolitana de Barcelona per a la creació d'una **Autoritat Metropolitana de Transports**. Es trasllada-

rà a aquesta Autoritat la responsabilitat d'establir concerts amb les empreses concessionàries per a la prestació de serveis d'àmbit metropolità.

2. En el **transport de mercaderies per carretera** i en el marc d'un **Pla Organitzatiu del Transport de Mercaderies** i de la nova legislació específica d'àmbit estatal, hi ha d'haver un desplegament reglamentari i operatiu en matèria d'**inspecció** de transport de mercaderies. Política eficaç de dissuasió d'operacions al marge dels Centres d'Informació i Distribució de Mercaderies allà on existeixin.

3. En el **transport per ferrocarril**, el **Pla de Ferrocarrils** de Catalunya, que s'articularà amb el Pla Organitzatiu de Transport de Viatgers, contemplarà la coordinació de les explotacions dels serveis de RENFE, Ferrocarrils de la Generalitat (FFGC) i Metro, a fi d'aconseguir una xarxa que pugui donar un servei de bona qualitat als viatgers i a les mercaderies. En particular s'establirà un Contracte-Programa quadriennal amb FFGC. Així mateix, el Pla de Ferrocarrils contemplarà les mesures necessàries per fer compatibles les seves determinacions amb la planificació integral del transport metropolità que es dugui a terme en l'àmbit de conurbacions.

4. En el transport aeri es lliurarà un **Pla Logístic de Comunicacions Aèries** que definirà en l'espai una xarxa d'heliports que possibiliti accions d'evacuació ràpida i de prestació d'assistència sanitària d'emergència, en cas de desastres naturals. En particular caldrà realitzar una nova **orientació del Pla d'Heliports d'Auxili Operatiu al Pirineu** i de la política de subvencions al transport aeri.

El criteri bàsic per a les inversions en **infraestructura** serà la coordinació de les corresponents als diferents tipus de transport i d'entre elles es donarà prioritat a les destinades a conservació, manteniment i racionalització de les existents. De forma immediata ens proposem l'habilitació dels crèdits pressupostaris necessaris per executar les obres d'infraestructura necessària per a establir la **integració tarifària dels transports de viatgers** en l'àmbit de la conurbació barcelonina.

Es pressupostarà i adjudicarà de forma progressiva la construcció d'infraestructures i execució de superestructures als trams de la xarxa de metro i de la línia de FFGC que haurien d'haver entrat ja en funcionament i que encara es troven en fase de construcció o bé tenen les obres aturades.

III. Una Generalitat eficaç i descentralitzada per avançar en l'autogovern de Catalunya

Els socialistes tenim una llarga tradició de lluita per les llibertats nacionals de Catalunya. Al llarg de quatre anys les lògiques dificultats que comporta la reforma profunda de l'estructura territorial de l'Estat han provocat, moltes vegades, problemes d'adaptació en els ritmes i inevitables processos d'ajustament. Tanmateix, els socialistes proclamen la nostra convicció i compromís que el mandat constitucional serà aplicat de manera satisfactòria per a les aspiracions autonòmiques del poble de Catalunya, per tal d'avançar en la consolidació i aprofundiment del nostre autogovern. Això no s'aconseguirà amb una política com la desenvolupada fins ara que ha reproduït a escala catalana una administració ineficaç, centralista i de clientela.

Els socialistes considerem que el redreçament en aquest camp resulta absolutament necessari. El nostre compromís de consolidar i aprofundir l'autogovern de Catalunya es concreta en l'exercici de l'acció de govern en els següents aspectes:

— En primer lloc en la **vertebració institucional de Catalunya**. Els socialistes posem aquest objectiu en el primer rengle de les nostres preocupacions. Només la consolidació d'una Administració dotada del que hem anomenat **sentit d'Estat** pot aconseguir l'objectiu de servir els interessos permanents de Catalunya i donar a les Institucions l'**autoritat moral** indispensable per a l'afermament del projecte autonòmic.

La possibilitat d'impulsar un **aparell administratiu eficaç i àgil** constitueix una oportunitat històrica que no pot ésser ignorada. Tanmateix, aquest objectiu no s'ha d'aconseguir en detriment de la necessària **neutralitat** de l'Administració que en bona part depèn de la seva capacitat per situar-se per sobre de les opcions partidistes i del respecte i l'escrupulositat amb què són aplicats els procediments formals. El menyspreu per aquests procediments porta al clientelisme i a la falta de rigor en l'administració dels recursos. Pels socialistes constitueix un propòsit central de l'acció de govern assegurar que l'Administració tingui una actuació eficaç i neutral, al servei de tots els ciutadans. L'Escola d'Administració Pública esdevindrà, en aquest sentit, un instrument important i realitzarà entre altres, cursos de reciclatge i d'alta especialització per als quals es contractarà el professorat adequat.

La Generalitat de Catalunya és la institució representativa del conjunt del poble de Catalunya. **La seva tasca respecte a les administracions locals és absolutament prioritària. A la Generalitat li correspon potenciar i vetllar per l'autonomia local.** Li correspon expressar globalment el conjunt de les administracions locals en aque-

lles qüestions que són de llur interès. I li correspon, finalment, desenvolupar a fons, amb decisió política, les seves competències normatives sobre estructura i funcions dels governs locals de Catalunya.

Cal canviar una política, com la desenvolupada pel govern que ara acaba, que s'ha caracteritzat per la seva manca de responsabilitat envers les administracions locals i per donar un tractament exclusivament administratiu a problemes polítics.

Els socialistes tenim la ferma intenció d'establir lligams d'estreta col·laboració amb els Ajuntaments i la resta d'administracions locals i acabar d'una vegada amb recels i sectarismes.

Ens proposem així mateix, l'elaboració d'una proposta que contempli una necessària **Organització Territorial** nova adaptant-la a la realitat present de Catalunya en base a l'ampli acord de les forces polítiques parlamentàries, institucionals i socials del país, interessades en la mateixa, i en col·laboració amb una comissió d'experts.

— **Catalunya ha de ser capaç d'aprofitar tot el contingut tant de l'Estatut com de la Constitució que l'emmarca.**

Cal utilitzar a fons l'Estatut i superar la realitat d'avui a través de l'acció per assolir totes les capacitats d'autogovern a què tenim dret. I quan el procés ho requereixi, caldrà plantejar-se la seva millora per tal de potenciar els continguts de l'autonomia, ja que res no pot ser considerat com a immutable. El desplegament autonòmic permetrà, si es verifica d'una manera eficient, obrir noves perspectives d'un camí que pels socialistes té la fita del federalisme.

— **Els socialistes ens proposem fermament recuperar el prestigi de la institució autonòmica arreu de l'Estat. És necessari contribuir activament a la formulació de la seva estructura territorial.** Els socialistes apostem sincerament per una interpretació federal de l'Estat de les Autonomies consagrat a la Constitució. Som conscients que aquesta interpretació no s'imposarà mecànicament sinó a través del diàleg constant i amb la corresponsabilització profunda en la tasca de transformar un Estat de caràcter centralista en l'Estat configurat en la nostra Constitució democràtica.

Però aquest diàleg ha d'ésser sincer, amb uns objectius definits i defensats amb el mateix llenguatge dins i fora de Catalunya. Ha de basar-se en el reconeixement de la inevitable confrontació de posicions de partida que tot diàleg suposa. Però sense caure en els excessos demagògics de plantejament per acabar amb l'acceptació de solucions tècnicament claudicants i, a continuació, tractar d'explotar el sentiment de frustració col·lectiu en batalles sense sortida.

1. Vertebrar una veritable Administració Autonòmica, eficaç i descentralitzada, desplegada d'acord amb les necessitats que en derivin de la organització territorial de Catalunya

1.1. Una Administració Pública eficaç, territorialitzada i neutral

Després de quatre anys de govern autonòmic, encara ara molts ciutadans de Catalunya no perceben com a pròpia l'Administració de la Generalitat, atès que aquesta continua allunyada del ciutadà per un estil d'actuació jurídica i material que incorpora vicis de funcionament tradicionals.

Els socialistes enfront d'aquesta realitat creiem en la necessitat d'una reforma de l'Administració autonòmica que reconduïxi l'actual situació. No respon a una simple exigència tecnocràtica, sinó que

constitueix una prioritat per a la vertebració democràtica del país i una condició indispensable pel redreçament nacional de Catalunya. Reforma que s'ha de proposar aturar la tendència actual de reproduir mimèticament a Catalunya l'estructura orgànica de l'Administració de l'Estat, circumstància que perillosament va configurant una Administració d'estructura provincial, sense identitat pròpia i, per tant, intercanviable per simples fórmules d'administració perifèrica o regional. Només un estil administratiu nou —en la formulació del qual l'Escola de l'Administració Pública de Catalunya ha d'assumir un rol primordial— i una clara voluntat política de reivindicar-lo i de construir-lo, poden dotar a Catalunya d'una autèntica Administració autonòmica al servei d'una societat moderna i de progrés.

Cal superar la situació heretada que s'ha caracteritzat per una gran arbitrarietat i per la manca de transparència en gran part dels contractes realitzats, així com en un insuficient aprofitament del personal transferit per llocs de comanament. La transparència en la contractació administrativa i laboral, i la promoció en funció de les potencialitats del personal transferit, serà un dels nostres objectius fonamentals en la nostra política de la funció pública.

Pels socialistes, aquest propòsit de reconduir l'actual situació de l'Administració autonòmica es vertebrarà al voltant d'una sèrie de criteris que han d'informar el desenvolupament administratiu.

1. La descentralització administrativa

Un primer objectiu de la reforma de l'Administració autonòmica és el de delegar algunes funcions i competències dels òrgans autonòmics als Ajuntaments i a altres ens territorials de Catalunya, en el context d'un procés de redistribució territorial i administrativa de les competències a complir en els propers anys. Aquest procés de descentralització suposa implícitament la transferència de les dotacions pressupostàries corresponents a l'ens receptor de les competències. Altrament, la descentralització equivaldria —tal com ha succeït en algunes ocasions en els darrers anys— a un simple desplaçament de la càrrega dels serveis. D'altra banda, a més dels beneficis derivats de la prestació dels serveis per l'Administració més pròxima al ciutadà, una política coherent de descentralització facilitarà una millor utilització dels recursos per part de les Administracions autonòmica i local.

2. La desconcentració administrativa

Aquest segon criteri de reforma administrativa fa referència al trasllat de l'exercici de funcions o competències dels òrgans superiors de l'Administració autonòmica als inferiors. En aquesta línia d'actuació, un cop definida l'organització territorial de Catalunya, cal localitzar progressivament unitats de l'Administració de la Generalitat en àrees territorials d'àmbit supracomarcal. Aquests àmbits administratius hauran de configurar-se des d'una perspectiva interdepartamental, es constituïran procedint fonamentalment a una redistribució dels mitjans existents i tindran atribuïdes les funcions i el personal necessari per a atendre els ciutadans en primera instància administrativa. En aquest sentit cal crear la figura del Delegat de Serveis de la Generalitat amb funcions directives i de coordinació de tots els serveis de la Generalitat en l'àmbit territorial que finalment es defineixi.

3. La reorganització dels Departaments

Les estructures orgàniques dels actuals Departaments del govern de la Generalitat s'han creat precipitadament i, en part, sense respectar criteris elementals d'economia i racionalitat administrativa, criteris que reflecteixen un cert mimetisme respecte a l'organització ministerial del govern de l'Estat.

D'altra banda, la situació actual es caracteritza per una excessiva divisió de les funcions assignades a cada Departament, per una inflació de càrrecs singulars i per una plantilla orgànica global que s'ha confeccionat per simple agregació dels creixements desordenats dels diversos Departaments. En aquest aspecte els socialistes ens proposem, en un termini de sis mesos, procedir a una reorganització dels Departaments en la seva estructura orgànica i territorial.

Paral·lelament, cal endegar un procés que freni el creixement exponencial del funcionament i de l'estructura administrativa. Progressivament i amb la prudència que les circumstàncies exigeixin, junt amb la revisió de l'actual esquema de Direccions Generals i de Serveis, convé introduir la lògica piramidal en el desenvolupament de les plantilles, i també la remodelació dels càrrecs que convingui.

Els propòsits esmentats exigeixen una reordenació de les funcions i una redistribució dels efectius i, també, aprofitar millor els recursos disponibles, així com una separació nítida entre els càrrecs de responsabilitat política, els càrrecs de confiança i la resta de funcionaris.

4. La coordinació administrativa

En la mateixa línia de racionalització dels propòsits anteriors cal potenciar una coordinació adient entre els diversos Departaments i Organismes de la Generalitat per tal d'assolir una actuació de conjunt que esdevingui coherent i unitària. Coordinació que cal fer extensiva a les unitats i organismes dependents de cada Departament per tal d'evitar la dispersió d'esforços i el malbaratament dels mateixos, així com a les relacions entre l'Administració autonòmica i la resta d'Administracions públiques que actuen a Catalunya, i a les relacions d'aquella amb l'Administració Central de l'Estat.

5. Una tècnica i un estil administratiu propis de Catalunya

Catalunya no es pot conformar amb l'Administració deficient de què l'ha dotada l'anterior govern de la Generalitat. Des d'aquesta perspectiva convé elaborar un pensament, una tècnica i un estil administratiu propis de l'autonomia.

En aquest sentit ha de correspondre a l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, notòriament inoperant fins ara, aquesta tasca fonamental de dotar a l'Administració de la Generalitat de la capacitat necessària per a respondre singularment als reptes que planteja la complexitat i la dinàmica de la vida econòmica i social de Catalunya.

Els socialistes ens disposem, en aquest context, a configurar un nou estil administratiu, impulsar una nova ètica dels funcionaris basada en els valors de la legalitat constitucional, la identificació amb els fins institucionals de la Generalitat, la imparcialitat i el servei a la comunitat. De manera paral·lela caldrà potenciar la motivació del personal de l'Administració en el compliment de les seves funcions mitjançant, entre altres mesures, la divulgació dels programes d'actuació que corresponen a cada instància administrativa superior, de manera que els funcionaris puguin percebre el sentit global de llur aportació en el conjunt de l'actuació administrativa.

6. Replantejament dels circuits de gestió administrativa

Convé una revisió dels circuits de gestió de l'Administració, per tal de superar la crònica lentitud de la tramitació d'expedients i assegurar nivells adients d'eficàcia en l'activitat administrativa en general. En aquest sentit, al marge dels recursos i garanties previstes a la Llei de Procediment Administratiu, que emparen a tots els interessats, es crearà un servei de control de gestió i d'informació administrativa que procedeixi d'ofici a comprovacions periòdiques dels circuits de gestió dels centres administratius, alhora que proporcioni als ciutadans que s'hi adrecin les informacions necessàries per orientar-les en la seva relació amb l'Administració pública.

7. La Llei de la Funció Pública de Catalunya

La solució definitiva al conjunt de problemes que té plantejats el personal de la Generalitat només podrà canalitzar-se a través de la Llei de la Funció Pública de Catalunya. En aquest sentit en un termini màxim de sis mesos a partir de la constitució del nou govern de la Generalitat aquest presentarà al Parlament de Catalunya el conseqüent projecte de llei.

Mentrestant, en l'àmbit de les seves competències en el marc de la normativa bàsica de l'Estat, el Consell Executiu de la Generalitat disposarà i aplicarà aquelles mesures que esdevenen urgents i imprescindibles per a reconduir l'actual desordre que caracteritza la funció pública. Des d'aquesta perspectiva, caldrà dictar mesures per fer homogènies les condicions de treball, amb l'aplicació progressiva que calgui, en funció de les necessitats dels serveis i de les disponibilitats pressupostàries, d'integració dels col·lectius de personal de diferent procedència en un conjunt harmònic, d'identificació de càrrecs de comanament en base a criteris d'objectivitat i de capacitació, i d'ordenació de la representació de l'Administració autonòmica en els diferents àmbits territorials i funcionaris.

1.2. L'Administració Local a Catalunya

L'esforç socialista per vertebrar una Administració autonòmica de les característiques anteriors seria incomplet sense un esforç paral·lel per racionalitzar l'Administració local.

La competència legislativa es distribueix entre els tres nivells de l'Administració Pública, de manera que a l'Estat li correspon la legislació bàsica de règim local, mentre que l'Estatut d'Autonomia estableix la competència del Parlament en el desenvolupament d'aquesta i a l'Administració local li correspon la potestat reglamentària concretada en la prerrogativa —i també obligació— de dictar Ordenances que precisin l'aplicació de la normativa dictada pels poders Estatal i Autonòmic.

En el marc de la Constitució i de l'Estatut, la Generalitat té competències per legislar sobre Administració local. L'exercici d'aquestes competències, però, està restringit pel contingut de les normes bàsiques que sobre Administració Local dictin les «Cortes Generales». La Llei que haurà d'elaborar el Parlament de Catalunya, i que establirà els pressupòsits fonamentals posteriorment desenvolupats en els corresponents Reglaments, haurà d'ajustar-se als criteris següents:

— Regular amb caràcter general les institucions locals catalanes.

— Haurà de ser una Llei per a totes les Entitats Locals i ens públics, de manera que reguli els pressupostos bàsics de les comarques, municipis, àrees metropolitanes... i que contempli els diferents nivells de govern i d'administració, de planificació, de gestió i de representació política.

— Contemplar la plena autonomia de les Entitats Locals pel que fa a l'exercici de llurs competències i funcions, circumstància que suposa que l'exercici de les competències d'aquestes Entitats no haurà de dependre de cap autoritat o entitat política o administrativa; que perquè es puguin executar llurs acords no hauran de requerir aprovació posterior per part de cap altra entitat, i que llurs decisions no se suspeneu, anul·len ni revoquen per part de cap autoritat política o administrativa, exceptuant els casos en què intervenen motius de legalitat que han d'ésser sancionats únicament per l'autoritat judicial.

— Mantenir un criteri pluralista d'atribució de competències i considerar els diferents tipus d'entitats locals segons criteris de població, activitat, etc.

— Haurà de sostreure's de la tradició de refermar el presidencialisme local, de manera que no s'impedeixi la possibilitat legal de delegació de funcions tant pel que fa referència a òrgans unipersonals com col·legiats.

— Permetre l'exercici de la facultat d'autogovern, definint un esquema mínim i general per a aquelles corporacions que no s'atorguin un Estatut o Carta, així com uns requisits mínims també per a aquelles que s'atorguin un document constitutiu. Entre altres extrems l'Estatut de l'oposició hauria de quedar mínimament definit per tal de permetre una tasca efectiva de col·laboració des de l'oposició.

— Contemplar les institucions locals com organismes polítics i de prestació de serveis i tenir en compte elements com ara l'eficàcia de la gestió o les economies i deseconomies d'escala. Una de les finalitats primordials de les Entitats Locals és la de garantir uns serveis públics amb la màxima economia i eficàcia, condició que només podrà realitzar-se si se selecciona el millor sistema de prestació. La creació de Corporacions Locals, d'organismes de gestió (mancomunitats, consorcis, concerts...) han de servir per a un major racionalisme i eficàcia en la prestació de serveis i per alleugerir el treball de les instàncies locals d'arrel electiva.

— Fomentar la constitució de cooperatives i entitats col·laboradores en els diversos camps socials, el que suposarà un bon servei per a les Corporacions Locals. En general la legislació haurà de facilitar la

possibilitat d'aplicar noves formes de gestió que permetin una agilització de l'Administració.

— Garantir els drets dels ciutadans i llur participació en els òrgans de govern, així com la defensa de llurs drets enfront de l'actuació de les Entitats Locals. En aquest sentit s'haurà de garantir que els ciutadans tinguin accés als documents i acords de les Entitats Locals susceptibles de recurs, en els termes establerts per les lleis procedimentals i contencioses.

— Establir els fonaments i supòsits que permetin la regulació del procediment del règim de sancions i de separació dels càrrecs electius, malgrat que aquest règim constitueixi matèria pròpia de la legislació electoral.

En definitiva, la Llei d'Administració Local catalana es limitarà a dictar unes normes bàsiques i generals que garanteixin els principis esmentats, que permetin racionalitzar l'Administració catalana i que possibilitin la catalanitat de les nostres institucions.

La redacció de la Llei d'Administració Local ha d'iniciar-se amb la màxima urgència. El seu contingut i acceptació general esdevenen tan importants com el calendari d'elaboració, presentació i aprovació. En aquest sentit, resulta necessari elaborar un text que contempli els punts de vista dels organismes i institucions directament implicades, de manera que el seu contingut sigui assumit per una base social el més àmplia possible. L'elaboració d'una enquesta, prèvia a la redacció d'un Llibre Blanc sobre el Règim Local Català, contribuirà a una elaboració òptima de la Llei.

1.3. Una nova organització territorial que eviti la duplicitat d'Administracions i permeti vertebrar eficaçment l'organització perifèrica de la Generalitat

Els socialistes som conscients que només amb un gran esforç que permeti assolir una màxima coincidència entre les diferents forces polítiques parlamentàries es podrà desenvolupar un model d'organització territorial d'acord amb el que estableix l'article 5 de l'Estatut d'Autonomia. Els criteris de racionalitat obliguen a que el model escollit eviti duplicitats funcionals tot i garantint l'autonomia de les diferents entitats territorials.

D'acord amb l'Estatut, la Generalitat de Catalunya estructurarà la seva organització territorial en municipis i comarques i podrà crear demarcacions supracomarçals. S'estableix, també, que podran ser creades agrupacions basades en fets urbanístics i metropolitans i altres de caràcter funcional i amb fins específics.

L'organització de la Província es contempla com a entitat local i com a divisió territorial bàsica per a les activitats de l'Estat.

Els socialistes considerem com a principis inspiradors del model territorial els següents:

1. El Municipi

Els municipis són els ens d'administració local i les unitats bàsiques de la convivència dels ciutadans. La funció primordial de l'Ajuntament és la representació política dels interessos del poble i gestió dels serveis susceptibles d'ésser-ho a nivell municipal.

A Catalunya es dona una gran diversitat municipal. Aquesta realitat genera diversos i variats problemes, des de la capacitat real de molts municipis a prestar els serveis que la llei els hi atorga, a la relació indirectament proporcional entre superfície i el seu nombre d'habitants.

Sense alterar de forma substancial l'actual nombre de municipis, tot i afavorint les concentracions voluntàries, des del govern de la

Generalitat, amb la col·laboració de les organitzacions representatives dels Municipis, es realitzarà una aprofundida anàlisi de cada municipi, punt de partida per a una efectiva organització territorial.

Els Ajuntaments, d'acord amb la seva capacitat podran assumir la gestió de determinats serveis avui exercits des de la Generalitat i les Diputacions.

Els Ajuntaments de més de cent mil habitants que així ho vulguin disposaran per a llur organització territorial d'una Carta Municipal pròpia.

Una política d'equilibri territorial i de prestacions de serveis s'estructura i fonamenta a través del potenciament dels municipis que exerceixen un paper dinamitzador en un territori específic. En aquest sentit s'haurà de determinar, en el termini més breu possible, una proposta de ciutats caps de comarca.

2. La comarca

Ens d'administració local i de representació política, amb autonomia, funcions i competències pròpies. Planificar, prestar serveis i gestionar aquells que ultrapassin l'àmbit dels municipis, a més d'altres serveis avui assignats a la Generalitat i a les Diputacions, han d'ésser les seves funcions més essencials.

La comarca ha de constituir el territori bàsic per dur a terme una política equilibradora a Catalunya a l'entorn d'una ciutat cap de comarca o ciutat intermèdia dinamitzadora d'una realitat comarcal. El Mapa Comarcal de Catalunya respondrà a aquest principi de vertebració territorial.

Per la seva realitat geo-política les comarques són molt diverses, fet que fa impensable una homogeneïtat funcional. Cada comarca disposarà d'un Estatut o Carta Comarcal que delimitarà el grau i el marc de competències que pot assumir en un determinat període de temps.

La Corporació Metropolitana de Barcelona tindrà la naturalesa de comarca i podrà ésser com a tal receptora de la gestió de determinats serveis avui exercits per la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Barcelona. La seva carta comarcal assegurarà la participació de tots els municipis que la formen, així com la possibilitat d'organitzar divisions funcionals en el seu si.

La Llei d'Organització Territorial de Catalunya haurà de definir l'àmbit territorial de la CMB, a partir de l'actual, i regular les seves relacions amb les altres comarques en el sí de la seva Vegueria.

3. La Vegueria

Les províncies constitueixen el territori per a l'organització territorial de l'Estat. De la mateixa manera les vegueries han d'ésser-ho per a l'organització territorial i administrativa de la Generalitat.

Les vegueries han de respondre al principi de l'eficàcia administrativa i establir-se d'acord amb les realitats territorials configurades i consolidades. Podrien tenir la condició de vegueria, a més a més, la zona metropolitana de Barcelona, l'Alt Pirineu i les Terres de l'Ebre. L'administració desconcentrada de la Generalitat podrà completar-se amb la creació d'oficines comarcals.

La vegueria de l'Alt Pirineu, donades les específiques condicions de la magnitud del seu territori i de la seva naturalesa geogràfica, s'estructurarà amb l'obertura d'oficines comarcals de la Generalitat als caps de comarca i, per raó de la singularitat històrica i cultural, acollirà l'especificitat de les institucions araneses —que seran legítimes per Llei del Parlament— en el seu si.

Reduirem les competències de les Diputacions catalanes per tal de limitar llurs funcions a les pròpies de l'Administració local amb una intenció de reforçar l'autogovern de Catalunya.

L'organització territorial haurà de configurar-se a través d'una Llei que promulgui el Parlament de Catalunya, fruit del treball d'una ponència conjunta de totes les forces polítiques en ell representades.

A tal efecte es crearà una Comissió d'Assessorament formada per institucions, entitats representatives del Municipi, universitats catalanes i experts de reconegut prestigi.

1.4. Una societat més lliure i solidària: la seguretat i l'Administració de Justícia

Els esforços que els socialistes esmerçarem en la reforma i consolidació de l'Administració Pública a Catalunya —autònoma i local— restarien incomplets si no realitzéssim esforços paral·lels per avançar vers una nova societat més lliure, més solidària i més segura, a la qual, en definitiva, ha de servir qualsevol Administració Pública.

1.4.1. La Seguretat Ciutadana i la Protecció Civil

Malauradament, la difícil situació econòmica dels darrers anys ha augmentat la inseguretat general i creat una certa intranquil·litat en l'ànim dels ciutadans fins el punt que una de les principals demandes actuals fa referència a la seguretat pública, que cal millorar amb caràcter d'urgència. Resulta clar que la justícia social i la lluita contra l'atur i la incultura han de constituir les solucions del problema de la delinqüència; tanmateix, una acció policial eficaç i una Administració de Justícia àgil pot contenir els delictes dins de marges raonables mentre no s'assoleixin aquells objectius socials que són els que, d'una manera estable, han de donar suport a una societat més confiada i més esperançada.

Existeixen unes necessitats policials que s'han de cobrir ja que en bona part l'existència i funcionament de l'Estat és possible també gràcies a l'aparell policial, i d'altres per garantir que l'activitat quotidiana dels ciutadans no sigui interferida per actes de delinqüència. Ambdues vessants de l'activitat policial no són antagoniques sinó complementàries, ja que en les societats contemporànies l'acció policial es desenvolupa a una escala que aplega des de les intervencions assistencials fins a la lluita oberta contra el crim organitzat. En aquest sentit qualsevol agent policial ha d'estar capacitat per a atendre totes les demandes ciutadanes, per bé que l'acció policial precisa d'una especialització per a ésser autènticament efectiva, especialització però que no pot confondre's amb descoordinació i treball separat.

La Generalitat participa en la coordinació de l'actuació de la policia de la Generalitat i dels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat a través de la Junta de Seguretat, formada per un nombre igual de representants del Govern i de la Generalitat (art. 13.6). Preveient així mateix que la Junta de Seguretat també determinarà l'Estatut, Reglament, dotacions, composició numèrica, estructura i reclutament de la policia de la Generalitat (art. 13.7).

La Generalitat ha de desplegar una política policial destinada a assolir el sostre de la competència definida per l'Estatut d'Autonomia i capaç d'ajustar la policia a la nova problemàtica delictiva. Aquesta política policial, a més, haurà de conciliar dos principis complementaris: **la necessitat d'acostar la policia a la població** i la conveniència **d'integrar les actuacions dels diferents serveis policials** en un mateix sistema de seguretat pública (coordinació). Això suposa l'articulació de totes les actuacions de la Generalitat de Catalunya en aquest àmbit entorn de cinc eixos bàsics:

1. **L'articulació de la policia en una base prioritàriament local.** Es tracta, abans de res, de reconèixer el principi segons el qual no hi ha justificació per prestar a una escala superior tots aquells serveis que es poden prestar amb una millor relació cost/benefici en una escala inferior. En aquest sentit cal reconèixer les immillorables possibilitats que tenen les Polícies Locals per a oferir un servei públic de protecció que s'ajusti a les necessitats reals i canviants de la seva comunitat. És en el nivell local d'organització on els ciutadans hi

troben les millors oportunitats per a col·laborar responsablement en la consecució dels objectius del servei policial. D'una banda, participant en la formulació de les prioritats policials i col·laborant en l'execució de determinades funcions, com ho poden ser les destinades a prevenir la delinqüència. De l'altra, amb l'exercici d'un control democràtic molt més directe i eficaç de les actuacions de la policia.

L'acceptació d'aquest principi comporta:

1.1 El reconeixement de la important responsabilitat que tenen les comunitats locals en el manteniment de la seva pròpia seguretat. La qual cosa s'hauria de traduir en les corresponents modificacions en la legislació d'ordre públic (la potenciació de l'Alcalde com a autoritat en matèria d'ordre públic) i de règim local (la incorporació del servei de policia com de prestació obligatòria per a tots els ajuntaments, així com el corresponent augment dels recursos financers transferits a les Corporacions Locals per aquest concepte).

1.2. El reconeixement de la indubtable necessitat d'una política coordinadora destinada a pal·liar les limitacions de diferent ordre amb què es poden trobar els ajuntaments a l'hora d'organitzar un servei complet de policia.

2. La racionalització dels recursos policials en unitats que permetin una adequada capacitat d'intervenció. Una de les primeres finalitats de la política de coordinació de les Polícies Locals ha de ser la racionalització dels recursos existents en unitats que permetin disposar d'una adequada capacitat d'intervenció policial. De no fer-se així, l'excessiva dispersió dels efectius condemnaria les Polícies Locals a mantenir-se en un nivell crònic d'ineficàcia i deixaria a les respectives poblacions en una situació de clara indefensió davant la delinqüència. D'altra banda, tampoc convé oblidar que una excessiva dispersió d'efectius redueix, de fet, l'àmbit d'acció de la policia als petits delictes i l'obliga a deixar de banda aquells altres que, com els de «coll blanc», resulten molt més perjudicials per a la comunitat.

L'acceptació d'aquest principi comporta:

2.1. La conveniència de promoure les agrupacions dels petits serveis locals de policia (la major part dels existents a Catalunya) en serveis d'àmbit mancomunat o comarcal en tots aquells casos en què la realitat territorial així ho aconselli.

2.2. La conveniència de promoure la creació de serveis metropolitans de policia en aquells casos (el més clar, sens dubte, ho és el de l'Àrea Metropolitana de Barcelona) en els que la diferenciació administrativa entre municipis no amaga l'existència d'una mateixa realitat urbana que els engloba.

3. La cobertura del conjunt del territori de Catalunya. La plena responsabilització dels municipis en el manteniment de llur seguretat pública, així com el paper preponderant acordat per les Polícies Locals, no resol tot el problema. Cal l'existència d'una policia que tingui jurisdicció i capacitat operacional per poder intervenir en el conjunt del territori de Catalunya. D'aquesta manera es podrà aspirar a fer complir la llei més enllà dels límits jurisdiccionals de les Polícies Locals, és a dir, en els termes municipals no protegits per un servei propi de policia (especialment els petits municipis), el territori no urbanitzat i les vies interurbanes. L'existència d'una policia d'aquestes característiques permet disposar d'una important capacitat d'intervenció supramunicipal en aquells àmbits o casos en els que un servei local de policia trobi dificultats insalvables que li impedeixin intervenir amb suficients possibilitats d'èxit.

L'acceptació d'aquest principi comporta el desenvolupament de la Policia Autònoma sense que signifiqui duplictat de recursos i despeses respecte a les locals o la de caràcter estatal. La Policia Autònoma no ha de suposar competència per a les Polícies Locals sinó un complement indispensable.

4. L'establiment de mecanismes adequats per garantir

l'existència d'un sistema general de seguretat pública a Catalunya. La cobertura del territori per part de les Polícies Locals i de la Policia Autònoma no és, per sí mateixa, suficient per garantir l'existència d'un sistema general capaç d'integrar totes les actuacions policials destinades a salvaguardar la seguretat ciutadana. Cal, doncs, que la Generalitat promogui l'establiment de canals eficaços de coordinació operativa i d'unificació dels principals procediments operatius utilitzats per la policia.

L'acceptació d'aquest principi comporta:

4.1. La potenciació de la «Comissió de Coordinació de les Polícies Locals de Catalunya» com a veritable òrgan de canalització de la política de la Generalitat en aquest àmbit. Dotada de la suficient autonomia i poders, la Comissió s'ha de convertir en l'eina principal de coordinació entre els diferents serveis policials de Catalunya.

4.2. La creació d'un sistema de formació destinat a cobrir les necessitats que, en aquest àmbit, puguin tenir tots els serveis de policia de Catalunya. La qual cosa requerirà d'instruments adequats (la conversió de l'actual Centre de Formació dels Mossos d'Esquadra en l'Escola de Policia de Catalunya i el reconeixement de les Escoles de la Policia local existents) i de la promulgació de normes destinades a garantir els mínims exigibles per poder accedir a una plaça de policia (haver superat el Curs de Formació Bàsica en un centre reconegut per la Generalitat) o bé per ocupar una plaça de comanament.

4.3. El desenvolupament d'un sistema integrat d'informacions policials que, servint-se de les possibilitats de la informàtica, faciliti als diferents serveis policials existents a Catalunya un canal adequat per intercanviar-se informacions d'interès policial.

4.4. La Generalitat hauria d'oferir els serveis d'uns laboratoris de policia científica a totes les polícies de Catalunya. Això suposarà la possibilitat de que tots els polícies tinguin accés a uns mateixos serveis especialitzats de policia científica.

5. La coordinació de tots els serveis de policia a Catalunya.

Òbviament la reforma en profunditat de l'organització policial existent a Catalunya no tindria cap sentit si no anés acompanyada de la coordinació i acomodació a la nova realitat estatutària, de tots els serveis policials i de forma molt especial de les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat i dels serveis de policia de la Generalitat.

L'acceptació d'aquest principi comporta:

5.1. La potenciació de les funcions de coordinació de la Junta de Seguretat de Catalunya, potenciant la col·laboració d'ambdues parts que la componen amb l'objectiu comú de millorar la prestació dels serveis de seguretat i policia per part de totes les administracions implicades.

5.2. L'acomodació de tots els serveis policials amb una redefinició de les seves funcions i àmbits d'intervenció en la direcció de llur racionalització i millora de l'eficàcia.

Una segona vessant de la seguretat ciutadana fa referència a la Protecció Civil, així com als serveis de prevenció i extinció d'incendis.

Pel que fa a la Protecció Civil cal crear una Direcció General específica, dins l'àmbit de la Conselleria de Governació, encarregada d'establir una coordinació amb altres estaments i que han de seguir els diferents Departaments de la Generalitat en tot allò que afecti a la política global de prevenció. Aquest projecte de llei incorporarà tota la temàtica avui contemplada i particularitzada en el text dels diferents convenis de col·laboració signats entre la Generalitat i els Ajuntaments, amb una tendència a simplificar aquests documents i permetre que aquesta col·laboració sigui més flexible tot i mantenint l'eficàcia del servei i respectant el principi d'autonomia municipal.

Finalment, convé remarcar que la nova Direcció General encarregada de la prevenció i extinció d'incendis haurà de potenciar al màxim la tecnificació del personal mitjançant el funcionament d'una escola

de formació i capacitació. Alhora haurà de crear una comissió especial encarregada de dotar Catalunya d'un Estatut del Bomber amb la participació de les organitzacions sindicals dels bombers, i procedir a una discussió i elaboració prèvia abans d'ésser tractat al Parlament.

1.4.2 L'Administració de justícia i les institucions penitenciàries. Els socialistes contemplem, pel que fa a l'Administració de justícia, el desenvolupament d'una política centrada en les següents mesures:

1. En col·laboració amb el President de l'Audiència Territorial de Catalunya s'incrementaran els mitjans personals i materials de l'Administració de Justícia. En aquest sentit convé procedir a la informatització dels organismes jurisdiccionals de Catalunya així com de les tasques relacionades amb les professions jurídiques. En la mateixa línia cal desenvolupar un pla d'instal·lacions de jutjats i tribunals, que contempli la seu del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en llocs i condicions adients, així com els Registres Civils de la ciutat de Barcelona. Pel que fa als concursos i oposicions en l'exercici de les competències que atorga l'Estatut s'instarà la convocatòria dels corresponents concursos a oposicions per cobrir les places vacants a Catalunya de magistrats, jutges, secretaris judicials i altre personal al servei de l'Administració de Justícia, vetllant perquè sigui mèrit preferent l'especialització en Dret Català, sense que en cap cas es pugui establir l'excepció de naturalesa o veïnatge.

2. Es garantirà el compliment de la Llei de Normalització Lingüística en aquells preceptes que fan referència a l'Administració de Justícia i es procurarà dotar de mitjans adients de traducció adscrits directament als diferents ordres jurisdiccionals i a les diferents circumscripcions territorials.

3. Tan aviat com s'aprovi la Llei Orgànica del Poder Judicial s'elaborarà el mapa de Demarcacions Territorials dels organismes jurisdiccionals de Catalunya i la localització de la seva capitalitat.

4. En base als estudis sociològics pertinents, s'empendrà la redacció de les lleis que adequin el Dret Civil Especial de Catalunya a la realitat social, amb la immediata modificació de les matèries que durant la passada legislatura no hagin estat suficientment adaptades a la constitució, com ara és el cas de la filiació, el règim econòmic del matrimoni, de les normes sobre herències i fideïcomissos, dels anacronismes no justificats, de les herències i llegats de confiança, de les servituds, de la successió intestada, o de la llei de redempció de censos.

Complementàriament, es promulgaran noves lleis substantives sobre institucions que, en l'àmbit del dret Civil Català, no estiguin compreses en la Compilació. En aquest sentit, cal dictar Lleis d'Arrendaments Rústics i Aparceries, de Retraete Social o la reguladora d'un dret d'adquisició preferent d'habitatge. Es promulgaran lleis reguladores de l'exercici de les professions titulades. Pel que fa al dret d'associació es dictarà una llei reguladora de les associacions de caràcter docent, cultural, artístic, benèfic o assistencial i, finalment, es dictarà la normativa reguladora de la propietat industrial i intel·lectual.

5. En matèria processal i administrativa, i per tal de desenvolupar la legislació bàsica de l'Estat, caldrà promulgar una Llei sobre règim jurídic i sistema de responsabilitat de l'Administració de la

Generalitat i dels ens públics que en depenen, una Llei especial de contractació administrativa de la Generalitat i dels ens locals de Catalunya, una llei reguladora de l'expropiació forçosa de les Administracions Autònomes de Catalunya i una Llei de Consultes Populars municipals.

Pel que fa a les **Institucions Penitenciàries** les transferències d'aquestes institucions a la Generalitat de Catalunya suposen per damunt de tot una possibilitat històrica per poder desenvolupar els continguts més progressistes de l'actual Llei General Penitenciària, apropar la institució penal al poder administratiu i permetre un coneixement i una valoració d'aquesta problemàtica que ha de facilitar un tractament més ràpid.

El projecte polític a partir del qual els socialistes desenvoluparem la nova política penitenciària incorpora els següents criteris d'actuació:

1. Cal dotar de contingut i donar efectivitat als articles del Reglament Penitenciari que fan referència tant a la participació dels interns a les activitats dels establiments penitenciaris com a la cogestió en els tallers dels centres.

2. Convé així mateix dotar de contingut la disposició del Reglament Penitenciari que contempla la relació del funcionari amb l'Equip d'Observació i de Tractament, relació que pot facilitar un autèntic coneixement dels reclusos per part dels professionals de la institució. En la mateixa línia, cal atorgar un protagonisme animador i impulsor als funcionaris en tot allò que fa referència a la participació dels reclusos, i formar comissions de treball per tractar problemes de la institució respecte els quals els funcionaris se sentin concernits. D'altra banda caldrà fer reals i dotar de continguts els equips d'observació i vetllar perquè siguin formats per professionals competents capaços d'assumir la important responsabilitat que se'ls exigeix.

3. Caldrà vetllar, en tercer lloc, pel compliment estricte de tota la normativa referent a l'assistència sanitària, de manera que no només es compleixi allò que disposen les normes d'assistència mèdica ordinària sinó que, de manera irrenunciable, es compleixin les indicacions referents a desintoxicació de toxicomanies.

4. Quant a la qüestió d'infraestructures, cal contemplar com a tasca prioritària la creació d'establiments penitenciaris moderns que cobreixin les actuals necessitats de Catalunya i permetin, d'acord amb allò que estableix la Llei General Penitenciària, unes condicions dignes de vida als centres. Amb aquesta finalitat cal potenciar la remodelació dels centres amb unes condicions actuals que permetin la seva adaptació a les exigències que reclama un tractament adient dels interns, la construcció de nous establiments des de la perspectiva dels criteris d'especialització i de dispersió geogràfica i, finalment, la desaparició de les presons velles i obsoletes.

5. En darrer lloc, amb la preocupació de fer viable l'art. 25 de la Constitució, el primer de la Llei Penitenciària i les disposicions del Reglament Penitenciari, cal potenciar una plataforma que faci de pont entre els Serveis Socials Penitenciaris i els postpenitenciaris dels diversos Ajuntaments afectats. En la mateixa línia els socialistes donarem suport a la constitució de cooperatives d'ex-presos i se'ls hi atorgarà una ajuda adient.

2. Aprofundir la nostra autonomia i desenvolupar una política constructiva i solidària en relació amb l'Estat i amb les altres Comunitats Autònomes

La Constitució espanyola del 1978 estructura un Estat que abandonant la matriu centralista reconeix i ampara els autogovernos polítics de les diverses nacionalitats i regions. La Constitució comporta, per

tant, una transformació d'extraordinària profunditat que ara tot just hem iniciat.

En aquest sentit Catalunya ha de recuperar el protagonisme

decidit en aquest esforç col·lectiu i solidari de transformació de l'Estat perquè el nostre autogovern no es pot consolidar sobre una base precària a través d'un procés que toparia amb les contínues contradiccions d'una autonomia que volgués construir-se al marge d'una transformació general de l'estructura de l'Estat.

En aquesta conjuntura la tasca històrica que correspon a la Generalitat és encapçalar l'esforç del conjunt de les Comunitats Autònomes en la recerca d'un profund reequilibri del pes dels diferents poders. I en aquesta operació de reequilibri, els interessos de la Generalitat i de les altres Comunitats Autònomes són objectivament els mateixos: Fer un Estat democràtic amb ple respecte a la Constitució i els Estatuts d'Autonomia aprovats.

En els propers anys convé un canvi decisiu d'actitud i de formulació del catalanisme de manera que se superin les actituds tancades o d'aïllacionisme, per tal d'accedir a una nova etapa de lideratge en el procés de transformació autonòmica de l'Estat. Els socialistes aspirem a veure Catalunya dins Espanya amb una forta personalitat, amb un pes propi, fort i creixent, actuant com a nacionalitat d'avantguarda, com a centre impulsor de nous projectes i de noves esperances per a ella, i per a tothom.

Aquesta aspiració tant sols serà possible si som capaços de pro-

jectar la realitat d'una Catalunya que vol el progrés, la llibertat i la igualtat de tots els ciutadans, d'una Catalunya amb una sensibilitat oberta al món i a tots els problemes de la nostra època que, alhora, se sent germana i humanament solidària amb tots els pobles i tots els ciutadans.

En aquest sentit cal desenvolupar una política de plena participació en el procés històric de transformar un Estat autoritari en un Estat profundament democràtic i autonòmic. Cal recuperar per a Catalunya el seu to més autèntic, que és el d'una Catalunya enemiga dels tirans i amiga generosa i solidària dels febles, dels oprimits i de tots els qui lluiten per la llibertat i la justícia. Per aconseguir aquest objectiu tan ambiciós els socialistes volem aportar l'expressió del nostre lligam profund amb la terra i amb el poble, la nostra fidelitat als treballadors i a la majoria popular, la nostra fermesa democràtica, les nostres conviccions nacionals i, finalment, la nostra voluntat de cooperació fraternal en l'esforç mancomunat per afermar la democràcia i les llibertats de tots els ciutadans i de totes les comunitats de l'Estat. Així mateix el govern de la Generalitat portarà a terme el desenvolupament d'unes més estretes relacions amb les altres Comunitats Autònomes a través de convenis. En especial amb les de major lligam cultural, històric o afectiu.

3. La projecció europea i internacional de Catalunya

La consolidació i l'aprofundiment de l'autogovern de Catalunya, així com l'esforç per avançar vers una societat més lliure, més solidària i més justa, han de completar-se amb l'ambició de fer una Catalunya més oberta als contactes, als problemes i a les perspectives d'un món en mutació.

La política internacional constitueix una competència exclusiva de l'Estat, però donat que una sèrie de temes en aquesta matèria afecten els interessos de Catalunya cal que la Generalitat segueixi d'aprop aquests temes i que col·labori estretament amb el govern de l'Estat en el seu tractament i solució.

En aquest sentit Catalunya s'obre a Europa com una realitat geopolítica que mereix un rol específic en el procés de la integració d'Espanya al Mercat Comú. La nostra vocació europea, el nostre paper important en l'Europa de les regions i la nostra futura participació en les institucions europees fan que la Generalitat hagi de tenir un paper cabdal i dinàmic en aquest procés d'integració a Europa.

La propera adhesió d'Espanya a la Comunitat Econòmica Europea planteja per a Catalunya un conjunt de problemes econòmics, polítics i socials, que exigeixen un seguiment de la marxa de les negociacions. Des de fa temps existeixen mecanismes de control a través de les seccions especialitzades del Congrés de Diputats i del Comitè Mixt Parlament Espanyol-Parlament Europeu. Aquests mecanismes s'haurien de completar amb les necessàries consultes a les autoritats de les Comunitats Autònomes per tal de ponderar amb precisió les conseqüències de determinades mesures transitòries del procés d'integració.

Tenint en compte l'aproximació gradual al nou escenari europeu caldrà vetllar per la problemàtica que planteja l'agricultura, la reconversió del sector tèxtil i —en un futur no massa llunyà— del sector químic, així com la de certs subsectors de transformació mecànica. En aquest aspecte el paper de la Generalitat rau en facilitar el trànsit tecnològic i en vetllar perquè les conseqüències socials de l'alliberament de recursos productius no assoleixi costos excessius.

D'altra banda, a un nivell diferent, aquesta opció comunitària significa una determinada opció política i social que convé assumir explícitament. Les diverses intervencions de la CEE com a tal en l'àmbit internacional il·lustren sobre el perfil d'aquesta opció. Finalment, cal remodelar profundament els organismes actualment existents i especialitzats en la promoció o informació d'institucions europees, de forma que hi participin tots els sectors de la societat catalana independentment de la seva ideologia política. En aquest sentit, un futur organisme sobre la projecció de Catalunya a Europa ha de superar la criticable vida de l'existent patronat Català Pro-Europa i ser un lloc de diàleg i de trobada suficientment ampli.

Des de la Generalitat cal propiciar la participació de persones que s'especialitzin en les institucions europees des de les àrees econòmiques, polítiques, tècniques i culturals.

La Generalitat ha de prestar una especial atenció a la cooperació iberoamericana, potenciar la capitalitat que té Catalunya pel que fa a l'edició de llibres en llengua castellana, i facilitar la cooperació cultural i científica amb els països iberoamericans. En aquest sentit, cal propiciar l'obertura de les universitats catalanes a tots aquells països.

Catalunya, oberta al mediterrani i amb una tradicional importància de l'interland barceloní més enllà de Tolosa i fins a Marsella, amb la capitalitat de l'àrea occidental mediterrània ha de potenciar el rol de Barcelona com a capital europea i mediterrània. En aquest sentit caldrà afavorir i potenciar d'una manera especial el paper de Barcelona i la seva àrea metropolitana com a eix d'iniciatives de projecció europea. El govern socialista donarà suport de manera decidida a la candidatura de la ciutat de Barcelona com a seu dels Jocs Olímpics de 1992.

El govern de la Generalitat potenciarà el paper de Catalunya com a país obert, de síntesi i d'integració a través dels contactes amb el món divers i pròxim de tots els països del nostre mar per tal de contribuir a fer-ne un espai d'intercanvis i de pau.

**Així,
tots hi guanyarem.**

RAIMON OBIOLS

Raimon Obiols.